

Suriye Hey'eti Pariste temaslarına başladı

Heyet Sancağın statüsü hazırlanırken Suriyece matlûp noktaları Fransaya Milletler Cemiyetine bildirecekmiş

Pariste mevcut kanaat, meselenin bütün esasları hal ve tespit edilip bitirilmiş olduğu için yeniden mütaleasına imkân olmadığı merkezindedir

Paris, 9 Şubat (Hususi muhabirimizin telgrafıdır) — Parise, oradan da Cenevreye gitmek ve Suriyenin hukukunu müdafaa ve siyanet etmek vazifesile seyahate çıkan heyet, dün buraya vâsil olarak temaslarına başlamıştır. Gerek heyetin seyahati ve maksatları ve gerek bu temaslar hakkında burada muhtelif rivayetler dolmaktadır. Bir rivayete göre seyahat Fransa ile Suriye arasında imza edilmiş olan ittifak muahedesi ve bu muahedenin Sancak itilâfından sonraki vaziyeti ile alakadardır. Bir rivayete göre de Suriye heyeti, Sancağın statüsü tanzim edilirken dikkate alınması Suriyece matlûp ve mültezim noktaları Fransa hükûmeti ile Milletler Cemiyetine arz ve bu noktalar üzerinde ısrar eylemek maksadıyla gelmiştir.

Suriye Başvekili Cemil Merdüm ferriat noktaları dahi bir kere hal ve tesbit edilmiş olduğu için meselenin yeniden mütaleasına imkân olmadığı merkezindedir.

Şam, 6 Şubat (Hususi muhabirimiz yazıyor) — Sancak meselesi çikalıdan ve bilhassa Cenf - Cenevrenin arapça siddir - itilâfı vücade geldiğinden beri Suriye gazetelerinin neşriyatına bakıyorum da hayret ediyorum:

Çin ve Japon gazeteleri müstesna, dünyada ne kadar gazete varsa ve bunlarda bu meseleye dair ve fakat Türkiye aleyhdarane olmak şartıyla ne kadar yazı çıkmışsa sayfalarına geçiriyorlar. Birinin yazdığı öteki, ötekini yazdığı beriki tekrar ederek mütema diyen bu neşriyat ile meşgul oluyorlar. Acaba okuyucuların bu tekrarı te - kerrüründen ibaret olan şeyleri okuya okuya bıkaçıklarını düşünmüyorlar mı?

Size yeni havadis olarak vereceğim gey, İskenderuna işliyecek vapur meselesinin henüz tahrir su nasyonalistlerinin sınırlarını rahatsız etmekte devam eylemesidir. (Devamı 3 üncü sayfada)

Hariciye Vekili alkışlar arasında dün Partide izahat verdi

Vekil, Cenevredeki faaliyetini ve dost devletler Hariciye Nazırlarile yaptığı

mülakatlar hakkında Parti grubunu tenvir etti

Ankara, 9 (A.A.) — Cumhuriyet halk partisi bugün 9 şubat 1937 Trabzon sayıyı Hasan Sakanın başkanlığında toplandı. Cenevreden bugün Ankara'ya gelmiş

olan hariciye vekili doktor Tefrik Rüştü Aras, surekli alkışlar arasında kürsiye gelerek Cenevredeki faaliyetini ve dost devletler hariciye nazırları ve mü - (Devamı 3 üncü sayfada)

46 ncı yaşını kutlulayan Darüşşafakada bir gün

Müdür: «Eğer hamiyet sever vatandaşlarımız cömertliklerini biraz daha genişletirlerse yakında Darüşşafakanın sıcak şefkatinden pay almayan tek öksüz kalmıyacak» diyor.

Darüşşafakalı vavrulardan bir kısmı mekteplerinin bahçesinde (Yazısı 9 uncu sayfadadır)

Avrupa hattında Tren ücretleri İndiriliyor

Yeni tarifenin tatbikine hazıranda başlanacaktır

Nafia Vekâleti Devlet Demiryolları Avrupa hattı banliyö trenlerindeki tarife hakkında esaslı olarak tetkikat yapılması için umum müdür muavini Cemal Hidayete direktif verilmiştir. Ce - (Devamı 12 inci sayfada)

Bir sinema yıldızı geliyor

Lily Damita kocasile birlikte mayısta İstanbul'da olacak

Lily Damita kocasile bir arada (Yazısı 12 inci sayfamızda)

İspanyada kanlı facia Yalnız Barselonda 15 bin kişi idam edilmiş

Malaganın zaptından sonra âsiler bütün kuvvetlerle Madride taarruza başladılar

5 bin kadın ve çocuk perişan bir halde Malagayı terkettiler. Şehir feci bir manzara arz etmektedir

Cumhuriyetçilerin ve âsilerin işgalleri altında bulunan şehirleri gösteren harita (çizgilerle gösterilen kısım Cumhuriyetçilerin işgali altındadır)

Londra 9 (Hususi) — Ademi mü - verdiğı cevablar tetkik edilecektir. Romadan bildirildiğine göre İtalyan hükûmeti, Sovyetlerin İspanya meselesine dair alakadar devletlerin (Devamı 12 inci sayfada)

Felemenk heyetile yapılan anlaşmalar parafe edildi

Ankaradan ayrılan hey'et reisi, yeni Türkiyenin büyük varlığını bir tek kelime ile ifade ediyor: MÜKEMMEL

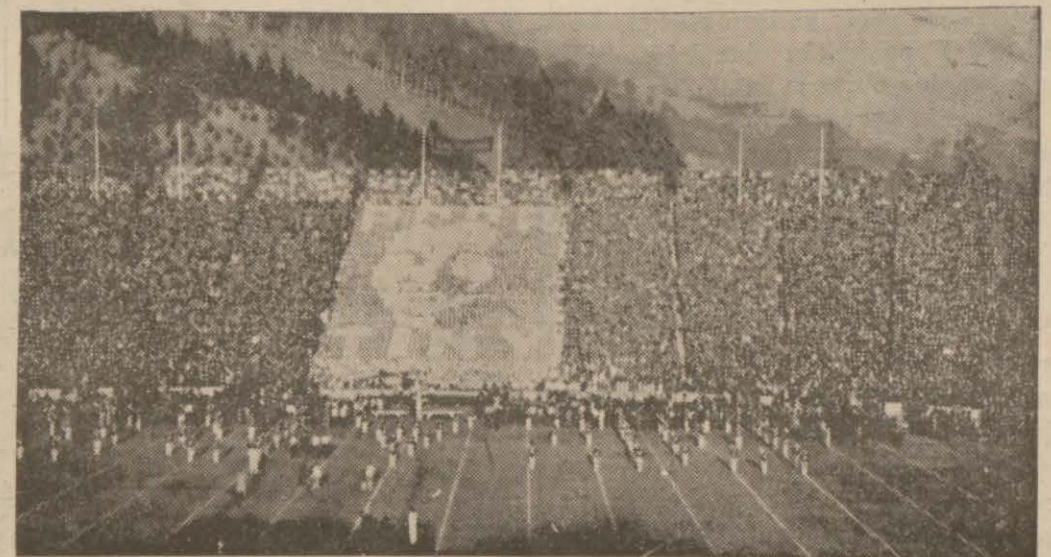
Ankara, 9 (Hususi) — Bir müddet - cip bir surette nihayet bulmuştur. Hazretten beri Felemenk hükûmeti mümessillerile Ankarada cereyan eden müzakereleler iki taraf için memnuniyeti mu - (Devamı 3 üncü sayfada)

Amerika Mektupları

Amerikanın ezeli ve ebedi Feneri ile Galatasaray

Amerikayı aylarca meşgul eden, tâ Kanadadan seyirci çeken, bir intihap kadar gürültüye sebep olan maç, iki Üniversite arasında her sene tekrarlanan bir müsabakadan ibarettir.

(Amerika Muhabiri Mahsusumuz bildiriyor)

Üniversitelerden birinin işgal ettiği tri bünlerde karşı taraf antrenörü ile alay etmek üzere vücade getiren muazzam levha (Yazısı 10 uncu sayfada)

Hergün

Nüfus istiyoruz; güzel;
Fakat, nüfus yapanları
Himaye ediyor muyuz?

Yazan: Muhittin Birgen

Yedi sene de bir nüfusumuzu sayarak «şu kadar arttı, çok şükür!» diye seviniyoruz. Ne kadar arttığımızı bilmek istemeyiz Türkiye için yeni bir şeydir. Nüfusumuzun artmasından dolayı sevinmeği bilmemiz de yeni öğrendiğimiz şeylerden biri oldu. Bütün bunlar iyidir. Fakat, henüz öğrenmediğimiz, yahut, öğrendikse dahi yapmadığımız birşey var: Memlekete nüfus verenleri himaye etmek, onlara yardımda bulunmak!

Geçen gün okuyuculardan birinden bir mektup aldık. Bu mektubu bugünkü Son Postanın «Serbest sütunlar»ında okuyabilirsiniz. Küçük ve sabit gelirli bir baba, sade ve samimi bir dille derdini döküyor ve anlatıyor ki dünyada baba olmak mänen hepimizi çok sevindiren bir şey, fakat, hayatın güçlüğü çocuk büyütmenin zorluğu karşısında bu babalık saadeti, birkaç defa tekerrür ettiği zaman, hepsi bir araya gelince insanın sırtına büyük bir yük olup oturuyor.

Baba olanlar çocuk büyütmenin ne demek olduğunu bilirler. Olmayanlar da ekseriyetle, bunun ne demek olduğunu uzaktan görmüş ve gözleri korkmuş oldukları için olmamışlardır. Ayda yetmiş lirayı - ki memleketin vasatı kazancından çok yukarıda olan bir paradır - yalnız bir şoför aylığı, bir şampanya parası olarak dahi sarfedebilen bugünkü cemiyet içinde, bu para ile birkaç çocuk değil, bir çocuğu bile memlekete lâyık, iyi bir vatandaş olarak yetiştirmeye imkân yoktur. Birkaç çocuğa birden sahip olup ta birinin kitabını, ötekini elbisesini, berikinin a - yakkabısını tedarik etmek için düşünme düşünme sersem olmuş, kendisine çalışma kuvvet ve imkânı verecek en zarurî dikkat ve ihtimam bile yapmaktan âciz kalmış bir babanın halini tasavvur ediniz... Yüreklere acısızdır! Çocuğunun biri hastadır, ilaç parası, doktor parası yoktur. Bakkala borçludur, önünden geçerken ne söyleyeceğini şaşırır. On beş sene de babalık ve kocalık vazifesi ni yapmaya uğraşmaktan yıpranmış, harap olmuş, çalışma kuvvetini kaybetmiştir, bizzat kendisi tamire mühtaçtır; fakat buna da imkân bulamaz.

İşte, babalık bu kadar güç bir sıfat olmuştur. Hele şehirlerde ve bugünkü gibi yaşama ihtiyaçları eskisine nisbetle çok artmış olan bir cemiyet şartları içinde!

Böyle bir babanın her çocuğu bu babaya bir zahmet, bir gâile, bir zaaf, fakat bu cemiyete bir kuvvettir. Asker kuvvetidir, servet ve vergi kuvvetidir, fikir kuvvetidir, nüfus kuvvetidir. Cemiyet, kendisine bu kadar fazla kuvvet verecek olan bu babayı mutlaka himaye etmelidir. Türkiye inkılabının şimdiye kadar yapmış olduğu birçok iyi işlere ilâve edilmek üzere koyması lâzım gelen bir prensip te bu olmalıdır: Birden fazla çocuk sahibi olan ailelere imtiyazlar vermek. Ailenin derecesine, işine, çocuğunun sayısına göre değişen bir yardım. Bu yardım türlü türlü şekillerde olur. Bir kere prensip konulursa onların tatbikatına ait şekiller ve usulleri bulmak kolaydır. Bu prensibin konmaması için de hiç bir sebep yoktur. Hattâ bütçe sebebi bile. Keşki, imkânlar olsa da, çocuk yapmayı baba için kazançlı bir iş haline getirebilecek derecede geniş yardım esasları koyabilsek! Buna imkân olmadığımız biliriz; fakat, hiç olmazsa böyle bir babaya cemiyetin borçlu olduğu şefakat ve himayeyi kendisine ciddi olarak, elle dokunulur bir şekilde göstermeğe yarayacak bir yardım... Buna çok mühtacız!

Memleketin nüfusunun, iktisadî kuvvetinin hareketlerini yanibaşında, elinin altında duran teşkilâtla tetkik imkânlarını bulmak için istatistik müdür lüğünü kendi idaresi altına almış olan Başvekilimizin bu çok çocuklu babaya karşı duyduğu şefakat, muhabbet ve takdir hislerinin ne kadar yüksek ve derin olduğunu pek iyi biliriz. Gene çok iyi biliriz ki İsmet İnönü bu işi yapmayı bir kere zihnine koyacak olur

Resimli Makale:

Çocuksuz kadın hayatını dolduracak meşgaleden mahrum, işsiz kalmış bir mevcudiyettir.

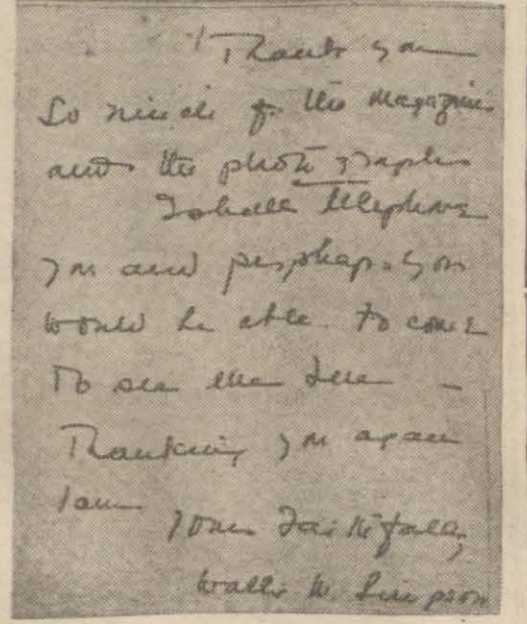
Kadın haddi zatında pek büyük bir kıymettir, fakat işsiz kalınca bir tehlike olur.

İşsizleri bekleyen sinirdir, kendi kendine dert icadındır, hastalıktır.

SÖZ ARASINDA

Madam Simpsonun el Yazısından çıkan mana

Kral Edvard - Madam Simpson hâdisedi unutulmak üzere... Artık herkes iki sevgiliyi rahat bırakmaktadır. Maaşları Avrupa gazetelerinde bu bahis etrafında yazılmış yazılara hâlâ tesadüf ediliyor İşte bunlardan sonuncusu: Bir Amerikalı yazı mütehasşısı Madam Simpson'un yazısını her nasılsa eline geçirmiş ve kendisi hakkında şu mütâleaları iletmiş: «Madam Simpsonda fevkalâde bir seksapel vardır. Azim ve irade sahibidir. Gözü parada değildir. Müşfikdir. Ve bilhassa muhatabının ağız açmasına meydan vermeden onun dertlerini anlamakta büyük meharret sahibidir.»

Orta Asyada muazzam bir atlı yürüyüş
Orta Asya Sovyet Cumhuriyetleri dahilinde yapılan atlı yürüyüş, Tacikistan merkezi Stalinabad'da nihayete ermiştir. Bu spor yürüyüşüne iştirak etmiş olan 40 hudut muhafızı, Milis ve Kolkhozcu, 68 gün zarfında, ekseriyetle çok güç şerait içinde, birbirleri ardına çöl ve sarp arazide, 4.300 kilometre katetmişlerdir. Gerek süvariler gerek atlar, mükemmel bir tahammül göstermişler ve yürüyüşü çok sıhhatli bir halde bitirmişlerdir.

sa onu mutlaka başaracaktır. Bunun için çok çocuklu baba okuyucumuzun dileğini de biz onun huzuruna kadar götürmeğe vasıta olmak istedik. Bize, çok çocuklu babayı, hayır, çok çocuğu olan babayı değil, bir tek babanın çok olan çocuklarını himaye edecek bir kanun lâzımdır. Öyle bir kanun ki bu çocukların himayesini sade devletin üzerine değil, aynı zamanda devletle beraber Cemiyetin muhtelif ve bir bakımdan bu işi yapmakla mükellef unsurları ve teşkilâtı üzerine de yüklesin.

İsmet İnönü diyebilir ki, «devletin de

HERGÜN BİR FIKRA

Kuluna bak

Fakir Bektaşının biri üstü başı eski püskü Mısırdaki sokak sokak dolaşıyor. Bir gün dar bir sokaktan geçerken bir atlı ile karşılaşmış, atlı sırmalı elbiseler giymişmiş. Üstünde kıymetli taşlı hançerler, silâhlar varmış. Bektaş güçbelâ kendini kenara atıp ezilmek - ten kurtulmuş. Atlı geçince sormuş: - Bu kimdir?

- Kavalah Mehmet Ali Paşa kullarından biri.

Elini gök yüzüne kaldırmış: - Yarabbim, demiş, bir Mehmet Ali Paşanın kuluna bak, bir de kendi kuluna bak. Ben senin yerinde olsaydım sıkırdım.

Kadınlarda pipo Merakı aldı yürüdü

Bir zamanlar kadınların sigara içmeleri ayıp sayılırken şimdi Amerika üniversitelerindeki kızlar, erkek arkadaşları gibi pipo içmeğe başlamışlardır. Onların böyle pipo içmeleri üniversite idareleri tarafından hoş karşılanmamış ve kızların bilhassa anaları, bundan memnun olmamışlardır.

Fakat verilen bütün nasihatler kızlara tesir etmemiş, nihayet kızların anaları, genç kızlarının erkek arkadaşlarına ve nişanlılarına baş vurmağa karar vermişlerdir. Erkekler, kızlara hiç bir yerde refakat etmeyeceklerini söylemişler, ve bu tehdit altında kızlar pipo içmekten vazgeçmişlerdir.

Amerika film sanayinden bir sene ne kadar kazanıyor?

Amerikan gazetelerinin yazdıklarına nazaran sinema sanayii Amerika'da baş döndürücü bir sür'atle ilerlemektedir. 1936 yılında yeni çevrilen filmlerin miktarı 500 dür. Ve bu filmler için de 135 milyon dolar sarfedilmiştir.

Geçen sene ise 120 milyon dolarlık film sarfedilmiştir. Amerikada gene geçen sene zarfında 500 yeni stüdyo açılmıştır. Amerikaya yalnız filmlerin kârından bir sene zarfında bir milyar dolar girmiştir. Bu paralar ekseriyetle Avrupadan ve Asyadan çıkmıştır. «çok çocuğu, on sekiz milyon yavrusu var. Ona kim yardım etsin?» Ona da biz yardım ederiz. Hepimiz... Siz yalnız, bu bizi yirmi, otuz, kırk milyon yavracak cesur ve fedakâr babaya el uzatınız!

Muhittin Birgen

İşsiz kalan kadın

Üç sene de 508 defa Evlenen dolandırıcılar

Lehistanda üç sene zarfında 508 defa evlenen bir dolandırıcı çift yakalanmış, ve muhakemelerine başlanmıştır. Bunlar evlenmeyi bir dolandırıcılık vasıtası yapmışlar, şehir şehir, kasaba kasaba dolaşarak, her gittikleri yerde bir kere sözde evlenerek, halkı düğünlerine davet etmişler, ve her davetliden de hediye almışlardır. Bu hediyeler beş yüz sekiz düğünde bizim paramızla 420.000 liradan fazla bir yekûn tutmuştur.

İngilterede yol vergisi kaldırılacak

İngilterede yol parası kalkmak üzere imiş. Yol parasına karşılık olmak üzere İngiltere bambaşka bir varidat membaı bulmuştur. Bu varidat hızlı giden otomobillerden alınan cezalandan tereküp ediyormuş.

Otomobil cezaları o derece fazla imiş ki şehirlerin asfalt yolları hep bu suretle yapılıyor, ve otomobil sahipleri de verdikleri para emri hayra sarfediliyor diye cezaları seve seve ödüyörlarmış.

Kelimelerin değişen manaları

Fransada Fransız dilinden bahseden bir kitap çıkmıştır. Bu kitaba nazaran bazı kelimeler değişik manalarda kullanılmaya başlanmıştır. Değişen kelimeler şunlarmış:

Karakter sahibi olmak - Meslekte ilerlemeğe mani olan şey. Tefrika - bazı memleketlerde gazetelerin okunan tarafı. Siyaset - göz boyacılık manasına gelen asrî bir kelime. Münasebetsiz - umumî vaziyetin düzeleceği hakkında bazı düşüncesizlerin besledikleri kanaat.

Sözün Kısası

Şehir Meclisi içtimandan Evvel ve sonra

İsmet Hulusî

Şehir Meclisi âzasından filânca uyardı:

- Bugün gene içtima günü.

Gerindi:

- Kim bilir nelerden bahsedilecek!

Karyolasından indi, hava soğuktu:

- Kömürçülerin ihtikârından dem vurup insanın gönlünü karartacaklar!

dir.

Pencereden baktı.. 'Pis bir yağmur yağıyordu. Sokak çamur içinde idi.

- Çamurlu sokaklar yapılmadığı diye tutturacak, binbir sokağın adını sayacaklardır.

Köşeden bir çöp arabası göründü:

- Çöp meselesi de bir kere daha ortaya atılacaktır. Bıkınlık geldi arıtık..

Giyinmişti.. Evden çıktı, bir taksiye bindi:

- Şu taksi işini de açarlarsa..

Otomobil birdenbire durdu; ileri baktı. Gene bir kanalizasyon çukuru kazılmıştı.

- Muhakkak bugün, bunun da müzakeresi vardır. İnsanın içini sıkıyor.

Taksiden inerken bir dilenci elini uzattı.

- İşte belediye kapısına kadar gelmiş, her halde içeride kendinden bahsedileceğini hissetmiş olacak..

İçtima salonuna girdi. Salon hınca hınç dolu idi.

Ruznamede bir bahis vardı, bu bahis hiç aklına gelmemişti. Söylenilenlere kulak kabarttı.. Kadın saçından bahsediliyordu:

- Acaba yanlış mı anlıyorum?

- Yanlış anlamıyordun. Anladığı gibi idi. Gayri ihtiyarî eli kiravatına gitti. Kiravatını düzeltti. Tekrar kulak kabarttı. Saçlar kıvrılmalı mı? Kıvrılmamalı mı? Kıvrılmalıysa, nasıl kıvrılmalı; kıvrılmamalıysa, nasıl kıvrılmamalı?

Kendisi; zülfüyle dokunmamak için bahse karışmadığı gibi, ötekilerin zülfü fiyara dokunmalarına hayret bile etti. Dinledi, dinledikten sonra da düşündü. Aklına bir yığın sarı saç geldi. Saçlar kıvrıldı. Bukle bukle sarı saçlı kadın başları gözünün önünden geçti.

Gene düşündü. Gece kadar siyah, ibrişim kadar parlak siyah saçları hatırladı. Siyah saçlar kıvrıldılar. Kıvrıldı siyah saçlı kadın başlarını görür gibiydi. Sanki elini uzatsa onları tutacakmış gibi okşayabilecekti.

- Celseye nihayet verilmiştir. Dediler:

İçtimandan çıkarken memnundu.

Evine döndü. Ve ertesi içtima günü erkenden kalktı.

- Bugün gene içtima günü.

Karyolasından indi.

- Muhakkak pudralardan bahsedilecekti.

Pencereden baktı, sokaktan bir kadın geçiyordu. Dudakları nar çiçeği rengine boyalıydı:

- Dudak boyalarını ruznameye almalı. İnsanın içini açacak bir mevzu.

Kögede bir çorapçı, kadın çorabı sarıyordu:

- Çorapların şeffaf olmasını istemek icap eder.

Giyinmişti. Evden çıktı. Bir kadın güllümsiyerek yüzüne baktı:

- Şehrin güzelliği bakımından, sokakta yürüyen kadınların her an güllümsmelerinin lüzumunu konuşmaları lazımdır.

Belediyye giriyordu. Bir kadın kapı önünde durmuştu. Saçları sarıya boyalı olduğu belli idi. Fakat çok yaşlanmıştı.

- Bütün kadınların saçlarını sarıya boyamaları hakkında bir takrir verebilirim.

İçtima salonuna girdi. Salon bir evvelki içtimadaki gibi kalabalık değildi. Müzakere başlamıştı. Kulak kabarttı. Söylenilenleri duymasla kulaklarını tutkaması bir oldu:

Mahlût yağların boyanıp boyanmaması meselesi müzakere ediliyordu.

İsmet Hulusî

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Düzcede bir çiftlikte çalışan Tahir isminde bir adam soğuk algınlığından hasta imiş. Arkadaşı bir muziplik yapmış, «fırına gir terle!» demiş. Tahir de arkadaşının dediğini yapmış, fırından bitkin bir halde başkaları tarafından yetiştirilerek kurtarılmış. Biz o zaman bu vak'ayı bu sütunlarda yazmıştık. Tahir bu yazıyı okumuş, yazdığı mektupta diyor ki:

«Ben, aklı başında bir adamım. Tedavisine imkân bulamadığım hastalığıma, fırın usulile tedaviye muvafak oldum. Hattâ aynı hastalıkla malûl olan ve elyevm hayatta bulunan beş, on kimse de bu şekilde şifaya kavuşmuştur. Tedavi şeklinin sıhhi mahzurlarından bahseden doktor Nuri dahi şaşırıp kalmıştır.»

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Rumen Hariciye Nazırının Ankarayı ziyaret tarihi Atınada tespit edilecek

Tevfik Rüşti Arasla Rumen Hariciye Nazırı arasında samimî telgraflar teati edildi

Ankara, 9 (A.A.) — Romanya Hariciye Nazırı Victor Antonesco ile Hariciye Vekili Doktor Tevfik Rüşti Aras arasında aşağıdaki telgraflar teati olunmuştur:

Ekselans Rüşti Aras; Hariciye Vekili Çok büyük bir tessürle ki Profesör Doktor Daniolopol'un ısrarlarına mutavaat etmeye ve benim için hassa tan kıymetli olan bir ziyaretenin şimdilik vazgeçmeye mecbur kaldım. Ekselans Türkiye Reiscumhuru ve Ekselans Başvekil nezdlerinde derin teessür hislerime terceman olmanızı rica ederim. Atınaya gitmek için zamanım beklenmekte olan ziyaretinizin tarihini birlikte tespit edebileceğiz.

tarihini tespit edebileceğimizi ümit edilemekteyim.

Victor Antonesco

Ekselans Victor Antonesco

Romanya Hariciye Nazırı

Telgrafınızın bildirdiği rahatsızlığınız haberinden derin surette müteessir olarak, Ekselansınıza tam ve çabuk şifalar temenni eylerim. Sıhhi vaziyetinizi birkaç gün sonra Atına seyahatini mahzursuz surette yapmanız müsaade edeceğimi bütün kalbimle ümit ederim. Atınada sizi görmek ve samimî dostluk hissiyatımı teyit etmek, benim için büyük bir bahtiyarlık olacaktır. O zaman Ankarada büyük bir hâşişle beklenmekte olan ziyaretinizin tarihini birlikte tespit edebileceğiz.

Rüşti Aras

Fransada Kabine Buhranı mı?

Paris, 9 (A.A.) — Eko de Paris gazetesi «bir buhrana doğru» başlığı altında neşrettiği makalede kabinede değişiklik olacağını ve umumî kanaat M. Vincet Auriol'un uzun müddet finans bakanlığında kalmıyacağı merkezinde olduğunu yazıyor.

Balkan Antantı

Tevfik Rüşti Arasın Reislik müddeti nihayet buldu

Dağdat, 9 şubat (Hususî muhabirimizden) — Balkan paktı statükosuna göre konseye riyaset eden Doktor Arasın reislik müddeti bugün nihayet bulmuş olduğundan bu vazife Misyö Stoyadinoviç'e geçmiş bulunacaktır.

Balkan matbuat kongresi

Atina 9 (Hususî) — Burada toplanacak olan Balkan matbuat kongresinin Balkan Antantı konseyinin toplanacağı pazar günü açılacağı bir tebliğ ile bildirilmiştir.

İtalya subay adedini arttırıyor

Londra 9 (Hususî) — İtalyan kabinesi bu sabah Musolininin riyaseti altında toplanmıştır.

Toplantıda, yeni tayyare meydanlarının inşası ve sübay adedinin arttırılması kararlaştırılmıştır.

Bu ikinci karar mucibince zabitanın terfi tahdit edilmeyecek, ve genç zabıtlar yüksek derecelere yükseltilenlerdir.

İngiltere Kralı Hindistana gitmiyor

Londra, 9 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre Kral gelecek kış Hindistana gitmeyecektir. Fakat sonradan gideceğini ümit etmektedir.

AvusturyaCumhurreisiDük Dö Vindsorla görüştü

Viyana 9 (A.A.) — Reiscumhur Miklas bugün Vindsor Dükü ile Presse Mary ve zevci Kont Of Harewood'ı kabul etmiştir. Reiscumhur bugün öğleden sonra Vindsor Dükünün misafiri olacaktır.

Cezayirde arbedeler

Paris 9 (A.A.) — Dün Cezayirde Konstantin'de grevçilerle çalışmak isteyen işçiler arasında kavga çıkmıştır. Kıtâat müdahale ederek sükûneti iade

Yugoslavya ile İtalya arasında Konuşmalar başlıyor

Belgrat, 9 (Hususî) — Bazı mahalfilde söylendiğine nazaran, Türkiye ile İtalya arasında yapıldığı gibi, yakında Yugoslavya ile İtalya arasında da aynı şekilde konuşmalar cereyan edecektir.

Konuşmalar bir İtalyan şehrinde yapılacaktır.

Almanya Müstemleke

Almanya her şeyden evvel Milletler Cemiyetine müracaat etmeli imiş

Paris, 9 (A.A.) — Oeuvre gazetesinde bir yazısı çıkmış olan Madam Genevieve Tabouis'e göre «evvelce Fransa ile İngiltere arasında bir itilâf hasıl olmadan Almanya ile ciddi bir görüşme yapılmıyacaktır.

Alman müstemlekelerinin mandası yalnız Fransa ile İngiltere'dir. Ve Almanyanın her şeyden evvel Millet Cemiyetine müracaat etmesi iktiza etmektedir. Çünkü Versay muahedesinde sonra Alman müstemlekelerini Fransa ve İngiltere'ye vermiş olan bu cemiyettir.

Londra 9 — Müstemlekeler meselesi hakkında İngiliz ve Fransız hükümetlerinin temasa geldikleri hakkında ki haberler salâhiyyetler makamlardan kat'i olarak tezkip olunmaktadır.

Türk Basın Birliği kuruluyor

Bir kanun lâyhası hazırlandı. Birliğin merkezi Ankarada bulunacak

Ankara, 9 (Hususî) — Türk Basın Birliği namile bir cemiyet kurulması hakkında bir kanun lâyhası hazırlanmıştır. Bu cemiyetin merkezi Ankarada bulunacak ve Ankara, İstanbul, Ege, Karadeniz, ve cenup mıntakalarında şubeleri olacaktır. Bu şubelerin de ihtiyaç nisbetinde arttırılması projeye ilâve edilmiştir.

Bu mıntakalarda da ayrıca basın odaları kurulacaktır. Odalara kaydolunacaklar da iş kanunu dışında kalan bildiğim matbuat işleriyle meşgul olan kimselerdir.

Kanun muhteviyatı itibarile daha ziyade basın ailesinin meslekî bir kurum halinde teşkilâtlandırılmasını istihdaf etmektedir.

Birlik Türk basın mensuplarının haklarını koruyacak ve basınımızın kültür seviyesini inkişaf ettirecektir.

Yeni Romanya Kabinesi kuruldu

Bükreş, 9 (A.A.) — Yeni teşkil edilen Romanya kabinesi aşağıdaki zevattan mürekkeptir:

Başvekil ve silâhlanma nazırı: Tata-resko, Başvekil muavini ve Nezaretsiz nazır: İncouletz, Hariciye Nazırı Victor Antonesco, Millî Müdafaa nazırı General Paul Angelesco, Adliye Nazırı Mircea Djurara, Dahiliye Nazırı Dimluca, Maarif Nazırı Dr. Anghiesco, Maliye Nazırı Mircea Cancicov, Sıhhiye Nazırı Dr. Costinesco, İş Nazırı Nistor, Mezhap ve sanayi nazırı Victor Lamandi, Teavün Nazırı Michel Negura, Emlâk Nazırı V. V. Sassou, Hava ve Bahriye Nazırı Radou İrimesco.

İngilterede işsizlerin sayısı arttı

Londra, 9 (A.A.) — 25 Kânunusani-de işsizlerin mikdarı 1,689,223 idi. Bu rakam geçen senekine nisbetle 26,000 fazladır. Bu fazlalığın sebebi bilhassa mekteplerden çıkan gençlerin işsiz kalmalarından ileri gelmektedir.

Suriye Hey'eti Pariste temaslarına başladı

Hey'et Sancağın statüsü hazırlanırken Suriyede matlup noktaları Fransaya, Milletler Cemiyetine bildirecekmiş

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bunun haricinde yeni olarak, Dahiliye ve Hariciye Nazırı Sadullah Cabirinin seyahate çıkmazdan bir gün evvel Halebe giderek orada geçirdiği güne ait gelen haberlerdir. Kendisine karşı istikbal merasimi yapılmış ve bir içtima tertip edilerek orada Halep eşraf ve erkânı ile nazır arasında umumî bir hasbühal tertip edilmiştir. Diğer meseleler kendisine Sancak hakkında da bir takım sualler sorulmuş, fakat nazır bunlara hep kaçamaklı cevaplar vermiştir. Sorulan suallerin arasında Milletler Cemiyetinin kararını geri aldırma için Suriye heyetinin lâzimgelen teşebbüslerine girişimi de vardı.

Halepteki birkaç Ermeni de bu içtimada hazır bulunmuşlar, gazetelerin verdikleri malûmata göre bunlar Milletler Cemiyetine bir telgraf göndermişler ve Türklerden çektiklerini anlatarak Sancağın yeni idaresi hakkında ki kararı protesto etmişler. Bugün, gazetelerde sureti neşredilen bu kararı okuyan bir Ermeni bana diyordu ki:

— Bu bizim Ermeniler arasında hakikaten akılsız ve mecnun insan buldur. Şu zamanda Türklerle uğraşılır mı? Akli başında Ermenilerin yapacakları şey, her işten evvel Türklerle hoş geçinmek, geçmiş unutmak olduğu halde bir takım sersemlemeler mütemadiyen Türklerle aramız açacak şeyler yapıp duruyorlar!

Merdüm Bey heyetinin Ankaradan geçtiği haberleri geldi. Ankarada kendilerinin gayet resmi bir surette selâmlanmış olduğunu yazan gazeteler bundan dolayı müteessir ve dargın görünüyordular.

Hariciye Vekili Alkışlar arasında dün Partide izahat verdi

(Baştarafı 1 inci sayfada) messilleriyle yaptığı mükâlemeleri ve bugünkü Arslusal siyasi vaziyeti izah ettikten sonra, Milân'da İtalya Hariciye Nazırı Kont Ciano ile yaptığı mükâlemeleri anlattı.

Tevfik Rüşti Aras, avdetinde Belgrad'da Yugoslavya Başvekil ve Hariciye Nazırı Doktor Stoyadinoviç ile yaptığı görüşmelerin esasları üzerinde parti grupunu tenvir etti.

Doktor Arasın beyanatı şiddetli alkışlarla tasvip olundu.

Ankara, 9 (A.A.) — Hariciye Vekili Doktor Tevfik Rüşti Aras, Anadolu Ajansına aşağıdaki tezkereyi göndermiştir:

Millî Hatay davamız hakkında Cenevrede varılan neticeden dolayı Cumhuriyet Halk Partisi ve Halkevleri riyasetleri, muhtelif cemiyet ve teşekküller ve dahil ve hariçten birçok zevat ve teşkilât tarafından gönderilmiş olan telgrafları Ankaraya avdetimde aldım. Bu suretle hakkımda gösterilen samimî hislerden dolayı çok mütehasis ve minnettarım. Şükran ve muhabbetlerimin iblâğına Anadolu Ajansının delâletini dilerim.

İzciler kongresi

Vaşington, 9 (A.A.) — Radyo ile yapılan bir beyannamesinde M. Ruzvelt, bütün dünya memleketlerine mensup 25 bin ızcıyı Vaşington'da 30 hazirandan 9 temmuza kadar devam edecek olan izciler kongresine davet etmiştir.

Sabahtan Sabaha

İspanya, İspanyayı zaptetmeğe çalışıyor.

Bunun için Burgoslu İspanyolun Madridli İspanyolu öldürmesi ve yahut Barselonlu İspanyolun Malagalı İspanyolu kurşuna dizmesi lâzımdır.

Ve bunun için Atlas kıyıları göğüsleri delik deşik, kolları ve bacakları köpek balıkları tarafından koparılmış İspanyol cesetleriyle doluyor. Bunun için güneş ve karanfil, dans ve musiki diyardı olan İspanyadan buram buram kan ve barut kokuları yükseliyor.

Medeniyet tarihine yeni istikamet verecek taze akideler Ural eteklerinden Pirene arkalarına geçince mücadelenin rengi ve şekli değişti. Petresburg Moskova'ya getiren Komünizm, bütün orta Avrupalı atlayıp Madrid sokaklarında ayağa kalkınca akide mücadelesinin mevzii kalmasına imkân yoktu.

C zaman İspanya iki akidenin mücadelesine sahnesi oldu ve bu kanlı bo-

letler Cemiyetine bir telgraf göndermişler ve Türklerden çektiklerini anlatarak Sancağın yeni idaresi hakkında ki kararı protesto etmişler. Bugün, gazetelerde sureti neşredilen bu kararı okuyan bir Ermeni bana diyordu ki:

— Bu bizim Ermeniler arasında hakikaten akılsız ve mecnun insan buldur. Şu zamanda Türklerle uğraşılır mı? Akli başında Ermenilerin yapacakları şey, her işten evvel Türklerle hoş geçinmek, geçmiş unutmak olduğu halde bir takım sersemlemeler mütemadiyen Türklerle aramız açacak şeyler yapıp duruyorlar!

Merdüm Bey heyetinin Ankaradan geçtiği haberleri geldi. Ankarada kendilerinin gayet resmi bir surette selâmlanmış olduğunu yazan gazeteler bundan dolayı müteessir ve dargın görünüyordular.

Felemenk hey'etile Yapılan anlaşmalar Parafe edildi

(Baştarafı 1 inci sayfada) heyeti reisi İktisat Vekâleti müsteşarı Faik Kurtoglu tarafından bugün parafe edilmiştir.

Ankara, 9 (A.A.) — Felemenk heyeti bugün İstanbul yolu ile memleketlerine hareket etmişler ve istasyonda Türk heyeti tarafından teşyi edilmişlerdir.

Ankara istasyonunda gazeteciler, heyet reisinden anlaşmaların muhteviyatı ve Türkiye hakkındaki itibalarını sormuşlardır. Hey'et reisi Vanclesens aşağıdaki şekilde cevap vermiştir:

— Vücade getirilen anlaşmalar muhteviyatı hakkında tafsilât vermekte mazurum. Gerek Türkiye, gerek Holanda bakımından bu anlaşmaların ehemmiyet ve mahiyetini Türkiye hakkında ki itibalarımızı bilhassa yeni Türkiye'nin arzettiği büyük reel varlığı ifade etmek için bir tek kelime kullanmam kâfidir. Mükemmel.

Şu intibala memleketimizin muhabbet hatıralarile dönmekteyiz.

Rus tayyarecilerinin mühim uçuşları

Moskova, 9 (A.A.) — Kutup tayyarecisi Farik ile yedi arkadaşı bugün şimal taraflarında 20 bin kilometrelik bir uçuş yapmak üzere Moskovadan hareket etmiştir. Uçuş yolu şudur: İrkutsk - Vollen - Tiksi - Dikson - Arkanjel, Moskova.

Lindbergin uçuşları

Palermo, 9 (A.A.) — Tayyareci Lindbergh dün öğleden sonra burada karaya inmiştir.

Akideler

güşma dışarıdan uzanan ellerin yardımı ile yedi aydanberi devam ediyor. Kat'i neticenin gecikeceğini zan netmek hata olur. Çünkü haricin fill müdahalesi artık bir tarafı olarak müessir olmuşa başlamıştır. Malagaya ilk giren Faşist kit'asının İtalyanlardan mürekkep bir alay olması bunu anlatıyor. Malaganın düştüğünü haber veren telgraflarda galip ordunun şehri yağma ettiği ve Malaga halkının hayatlarını kurtarmak için denize atıldıkları da ilâve ediliyor. Akıbet hazindir.

İspanyol, İspanyoldan korkuyor, ve İspanyol İspanyolun evini, barakını yağma ediyor. Fransızlar da büyük ihtilâl yıllarında birbirlerini o kadar yediler ki bir gün evvel ele çalışan inkilâp arkadaşları bir gün sonra birbirlerini Gıyotine çıkardılar.

Muhakkak ki ihtilâl muharebeleri hudutlar aşırı devlet muharebelerinden zalimane oluyor.

Bürhan Cahit

ŞEHİR HABERLERİ

Sanayi birliği kongresi

Birlik Ankarada bir ajanlık tesis edecek

Sanayi Birliği yıllık toplantısı dün Ticaret Odası salonunda yapılmıştır. Toplantıda 36 yılını ait idare hey'eti raporu ve bilançosu okunmuş, 1937 yılı bütçesi gözden geçirilmiş, ittifakla kabul edilmiştir.

İdare hey'eti seçimi gelecek seneki toplantıda yapılacağından yalnız çekilen yedeklerin yerine yenileri seçilmiştir. Yeni idare hey'eti yedek azaları Mustafa Mecidi, Rasim, Tevfik Şakir, Niyazi Pertev, Mehmet Cemilden ibarettir.

Sanayi Birliği Ankarada bir ajanlık ihdas etmiştir. Ankarada bulundurulacak bu ajan, İstanbuldan Sanayi Birliği vasıtasıyla Ankarada işleri bulunan sanayicilerin bu husustaki muamelelerinin vaktinde intacını temin edecektir.

Ayrıca 100 lira maaşlı bir memur da İstanbul Sanayi Birliğinde bulundurulacaktır. Bu memur sanayicilerle ve fabrikatörlerle teması temin edecek, bunlarla Birlik arasında vasıta olacaktır.

Sanayi Birliği Mayıs 27 inde onuncu yılını doldurmuş olacaktır. Bu münasebetle zengin bir müsamer programı hazırlanmaktadır.

Kaynanasını Öldüren Ermeni dün Mahkûm oldu

İçinde 3 lira bulunan bir çantanın kendisinden gizlenmesinden muğber olarak kaynanasını öldüren ve üvey kızı Astranuşu öldürmek kastile yaralayan Kırkorun ağır ceza mahkemesinde yapılmakta olan duruşması dün bitmiş, mahkeme kararını tefhim etmiştir.

Mahkeme Kırkoru üvey kızı Astranuşu öldürme teşebbüs etmekle de suçlu bulunmuştur. Astranuş Cerrahpaşa hastanesinde yapılan tedavi sayesinde ölümden kurtarılmıştır.

Mahkeme, Kırkorun bir aile reisi olmasına rağmen içinde 3 lira bulunan bir çantanın kendisinden saklanması, tahdidi tahfif sebebi telâkî etmiş, kaynanasını öldürmek ve üvey kızını öldürme teşebbüs etmekten dolayı Kırkoru 15 sene 4 ay ağır hapse mahkûm etmiştir.

Bir otomobil bir arabaya parçalandı

Şoför Mustafanın idaresindeki 2038 numaralı otomobil Çırağan sarayı önünden sür'atle geçerken kemerin altında önünden gitmekte olan Hasanın idaresindeki su arabasına çarpmış ve

Yeni vapurlarımız Krup fabrikası mümessilleri ile mukavele bugünlerde imzalanacak

Denizyollarının yaptıracağı on üç gemiyi inşa edecek olan Almanyanın Krup tezgâhları mümessilleri Ankaradaki temaslarını bitirerek İstanbul dönmüşlerdir. Bu husustaki mukavele şekli Denizyolları Umum Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır. Dün mümessillerle Denizyollarında bir görüşme daha yapılmıştır. Mukavele bugün yarın imzalanacak ve Umum Müdür Sadettin tarafından Ankaraya gönderilecektir.

Krup tezgâhlarına ısmarlanacak gemilerden ikisi Akay, ikisi İzmir körfezine ait, diğerleri ise beş bin ve üç bin altı yüz ve daha küçük tonda olmak üzere Denizyolları için olacaktır.

Limanın ıslahı İngiliz mühendisleri dün Kuruçesmede tetkikat yaptılar

İngilteredeki Kip tezgâhlarının mühendisleri limandaki tetkiklerine devam etmektedirler. Dün refakatlerinde bir Türk mühendisi olduğu halde Kuruçesmede giderek geç vakte kadar meşgul olmuşlardır. Mühendisler Kuruçesmedeki kömür tesisatını ve depoların vaziyetlerini gözden geçirmişlerdir.

Limanda yapılacak ıslâhat işinin başında tahmil ve tahliye meselesi gelmektedir.

Bu itibarla Kuruçesmedeki kömürlerin vapurlara tahmil ve tahliyesi amelîyesi ehemmiyetle gözden geçirilecektir. Buradaki tetkikatını bitiren mühendisler yarın sabah Liman Umum Müdürlüğünde bir toplantı yapılacaktır. Öğleden sonraki toplantıda ise rih-tımların tevsi işi görüşülecektir.

Boğaz seferleri hakkında bir temenni

Şirketi Hayriye işletmesi kış olmak münasebetle bir kaç büyük vapurunu şamandıraya çekmiştir. Bu münasebetle seferlerin bir çoğu ufak vapurlarla yapılmaktadır. Bu vapurlar seferleri muayyen saatlerde ikmal edememekte, Köprüye daima rötarla gelmektedirler.

Bu yüzden yolcular gidecekleri yerlere muayyen zamanlarda varamamaktadır. Bu hal sabah vapurları ile işlerine giden memurlarla işçilere çok zarar vermektedir. Şirketin sabah seferlerini tanzim etmesi temenni edilmektedir.

araba parçalanmıştır. Hasan da ağır surette yaralanmış, hastaneye kaldırıldı.

Divan edebiyatı gecesi

Halkevi cuma gecesi büyük bir toplantı yapıyor

Eminönü Halkevinden: Dil, Tarih ve Edebiyat şubemiz tarafından Cuma günü akşamı saat (20,30) da Cağaloğlundaki salonumuzda, bir (Divan edebiyatı) gecesi hazırlanmıştır. Bu toplantı bütün yurddaşlara açıktır. Toplantı programı şudur:

Divan edebiyatının tarihi, şiirler: Füzûliden ve Bakiden. Divan edebiyatının tahlili, şiirler: Nef'iden, Şâir Ramî Mehmet paşa hakkında konferans. Şiirler: Nedimden ve Şeyh Galipten.

Bir sabıkalı Yakalanırken bir Mahalle bekçisi vuruldu

Dün Karagümrükte bir hâdise olmuş, bir polis bir sabıkalıyı yakalarken kaza ile bir bekçiyi vurmuştur.

Zabita bir kaç zamandanberi Sarıko Rifat denilen bir sabıkalıyı arıyordu, Karagümrük polislerinden Yusuf dün Rifatı görmüş, yakalamıştır. Polis Yusuf Rifatı merkeze götürürken, Rifat elinden kurtulmuş ve Sultan mahallesinde bir evin açık kapısından içeri dalmıştır. Polis de bu vaziyette düdük çalarak yardımcı istemiş ve evin açık kapısı önünde durarak Rifatı kaçırmamak için beklemeye başlamıştır.

Düdük sesine bekçi Hasan yetişmiştir. Bekçi gelince Polis Yusuf bekçi ile beraber evin kapısından içeri girmiş, karanlık olan ev altında Rifatı aramağa başlamıştır.

Meğer Rifat ev altında ve karanlık bir köşede saklanmış imiş. İçeri girenlerin karanlıkta bir şey görmemelerinden istifade ederek kaçmak istemiş, fakat kaçarken bekçi Hasana çarpmış, onu yere yuvralamıştır.

Elinde tabanca ile Rifatı kaçırmak için tetikte duran Yusuf önünde iki vücudun yere yuvarlandığını görünce bir faciaya meydan vermemek için hemen bunların üzerine atılmış, fakat bu sırada da Rifat yuvarlandığı yerden fırlayarak kapıya atılmış ve bu esnada polis Yusuf'a çarpmıştır. Bu çarpma ile Yusufun elindeki tabanca ateş almış, çıkan kurşun Rifatın arkasını sıyrarak geçmiş, düştüğü yerden kalkmakta olan bekçinin ayağına saplanmıştır.

Bekçi hemen hastaneye kaldırılmış, Rifat yakalanarak karakola götürülmüştür. Vak'anın tahkikine müddeiumumî muavini Übeyt el koymuştur.

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu Tepebaşı dram kısmında 10-2-937 akşam saat 20.30 da **BAHAR TEMİZLİĞİ** Fransız tiyatrosu Operet kısmında gündüz saat 14 de **Doğanla Selma** akşam saat 20.30 da **AŞK MEKTEBİ** Yazar : Yusuf Ziya Besteuyen : Muhlis Sabahattin

Bir adam karısını, bir adamda metresini vurdu

Bu vak'alardan biri Babiâlîde, diğeri de Yeşildirekte sokak ortasında oldu, kadınlar hastahaneye kaldırıldı

Zahide isminde bir kadın dün Rukiye ismindeki arkadaşı ile Babiâlî caddesinden geçerken Mehmet isminde bir şoför yanına sokulmuş ve Zahide ile münakaşaya başlamıştır. Mehmedin iddiasına göre Zahide kendisinin metresi imiş, fakat bilâhare kendisinden yüz çevirmiş:

Mehmet dün Zahideye rastlayınca bu eski hatıraları yad ederek münakaşaya başlamış, Zahide de sokakta bir rezalet çıkmasından korkarak münakaşayı yarım bırakarak yürümüştür.

Bu hal Mehmedî büsbütün sinirlendirmiş, cebinden bıçağını çekmiş ve Zahideyi başından ağır surette yaralamıştır. Zahide hastaneye kaldırılmış, Mehmet yakalanmıştır.

Yeşildirekteki vak'a
Balatta oturan Sabatın karısı Vik-torya hastaneye kaldırılmıştır.

Yarın akşam **SARAY** sinemasında
Dünyanın en büyük muganniyesi ve altın sesi
GRACE MOORE' un
Fransızca sözlü son şaheseri
ŞAHANE MELODİ
filminin irası şerefine **BÜYÜK GALA**
Bu filmin musikisi; bilhassa Viyolonist KREISLER tarafından bestelenmiştir. Yerlerin evvelden aldırılması rica olunur.

Bu akşam **SAKARYA** Sinemasında
Suvare de **GALA OLARAK**
MAURICE CHEVALIER
ve **MARIE GLORY**
ilk defa olarak beraber oynadıkları en büyük ve en son muvaffakiyetleri
NEŞ'E İLE
Kahkaha, neşe, nükte, eğlence ve bilhassa güzel şarkılı film.
Yerlerinizi evvelden aldırınız. Tel. 41341

Katil hırsız ve Arkadaşı tevkif edildi

Sultanahmette Mehmet paşa civarında hırsızlık yapmak için girdiği evde ev sahibi polis memuru Hasan Basriyi öldüren, üç bekçiyi ve bir polisi yaralayan azılı Katil Ahmet Nazım ve arkadaşı Bahriyeli Salim hakkında müddeiumumî muavini Feridun tarafından yapılan hazırlık tahkikatı bitmiş ve suçlular birinci sorgu hâkimliğine sevkedilmişlerdir. Birinci sorgu hâkimi suçluların ilk sorgusunu yaptıktan sonra tevkiflerine karar vermiştir.

Yapılan hazırlık tahkikatına nazaran katil Ahmet Nazımın sabıkalılar arasında namı müstearı Behçettir. 11 defa hırsızlıktan dolayı takibat yapılmış bunlardan 6 hâdisede suçu sabit olarak mahkûm olmuştur.

Arkadaşı Salimin namı müstearı Ali'dir. 16 defa suçlu olarak Adliyeye verilmiş, 9 defa mahkûm olmuştur. Suçlular hakkında bazı vesikaların cem'i için ilk tahkikatın bir müddet daha devam edeceği anlaşılmaktadır.

Felemenk mektep gemisinde resmi kabul

Felemenk mektep gemisi komutanı tarafından dün öğleden evvel Cumhuriyet âbidesine merasimle çelenk kon-

Arkadaşını öldürmek isteyen mahkûm oldu

Uzun çarşıda aralarında evvelden beri husumet bulunan Nuriye tesadüf ederek öldürmek kastile tabanca ile yaralayan Hakkı hakkında ağır ceza mahkemesinde yapılan duruşma bitmiş ve suçlu 3 sene ağır hapse mahkûm edilmiştir.

Grip çoğaldı

Havaların gayrimuntazam gitmesi yüzünden şehrimizdeki grip vak'aları çoğalmış, hastalık mektep çocuklarında da şirayet ederek bazı mintakalarda salgın halini almıştır.

Maarif sıhhat müfettişleri mekteplerde tetkikler yapmaktadırlar.

Beyoğlu Sarayda **Halk Opereti** akşam saat 21 de **Zozo Dalmasın** iştirakile **FLORYA** büyük operet

muştur. Gemi komutanı, akşam da gemide bir resmi kabul tertip etmiş, resmi kabulde Vali muavini Hüdaî Karatapan ile bir çok zatlar bulunmuşlardır.

Küçük Haberler

Yeni konservatuar binası
Şehzadebaşında kurulacak olan yeni konservatuar binasına ait hesaplar bitirilmiş, şartnamesi hazırlanmıştır. Yakında müteahhide ihale edilecektir.

Atınadaki Türk resim sergisi kapandı
Atınada açılan Türk resim sergisi kapanmış ve sergi için giden zevat dün şehrimize dönmüşlerdir. Sergi büyük bir rağbet görmüştür.

Silivri yoğurdu açık gelmeyecek
Silivri yoğurdunun tenekeleri açık oluncak, parşümen kâğıtla üstü kapalı olacak, İmalâthanenin ismi yazılacaktır. Perakende satılan yoğurt tenekelerinin üstleri daimi şekilde kapalı olacaktır.

Eski İstanbul polis müdürü vefat etti.
Vilâyet Umumi Meclisi Daimî Encümenin azasından eski İstanbul polis müdürü Sadettin dün vefat ettiği belediyeye bildirilmiştir. Münhal âzalığa, Meclisten yeni intihap yapılacaktır.

Yeni tramvay durak yerleri
Kuruçesme ve Arnavutköyünde üstleri kapalı iki tramvay durak yeri yapılacaktır. Meslekî tedrisat müdürü şehrimizde Maarif Vekâleti meslekî tedrisat müdürü Rüşti, Ankaradan şehrimize gelmiştir. Rüşti, meslek mekteplerinde tetkikler yapmağa başlamıştır.

Müddeiumumîliğe davet
İstanbul müddeiumumîliğinden: İstanbulda bulunan Gördes sorgu hâkim vekili Ramiz'in memuriyetimize müracaat etmesi.

TAKVİM											
ŞUBAT											
Rumî sene	10		Arabi sene								
1858	Resmî sene		1855								
2 ci Kanun	1937		Kasım								
28			95								
ÇARŞAMBA											
SABAH			ZİLKADE			İMSAK					
S.	D.		S.	D.		S.	D.				
1	27		11	47		5	27				
7	03										
Öğle			İkindi			Akşam			Yatsı		
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.		
6	50	9	41	12	—	1	32				
Z.	12	28	15	17	17	34	19	07			

1 değil 10 defa görmek isteyeceğiniz
Aşk - Heyecan - Dehşetli ve Muazzam Sahnelerle Dolu
Nefis ve Emsalsiz Bir Şaheser
HALK KAHRAMANLARI
TÜRKÇE SÖZLÜ filmlerin EN GÜZELİ
Önümüzdeki Cuma akşamından başlıyarak **İPEK** sinemasının şeref haftasında sayın halkımıza takdim edilecektir.

MEMLEKET HABERLERİ

Keskin belediye işleri

Kasabının elektrikle tenviri için teşebbüslere girişildi, belediyenin önünde de çok güzel bir park yaptırıldı

Keskin belediye reisi ve belediye heyeti

Keskinden yazılıyor: Keskin kasa - bası gittikçe inkişaf etmektedir. 6 bin nüfuslu ve 1000 evli olan kasaba 1150 rakımlı bir yayla üzerine kurulmuştur. Suyu ve havası çok güzeldir.

Belediye reisi ve belediye heyeti çok iyi çalışmaktadır. Üç sene evvel otuz dönümlük bir fidanlık vücuda getiril-

Geyvede bir muhakeme

Tevkif edilen belediye reisi Adapazarı ağır ceza mahkemesi kararile tahliye edildi

Geyve (Hususi) — Belediye reisi Ali aleyhinde ceza hâkimi Fikret tarafından tahkir suçundan dolayı bir dava açılmış ve ilk celsede belediye reisinin tevkifi istenmiş ve mahkeme tevkif kararı vermiştir. Belediye reisi Ali bu karara itiraz etmiş, hâdiseye el koyulan Adapazarı müddeiummîni işi incelemiş, ve belediye reisinin derhal tahliye edilmesi Adapazarı ağır ceza mahkemesince karar altına alınarak telgrafla Geyveye bildirilmiştir. Muhakeme de Göynüğe nakledilmiştir.

General Dirğin teftişleri

Babaeski (Hususi) — Trakya Ummî Müfettişi General Kâzım Dirik teftiş seyahatine çıkmıştır. Seyahati sırasında buraya da uğrayarak zirat ve idari işler hakkında tetkikatta bulunmuş, bazı yeni direktifler vermiştir.

Merinosculuğun inkişafına çalışılıyor

Bursa (Hususi) — Merinosculuk sun'î tohum laboratuvarı tekrar faaliyete geçecektir. Şimdiye kadar 19 bin küsur koyuna sun'î tohum verme ameliyatı yapılmıştır. Merinos cinsinin üretilmesine çalışılmaktadır.

Merinosculuğun genişletilmesi için, Karacabey, Yenişehir, Kemalpaşa, Bandırma, Çanakkale, Balıkesirde merinosculuğa başlanacaktır.

Bu sene 60 bin koyuna tohumlama ameliyatı yapılacaktır.

Eskişehir Lisesindeki Hâdiseler

Kültür Bakanlığı "Son Posta"nın neşriyatını nazardikkate aldı ve cezaları hafifletti

Eskişehir lisesi 5/A sınıfından 35 erkek, beş kız talebe nöbetçi muallimden izin alarak mektebe mensup bir zatın cenazesine iştirak ettiklerinden dolayı haklarında ceza tertip edilmiş, mektep idaresi bu hareketi disiplini uygun bulmayarak talebelerden on tanesine mecburi tasdikname vermiş, geri kalanını da bir hafta müddetle muvakketen taretmişti.

Biz 31 Kânunusani tarihli nüshamızda bu hâdiseyi kaydettiğimiz zaman :

«30 talebeye muvakkat tard cezası verilmesini bir tarafa bırakalım, 10 talebenin istikballerini karartacak bir ceza karşısında bırakılmaları fazla şiddetlidir. Ümid ederiz ki Kültür Bakanlığı hâdiseyi inceleyecek ve makul bir karara bağlayacaktır.»

Demıştik. Memnuniyetle görüyoruz ki Maarif Vekâleti neşriyatımızı nazarı dikkate almış ve hâdiseyi incelemiş, verilen cezayı da ağır bulmuştur. Bu hususta Vekâlet şu tebliği neşretmiştir :

Maarif Vekâletinden tebliğ edilmiştir :

Eskişehir lisesinde vuku gazetesinde bildirilen disiplin hâdisesi ve vâkâletçe incelenmiş ve okul kuruluğunun ceza takdiri yerinde görülmiyerek disipline aykırı hareket edenlerin ceza dereceleri bakanlıkça tesbit olunarak okul direktörlüğüne bildirilmiştir.

Osmanlı bankasının İnebolu şubesi

İnebolu (Hususi) — Osmanlı Bankası şubesi faaliyetini tatil etmiştir. Bankanın ikinci direktörü Rıza Orduya tayin edilmiştir.

serbest bırakılmıştır. Tahkikata devam olunmaktadır.

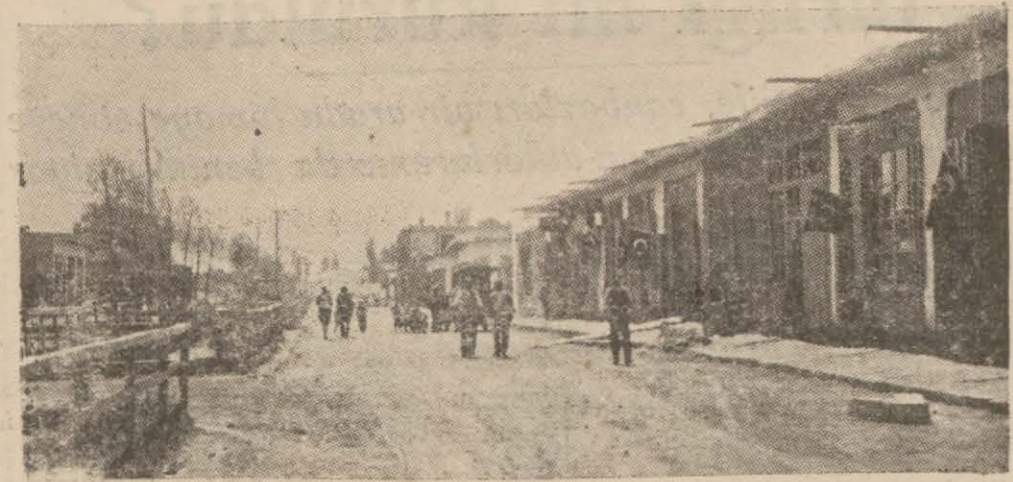
Tokatta Hatay şenliği

Yurdun her tarafında olduğu gibi Tokatta da Hatay zaferi münasebetile şenlik ve miting yapılmıştır. Toplantıya yalnız Tokatlılar değil Tokat'ın civarındaki köyler halkı da büyük bir sevinçle iştirak etmişler ve Atatürk anıtı önünde tezahürat yaparak Büyük Önder bağışlıklarını tebarüz etmişlerdir.

Vana tayyare seferleri yapılacak

Şehrin imarı için belediye devamlı bir faaliyetle çalışıyor, yeni yeni eserler vücuda getiriliyor

Vandan bir görünüş

Van (Hususi) — Van belediyesinin bütçesi kırk bin lira kadardır. Geçen

Yıl belediye reisi Şaban Baysan bü yük bir gayretle çalışmış, temizlik a - rabaları getiril - miş, çarşıya akan su yollarının boz - ruluları değiştirilmiş ve Cumhuriyet cad -

Van belediye reisi Şaban Baysan

Çeşmede Çankaya klübü

Çeşme (Hususi) — Halk Partisinin himayesinde (Çankaya) adlı bir klüb tesis edilmiştir. Klübün müessisleri Kemal Öztürk, İsmail Kocatürk, Haydar Erdik, Mustafa Alp, Neşet Pişmişoğlu'dur.

Klüb tedrisat ve köycülüğe ehemmiyet vermektedir. Göçmenlere ders verilmektedir. 32 si alfabeti, 15 i kıratatçı olmak üzere 47 talebesi vardır. Klübün idare heyeti :

İsmail, Kelâmi, Kemal Öztürk, Eşref Özen, Muhiddin Özbay, gibi kıymetli şahsiyetlerden müteşekkildir. Köylerde konferanslar verilecektir. Klüb merkezinde de her hafta konferans verilecektir. Ayrıca denizcilik, spor ve müzik kolları da teessüs edecektir.

Biga esnafına sıhhat cüzdanları dağıtıldı

Biga (Hususi) — Burada belediye doktorunun tensibile beş senelik olmak üzere bütün esnafa birer sıhhat cüzdanı verilmiş ve her birisi sıki bir muayeneden geçirilmiştir. Esnaf, bu cüzdanlarla her altı ayda bir gelip muayene olacak ve cüzdanına işaret verdirecektir.

Ammenin sağlığı ile ilişkili olan bu muayene işi köylü esnafın bile memnuniyetini celbetmiş olmakla belediye mntakası dahilinde olmadıkları halde kendiliklerinden gelip muayene olma ta ve cüzdan almaktadır.

Esnafın beş yıllık sıhhat ropuru demek olan bu cüzdanlar, yirmi beşer kuruşa verilmekte, esnaf da yılda beş kuruşla sağlığının derecesini anlayacağından sevinmektedir.

desi bulvar haline getirilmiştir. Geçen sene bir belediye fidanlığı yapılmış ve burada 2000 kavak, 800 şeftali dikilmiştir.

Vilâyetin kaza merkezlerle beş köyünde birer ilköğretim ve merkezde de bir orta ve altı ilköğretim vardır. Geçen sene bu okullara 1400 kadar talebe devam etmiştir. Beş sınıflı mekteplerin hepsinde talebe kütüphaneleri vardır. Bu kütüphaneler dört ve beşinci sınıflara aiddir. Bunlardan başka merkezde ve Erceyis okullarında günün kıymetli eserlerini ihtiva eden birer kütüphane bulunmaktadır. Bu kütüphaneler meslekî olmakla beraber umumî mâhiyeti de hâizdirler. Hariçten arzu edenler bu kütüphanelerden serbestce istifade edebilmektedirler. Kütüphanelerde 1600 den fazla eser mevcuttur. Çocuk kütüphanelerindeki eser adedi de 800 dür.

Vilâyet merkezinde bir sinema ve otel ile elektrik tesisi vücuda getirilecektir.

Nafia Vekâletinin yakın zamanlarda buraya tayyare posta seferleri yaptıracağı haber alınmış ve bu haber büyük bir memnuniyet uyandırmıştır. Geçen yıl gelen göçmenler vilâyetin muhtelif yerlerine yerleştirilmiş ve göçmen evleri yaptırılmıştır. Van Halkevinde son zamanlarda yeni bir çalışma safhası başladığı görülmektedir. Ev yeniden tâmir edilmiş ve şubelerin çalışmalarına yeni bir istikamet verilmiştir. Halkevine bağlı bir spor kolu ve bir de güzel kütüphane mevcuttur. Gençler arasında spora ve okumaya karşı büyük bir alaka görülmektedir. Vilâyetin tam eb'adda bir stadyomu da vardır.

İnebolu ve Güre tapu memurları

İnebolu (Hususi) — Kazam tapu memuru İhsan Sönmez, Kargı tapu memurluğuna, Güre tapu memuru Hüsnü de İnebolu tapu memurluğuna tâyin edilmişlerdir.

İneboluda konferans

İnebolu (Hususi) — İlk tedrisat müfettişi Cavid Akcimli oğlu tarafından Halkevinde «Bugünün ilk tedrisat programı karşısında mektep ve ailenin vazifesi» mevzuu bir konferans verilmiş, alâka ile dinlenilmiştir.

Hâdiseler Karşısında

Günün lûgatından

Müstemele — İsteyenin bir yüzü nü, vermeyenin iki yüzünü kara çıkaracak bir şey. Günün geçer akçesi. Afrika, Asya ve Avusturalya kavimlerinin beşeriyetin saadeti için dünyaya vakfedip mütevellilliklerini Avrupa verdikleri yerler.

Müstemelececilik — Yemiyenin malını yemek.

Mülk — Başını sokabilecek bir ev yahut kulübe.

Emlâk — Başını sokabilecek kulübesi olmıyanlar için hazırlanmış a partımanlar. İçinden dışına para aktığından âkar dahi derler.

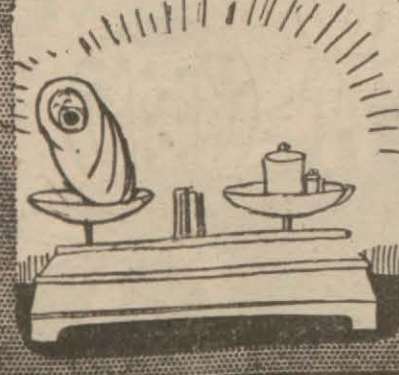
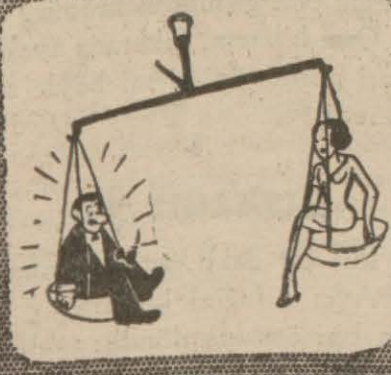
Temellük — Lüpe konmak.

Temlik — Bol keseden bahşış vermek.

Emlâk sahibi — Burnu, altı katlı apartıman yüksekliğinden insan.

İMSET

PAZAROLA HASAN BEY DİYORKİ:

Bir doktor bayan söylüyormuş Hasan Bey

... Kadınlar dünyaya geldikleri zaman erkeklerden hafif olurlarmış!

... O zamanki ağırlıkları üç kiloydu ya bulur, ya bulmazmış..

Hasan Bey — Benim buna aklım ermedi dostum, öyledir de bazıları sonradan nasıl çekilmez birer yük oluyor ?

"Kızılay,, m himayesinde bir tiyatro san'atkârları birliği mi kuruldu?"

Sahne artistleriyle, canbazları bir arada himaye etmeğe kalkan bu cemiyeti san'atkârlarımız da benimsemiyor

Cemiyetin gazetemize gönderdiği imlâ yanlışları dolu mektubun başlığı

Önümde, gazetede ücretsiz olarak neşredilmek üzere gönderilmiş bir ilân var. Bu ilânın matbu başlığına bakınca anlıyorum ki, İstanbul'da, Beyoğlunda, Kızılay cemiyetinin Taksim merkezinde, bir «Türk tiyatro san'atkârları birliği» kurulacakmış. Bu ilânın yazılarını okuyunca anlıyorum ki, bu birliğin meramı, Türkiye tiyatroculuğunda ıslahat yapmaktır. «Türk tiyatro san'atkârları birliği», aynı zamanda, başboş çalışmakta olan sahne san'atkârlarını bir kayda tâbi tutacak, onların menfaatlerini koruyacak, ve başı sıkıda bulunanlara yardım edecektir.

Bu ilândan anlıyorum ki, işbu «Türk tiyatro san'atkârları birliği» ne, artistler, varyeteciler, okuyucular, canbazlar, hokkabazlar, ve saz heyetlerinde çalışan çalgıcılar «bilâkaydû şart» kaydolacaklar!

Gene bu ilândan anlıyorum ki, bu kurulacağı bildirilen birliğin, matbu başlıklı kâğıtları, telefonu, koskoca bir mühürü, ve «Etem Dinçer» adında da bir Y. Direktörü var...

Bu ilânın tam sekiz buçuk satır tutan yazısında, yedi tane imlâ hatası var.

İki uzun cümleden tereküp eden bu ilândaki «sarf ve nahiv» yanlışları hakkında da bir fikir edinmek isterseñiz, şu cümleyi okuyun:

«Türkiye tiyatroculuğunda ıslahat yapmak, ve kayıtsız olarak çalışmakta olan ismi geçen bütün sahne arkadaşlarına bir kayda tâbi tutarak menafii-ni korumak ve dar zamanlarında kendilerine lâzım gelen yardımı yapmak maksadile (Türk tiyatro san'atkârları birliği) namında bir tiyatrocular birliği kurulmuştur.»

Bu üzerine tarihi bile atılmamış o-

lan ilâna, imza atan zatın sıfatı da imlâ yanlışlarını hiç düzeltmeden yazıyorum: «Türk tiyatro Sanatkârları birliği Y. Direktörü»...

Bütün bunları gözönünde bulunduktan sonra aklıma gelen şu suallerin cevaplarını bulamıyorum:

1 — Kızılay cemiyeti, böyle birliğı himaye etmeye neden lüzum görmüştür?

2 — Eğer Kızılay cemiyeti, böyle bir birliğı hakikaten himayesine almışsa, niçin, «Kızılay cemiyeti» adile işler gören yeni bir teşekkülün harekâtını, bu kabil iptidai hatalara imkân bırakmıyacak kadar sıkı bir kontrola tâbi tutmaz?

3 — Eğer böyle bir birlik kurmak teşebbüsüne girişenler, şu elimdeki ilânın sekiz buçuk satırı içine, seksen türlü imlâ ve ibare yanlışını, doğru larını bilmedikleri için doldurmuşlarsa, tuttıkları işi başarmak iktidarından yüzde yüz mahrumdurlar.

Eğer bu hatalar, bilgisizliklerinin değil de, ihmallerinin ve dikkatsizliklerinin eserleriyse, haklarında aynı hükmü vermemize hiç bir mâni yoktur!

4 — «Türkiye tiyatroculuğunda ıslahat yapmak» gibi çok yüksek, çok geniş bir iddiayı, Kızılay cemiyetinin himayesine sığınarak ortaya atanlardan, hiç değilse bir san'atkârla bir canbaz arasındaki büyük farkı ayırt edebilecek kadar vukuf istemek hakkımız değil midir? Ve bu derece vukuf-suz eşhasın, neticesi meşkük bir teşebbüsünü himaye altına almak, Kızılay cemiyetinin Taksim merkezi için, yerine masruf bir lütüf sayılabilir mi? Bütün bunlar, ilk bakışta benim gözüme batan noktalar. Bu hususta bir defa da; himaye altına alınmaları mevzuu bahsolan meşhur san'atkârları dinlemek istedim. Naşide:

(Devamı 12 inci sayfada)

Kızmiyorum

Güzel kız, genç erkeğe söyledi:

— Geçen sefer ko nu şu şu muz da bana ilânaşık etmiş-tin, öyle kızmıştım ki..

— Onun için bu sefer ilânaşık etmedim ya!

— Ne zararı vardı. Geçen sefer ilki idi. Bu sefer de tecrübe et, ben de belki o zamandan bu zamana kadar alışmışımdır da kızmayiveririm.

— Müessesemizde çalışsaksınız, fakat burada olanları kat'iyen dışarıda söyleyemeyeceksiniz..

— Tabii bir şey, bundan evvel çalıştığım müessesenin sahibi müthiş çapkın bir adamdı. Yaptıklarını hiç kimseye anlatmazdım.

Cayıyordu

Annesi, kızına bağırdı:

— Mademki benim arzum hilâfına o adama varyorsun, ben de senin evine adımımı atmam..

— Bunu doğru mu söylüyorsun?

— Niye sordun?

— Nişanlım annen ikide bir evime geleceği diye söylemişti. Eğer gelirse evlenmekten cayıyordu.

— Vazifelerini ben yapmıyalıdan beri gene kırık numara mı alıyorsun?

— Hayır tam numara alıyorum.

Dedim mi?

Erkek hiddetli idi, karısına bağırdı: — Sen bir eşekle bir atı farketmiyecek kadar budalasin.

Kadın da bağırdı: — Affetmişsin sen, ben sana şimdiye kadar bir defa olsun at, dedim mi?

Fena taraf

— Nişanlanmak iyi şey, yalnız fena bir tarafı var.

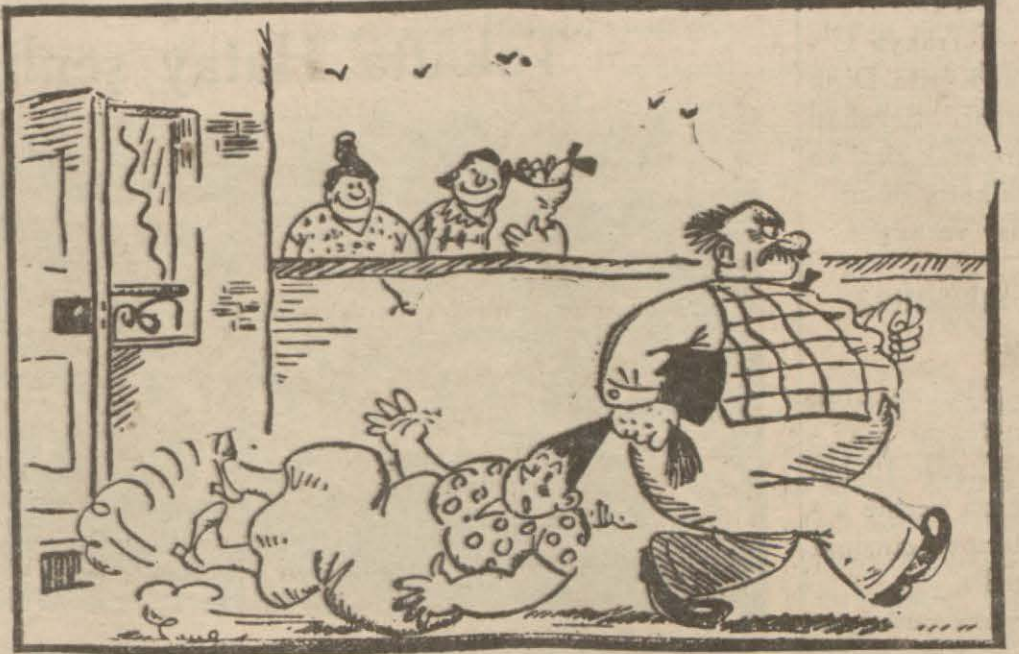
— O da ne?

— Nişan yüzüğü için para sarfetmek icab ediyor.

Böylelikle

Kadının bir köpeği vardı. Kocasının da bir köpeği. Her iki köpek de bir birlerine benziyordu — Bu köpekleri birbirinden nasıl ayırd edebiliyordunuz?

— Sokağa çıkarız. Karımın köpeği mağaza camkânları önünde duruyor. Benimki de meyhane kapılarında, böylelikle hangisi onunki, hangisi benimki anlıyoruz.

Komşu kadımlar — Genç memnun olsun, bu sayede bize saçların takma olmadığımı isbat etti.

Güzel Fıkralar

Ayakkabılı

Bir tablo gösterdiler:

— Tablo güzel fakat bu peri kızının ayağına ayakkabı giydirilmiş. Hiç ayakkabılı peri görülmüş müdür?

— Onu bilmem, fakat siz ayakkabısız peri gördünüz de mi böyle söylüyorsunuz?

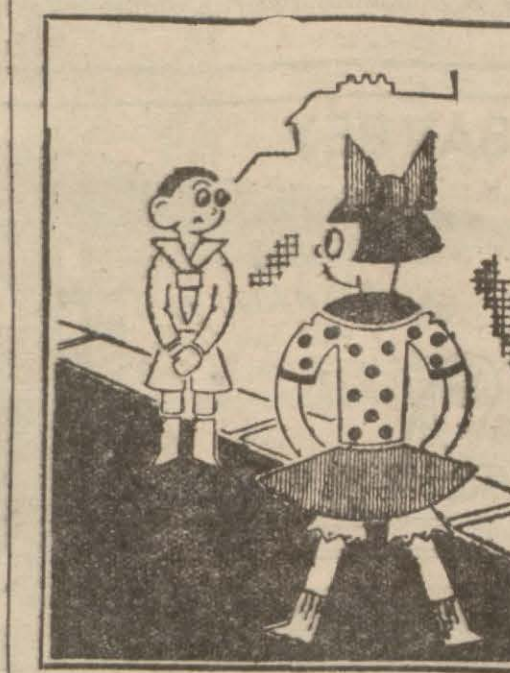
Kıskanır ya

İki kuş bir dalın üstüne konmuşlardı. Avcı tüfeğini kuşlara çevirdi. Kuşun biri ötekinde döndü:

— Bu bizi kıskandığı için vurmak istiyor.

— Kıskandığı için mi?

— Evet, baksana başında tüy kalmamış.

— Baban bu pis lâfları söylerken seni duysa.

— Sevincinden çıldırdı, çünkü kulakları hiç duymaz da..

— Bu nasıl loca bu?..

— Kusuru mu var?

— Daha ne kusuru olsun, buradan sahneyi görmeye imkân yok.

Ağlayan sarhoş

Sarhoş yere yıkılmış ağacın karşısında ağlıyordu:

— Ben ağlamıyayım da kimler ağlasın. Karşiki meyhaneden çıkar çıkamaz hemen yetişir düşmiyeyim diyor tutardın.

Teselli

— Kocam çok iyi insandır.

— Sahi mi?

— Sahi ya, ara sıra beni ağlattığı bilir de onun için hemen her ay bir düzine mendil alıp getirir.

Bekletmek

Erkek bekliyordu, kadın geldi; saatine baktı:

— Seni on dakika beklettim.

Dedi, erkek tasdik etti:

— Evet tam on dakika, fakat yirmi dört saat da cabası var. Sen bana pazar günü saat ikide dememiştin. Cuma martesi günü saat ikide dememiştin.

— Düğümü gördüm de aklıma geldi, ben yarın değil, öbür gün akşam dayıma yemeğe davetli idim.

GÖNÜL İŞLERİ

Yekdiğerinin dilini Anlamayan bir kadınla Bir erkek arasında aşk Mümkün değil midir?

Bir müddet evvel bir erkek okuyucum bana kendi kanından ve kendi dilinden olmiyan bir genç kıızı sevdiğini anlatmıştı. Aralarında bari müşterek bir dil, bir anlaşma vasıtası olsaydı, milliyet nazariyelerinin üstüne çıkmışlardır, diyecektim. Fakat anlaşamıyorlardı da. Onun için takriben:

— Birbirlerinin dillerini dahi anlamıyan bir kadın ile bir erkek arasındaki hisse aşk sıfatı verilmez, bunu bir istek şeklinde tefsir etmek, uzun süren, sönmeyen bir istek olarak görmek daha doğrudur, demiştim.

Okuyucum bu mütaleamı garip bulmuştur. Kendisinin düşüncesine de yer vermek vazifemdir, diyor ki: — Aşk gönülden mi başlar, dil-den mi?

Aşk ya dudaktan kalbe iner, veya gözden kalbe akar.

Hilkatın yarattığı iki dilsiz sevişmelerine, aşkı anlamalarına imkân yok mudur?

Arzu zamanına göre geçici bir his değil midir, uzun sürer mi, sönmeyeni olur mu?

O, benim bütün varlığımı saran bir hayalet halinde her yerimde yaşıyor. Eğer bu aşk olmasaydı, onunla geçirdiğim günler tavsif ettiğiniz hisleri tatmine kâfi gelirdi.

İstek insanda yerleşir mi?.. Hayır. Çünkü cismani bir hâzirdir.

Cismanî cazibe karşısında bu his harekete gelir, fakat bu cazibeden kurtulunca hareket durur.

Bende aşk yerine istek olsaydı ıztrabım olmazdı, cidden çok muztarıribim. Bugün onun dilini öğrenmiş olmağım bu aşkın kuvvetini göstermez mi? Eğer müsaade edersen başlangıcını başka bir mektupla bildiririm. Hem gönül münakaşası yapar, hem de dertleşiriz.

Okuyucumun mütalealarına bu dakika için mukabele etmeye yerim müsait değildir, anlatacağı gönül masalına gelince, muhtasar olması şartile sütunum açıktır. TEYZE

Eski bir Rus deniz subayının hatıraları

Büyük harpte Karadenizde Türklerle nasıl döğüştüğümüz?

Ünye'ye Çerkeslerden mürekkep bir çete çıkaran Rus muhribi "Jutki", nin macerası

Cihan harbinin üzerinden yirmi yıldan fazla bir zaman geçti. Bu müddet içinde o kanlı boğuşmanın pek çok sırları, gizli kapaklı entrikaları, sayısız dala-vereleri meydana çıktı; bunların üzerlerini örten «askeri esrar» perdesi sıyrılıp kaldırdı.

Lâkin harbin gene gizli kalmış bir çok tarafları var ki, çeyrek asra yakın bir zaman geçmiş olmasına rağmen, bir türlü ortaya atılmadı ve atılmıyor. Çünkü insanlar bir gün olup o gizli ve esrarlı çarelere gene başvurmak mecburiyetinde kalacaklarını hesap ediyorlar da tıpkı oyununu meydana vurmak istemi zinin kurnaz bir kumarbaz gibi sırlarını kuskanlıkla gizliyorlar, örtbas ediyorlar.

Fakat bunların da bir kısmı gün geçtikçe meydana çıkıyor ve bunların arasında birçokları var ki biz Türkleri çok yakından alakadar edecek, gözlerimizi dört açacak mahiyettedir. Memleketindeki büyük ihtilâlden sonra Fransaya sığınmış, eski Çarlık bahriyesine mensup bir Rus deniz zabitanının «Paris» te rusça çıkan bir gazetede «Karadenizde Türklerle nasıl döğüşmüştük?» ünvanlı bir seri ifşaatı, bizlerce gizli kalmış birçok noktaları aydınlatması itibarile Türk okuyucularının merak ve heyecanla ve hattâ biraz da ibretle süzecekleri bir mevzudur.

O zamanlar, Çarlık Rusyasında ki «Yavuz» korkusu başta olmak üzere Rus işgali altına giren Türk topraklarındaki ve hariçteki Moskof casus faaliyetine kadar, şimdîye kadar gizli kalan, birçok hakikatleri ortaya atan bu ifşaatına birkaç gün evvel kısaca temas etmiştik. Hatıralardan bugün de başka bir parça alıyoruz.

Gizli vazife

Torpidobot muhribinin baş tarafında, demirin alınmasına nezaret eden formasyon, fakat tavırlarından zabıt olduğu anlaşılabilir delikanlı eliyle bir işareti yaptı ve muhribin derinliklerinde bir çan sesi üç defa öttü. Demek ki demir vira edilmiş, apiko idi.

Henüz yeni havuzdan çıkmış olan «Yutki» muhribinin şimal kumanda köprüsünde muhteşif emirer aksediyor: — Sancak makine yarım yol ilerli!.. İskele makine yarım yol geri!..

Dümen dolabı başında duran serdümen, makine dairesine, süvarinin bu emirlerini, telgraf makinesinin kolunu ileri, geri iterek bildirirken yüksek sesle tekrarlıyor:

— Sancak makine yarım yol ileri çalı!.. İskele makine yarım yol geri çalı!..

«Yutki» muhribi sancak kunderinde Rus inkişabının kırmızı ihtilâl bandrasını uçararak yavaş yavaş iskeleye dönlüyor. Sivastopol limanının ölgün suları üzerinde yağ gibi kayarak tam bir devir yapıyor ve keskin pervanesi limanın ağzına doğru sür'atle döndürüyor.

— İskele, sancak! makine!er istop!.. Gene serdümenin sesi, aksisada gibi yükseliyor:

— İskele, sancak makine!er istop ettiler.

Muhribin devir hareketi yavaşlıyor.. — İskele, sancak makine!er tam yol ilerli!..

— İskele, sancak makine!er tam yol ileri çalı!..

Ve «Yutki» tam yolla limanın ağzına saldıyor; yeni boyanmış tekne suları

Rus donanması büyük harpte Karadenizde

köpürdeterek süzülüyor, küçülüyor ve biraz sonra ufukta gittikçe silinen bir duman tabakası bırakarak gözden kayboluyor...

1917 senesi Martında Rusyayı alt üst eden ihtilâl birçok şeyleri kökünden yıkmış, fakat donanmamızı henüz aşılamamıştı (1) Karadeniz filomuzun bütün gemilerinde askerî intizam ve inzi bat muhafaza olunabilmişti. Deniz askerleri tarafından yapılan mitinglerde: — «Nihai zafere kadar harbe devam!» kararı verilmişti. Ve tersanelerde doklarda amele arasında çıkan karışıklıklara rağmen Mayıs ortalarında havuza çekilmiş olan «Yutki» muhribini zin tamiri bitirilmiş ve bu muhrip Anadolu kıyılarında gizli bir vazife almak üzere «Sivastopol» dan «Batum» a yollanmıştı.

«Yutki» muhribi «28» Mayısta «Batum» limanına vardı. Doğu filotillâsi komutanı Kaptan «Makalinski» nin emrine girdi. Ben de bu muhribin kumanda heyeti arasında bulunuyordum.

Haziranın ikisinde «Yutki» muhribi Batum limanını terkettiği zaman aramızda Kafkasya ordusu karargâhı umumi istihbarat şubesinin şefi olan Miralay «Smirnof» ta vardı. Gemide bu zattan ve süvariden başka pek mahrem olan vazifemiz hakkında hiç birimiz bir şey bilmiyorduk. Bildiğimiz tek bir şey varsa «Yutki» nin mühim ve Türkle karşı harpte devam eden Kafkasya ordumuzun faaliyetle alakadar mahrem bir vazife almış olduğu idi.

İstihbarat şefi «Smirnof» muhribe yalnız yerleşmişti. Müddeti ömründe ilk defa olmak üzere bir harp gemisine binmiş olduklarında şüphe caiz olmayan bu Çerkeslerin hepsi vahşi, korkunç adamlardı. Başlarında da Mavridi isminde bir Rum vardı.

Mavridinin ipten, kazıktan kurtulmuş; birinci sınıf bir haydut olduğu her halinden belli idi.

İşte «Yutki» muhribi bir Rum şakinin idaresi altındaki 29 Çerkesten ibaret, acıip hamulesile düşman sahillerine doğru koşuyordu. Aldığımız emirde bu eşkiya çetesini «Ünye» civarında karaya çıkaracaktık. Bu adamlar Türk ordusu gerisindeki casuslarımızla karargâhı umumimiz arasında irtibat vazifesi göreceklermiş...

Hava güzel, deniz sakinî. Gece saat 11 e doğru «Yutki» sessiz, sadasız; bütün ışıkları söndürülmüş bir halde düşman sahiline yaklaşmış bulunuyordu.

Sür'atimizi yavaşlatmıştık. Makinele rimiz gayet hafif işliyordu. Küçük bir gürlüğe bile meydan vermemek için bütün tedbirler alınmıştı.

Esasen seferimiz müslümanların Ramaza nayna tesadüf etmiş olduğundan bu aya mahsus gece eğlencelerine dalmış olması çok tabii olan düşmanın sahil koruma işini bir hayli gevşetmiş bulunması çok muhtemeldi. Sahile gittik

(1) Bahsedilen tarih, Rusvada evvelâ Demokrat Kadet Partisinin önyak olduğu ihtilâlin Kerenski taraftarı olan Sosyal Demokratlar eline geçtiği devre tesadüf eder. Bunlar Sosyalizmin kırmızı bayrağını kullanmakla beraber harbe şiddetle devam ve aynı zamanda askerî nizamı ve millî fikri muhafaza taraftarı idiler. (Son Posta)

çe yaklaşıyorduk.

Biraz sonra «Yutki» muhribi iskele tarafımızdaki kayalıkların hemen hemen tâ dibine kadar sokulmuş bulunuyordu. Sancak bordanımızdan, Ünye kasabasının bazı evlerinde yanan ışıklar görünüyordu. Mümkün mertebe gürlüğü etmeye çalışarak denize bir fli-

ka mayna ettik. Çerkeslerden 10 kişi bu flikeye atladılar ve biraz sonra geminin koyu karanlığı içinde eridiler, gözden kayboldular. Bu 10 Çerkesten birisi, Çarşamba çayının denize döküldüğü yerin yakınında karaya çıkacak, çayın mansabını tetkik ettikten sonra kendisince malûm bir taşın altında bu lunacak bir mektubu alacak ve bunu gemide kendisini bekleyen Miralay Smirnofa getirip teslim edilecekti. Diğer 9 Çerkes ise flika ile limandaki kayıkların arasına gizlenecekler ve taş altından mektubu alıp getirecek olan arkadaşlarımızı bekleyecekler, onu flikeye alıp muhribe nakledeceklerdi.

Bir düşman limanında ve kıyıya bu kadar yakın bir mesafede bulunmaktığımız muhribin mürettebatını daimi bir heyecan içinde bırakıyordu. Bütün sinirler kopacak kadar gerilmişti. Her kes kulak kesilmiş etrafı dinliyordu. Koca torpidobot muhribinin içinde bir çit bile duyulmuyordu. Bir aralık süvari mürettebata bir metanet dersini vermiş olmak emeliyle kumanda köprüsünden güverteye inerek muhribin za bitan salonuna girdi ve bir kanapeye uzanarak bir sigara ateşledi. Fakat süvari yerine kumanda köprüsünde vardı ya almış olan ikinci kaptana da küçük bir şeyin vukuu halinde hemen kendisine haber gönderilmesini tenbih etmeyi de ihmal etmedi.

Süvari sigarasını sonuna kadar rahat rahat içebildi mi? Bilmiyorum. Yalnız salondaki saat, vaktin yarısını geçeyi bir hayli geçtiğini gösteriyordu ki birden bire sahilde bir kıyamettir kopuverdi. Bu sırada zabıtlardan biri koşu koşu salona girerek Türklerin ateş açmış olduklarını haber verdi. Zavallı zabıt heyecan ve halecandan âdeta tırtır titriyordu.

Süvari istifini hiç bozmadan soğuk bir tavırla:

— Pekâlâ, atınlar, istedikleri kadar atınlar!.. diyor ve ağır ağır kumanda köprüsüne çıkmaya hazırlanıyordu.

Zabite gelince, kumandanın hayran hayran bakıyor ve muttasıl:

— Düşman ateş ediyor, düşman ateş ediyor!.. diyip duruyordu.

Nihayet süvari salonun ortasında durdu ve kollarını çaprazları göğsünün üzerinde kavuşturarak:

— Düşman bize ateş etmiyor, Ramazan dolayısıyla silah atıyorlar dedi ve zabıtın heyecanını yatırdı.

Süvarimizin bu şekilde soğukkanlılığı diğer zabıtlara ve efrada da sirayet etmişti. Şimdi herkes küpeşteye dayanmış, kasabada atılan silahların gecenin karanlığı içinde yapıp sönuveren alazalarını seyrediyordu.

Ramazanın zevk ve safasına dalmış olan Ünye kasabası ve Ünye'iler ise burunlarının ucunda, limanda yatan düşman muhribinden ve karada âdeta aralarında dolanan casuslardan habersiz şehriyâin yapıyorlardı.

Ünye limanına girdiğimiz andan itibaren iki saat sonradır ki flikaımız bordamıza yanaşmış bulunuyordu. Karaya çıkmış olan haydut, taşın altında mahut mektubu bulmuş ve istihbarat zabiti Smirnofa getirip teslim etmişti. Mektubun içindekiler Miralayı çok memnun etti. Filvaki mektupta karaya çıkarılacak olan casus kafîlesi için hiç bir engel olmadığı bildiriliyordu.

(Arkesi var)

Numara : 6

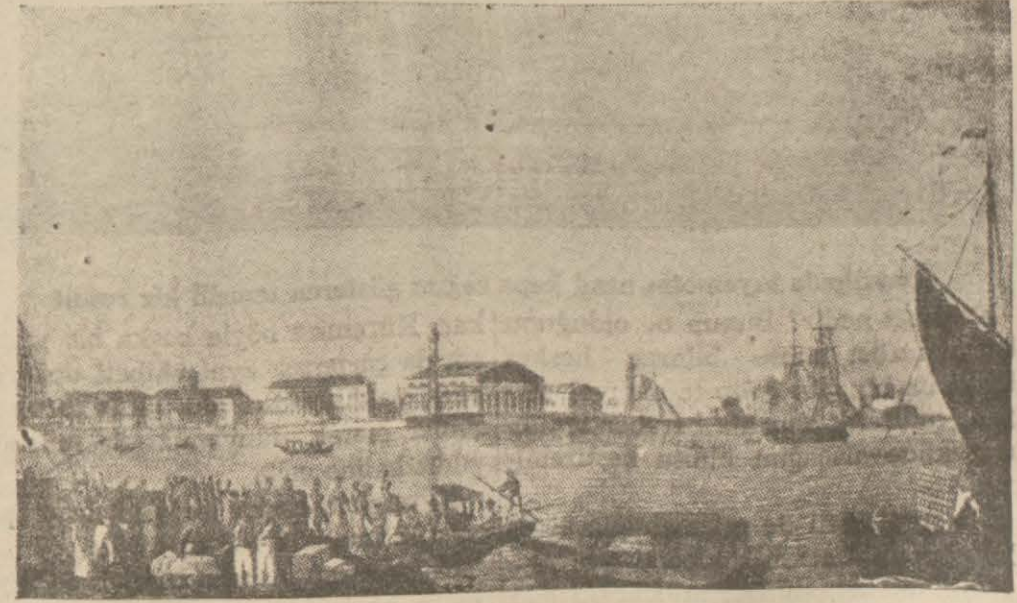
Rusların Büyük Şairi

Aleksandr Puşkin

Yazar : H.

Çar Puşkinin yazılarını bizzat sansür etmeğe karar verdi

Çar, Puşkini Moskovaya çağırtdı. Şair hükümdarın suallerine pervasızca şu cevabı verdi: «14 Birinci kânunda ben de Petersbugda olsaydım, ben de komploya dahil olur, isyan ederdim..»

Puşkin devrinde Neva nehri üzerinde bir eğlence

Puşkin Mihaylofskda bulunduğu esnada 1825 senesi 14 birinci kânunun da, Rus tarihinde «Kânunuevvel isyanı» ismile şöhret bulan «dekabrist» hareketi meydana geldi. Harekete önyak olanlar, bilhassa, Avrupalı görmüş, Fransa inkilâbını yakından tanımış genç subaylardı. Puşkin bunların mensup olduğu gizli cemiyetlere girmemişti; fakat bir çok bakımlardan bu isyanın ideolojisini yapanlardan biri de Puşkindi.

Aleksandrın yerine geçen birinci Nikolâ dekabrist hareketini şiddetle bastırdı. İsyanın elebaşlarından beşi asıldı. 120 kişi sürgüne gönderildi. Bu hâdise Puşkin üzerinde müthiş bir tesiri yaptı. Puşkin «120» arkadaşın, 120 kardeşin» sürgününü bir türlü unuttu.

1826 senesi 3 eylülünde Puşkini «meçhul bir zat» ziyaret etti. Sebepini anlatmaksızın şairi beraberine alarak Moskovaya götürdü. Puşkin de, dadısı Arina da bu «esrarengiz» ziyaretten, bu «beklenmedik seyahat» ten çok ürkmüştüler.

Uzun bir yolculuktan sonra 8 eylülde Moskovaya vardılar. Puşkin elân Moskovaya niçin getirildiğinin farkında değildi. Tıraş olmasına bile vakit kalmadan kendisini Çarın huzuruna çıkardılar. Çar Puşkini güler yüzle karşıladı. Puşkinle Çar arasında şöyle bir muhavere geçti:

— Puşkin, şayet Sen Petresburgda olsaydın 14 birincikânun isyanına iştirak eder mi idin?

Puşkin çekinmeksizin cevap verdi: — Muhakkak haşmetmez. Çünkü benim bütün dostlarım komploya dahilildiler. Ben de buna iştirak etmemelik edemedim. Beni kurtaran şey, benim orada bulunmayışımıdır.

— Şimdi sen ne yapıyorsun?

— Hemen hemen hiç bir şey. Sansör çok merhametsiz.

— Sansörün müsaade etmediği şeyler sen ne yapıyorsun?..

— Fakat sansör en masum şeylere bile müsaade etmiyor.

— Pekâlâ. Bundan sonra senin sansörün ben olacağım. Bütün yazdıkların bana gönder!

İmparator Puşkini efinden tuttu. Bizzat dışarıya kadar geçirdi. Orada biriken saray halkına dönerek:

— Baylar, işte size yeni Puşkin.. Artık eskisini unutalım, dedi. (*)

Bu tarihten itibaren imparator Puşkini «himaye» sine aldı. Bu «himaye» Puşkinin hayatının sonuna kadar sürdü; şaire bir dakika olsun rahat nefes aldırtmadı.

(*) «Aleksandr Puşkin ve Klâsik Rus edebiyatı: Sahife 22. Hasan Âfî».

Puşkin aşık: Puşkin tekrar Moskovaya kavuşmuştu. Altı sene evvel Moskovadan ayrılırken toy bir delikanlı idi. Fakat şimdi, her bakımdan yetişkin bir insan olarak buraya dönüyordu. Moskova Puşkini çılğın bir sevinçle karşıladı. Moskovanın en mühim, en gözde adamı Puşkin olmuştu. Nereye gitse bütün gözler Puşkinde idi. Şimdi Puşkin nekahat devrini geçiren bir hasta gibidir. Her şeyde ayrı bir güzellik buluyor, her şeyden derin bir zevk alıyordu. Uzun senelerin mahrumiyetini çıkarmak istiyormuş gibi durmadan eğleniyordu.

Bir akşam balolardan birinde genç bir kıza tanıştı: Natalya Nikolayvna Gonçarova. Puşkin daha ilk görüşte bu genç kıza âşık oldu. Natalya henüz on altısını sürüyordu. Uzun boylu, ince vücutlu, solgun benizli bir kızdı. Gözleri iri ve hafif şehlâ idi. Esasen şairi meftun eden de Natalyanın gözleridir. Natalya tam bir salon kızıdır. Pürüzsüz fransızca konuşur, iyi dansetmesi ni bilir. Hassas ve okumuş bir kız sayılmazdı. Alâyişe, süse fazla düşküdü. İlk zamanlar ne kendisi, ne de annesi Puşkine yüz vermediler. Puşkin onlara sokulmak, onlarla ahbaplık yapmak istediği nisbette onlar Puşkinden kaçtılar.

Puşkin âvâre ve serseri hayattan bıkmıştı. Evlenmek istediğini muhtelif vesilelerle bir çok dostlarına söylemişti. Resmen Natalyaya talip oldu. Natalyanın ebeveyni kızın küçüklüğünden bahsederek Puşkinin isteğini reddettiler. Puşkin böyle bir cevap alamadığı zannetmiyordu. Cami sıklıdı. Avunmak için Kafkasyaya kadar bir seyahat yaptı. O sırada Rusya ile Türkiye arasında o bitnek tükenmek bilmiyen harplerden biri oluyordu. Puşkin hareket halindeki orduya iltihak etti Kafkasyanın her tarafını dolaştı. Seyahatını Erzuruma kadar uzattı.

Puşkin evleniyor: Puşkin Kafkasyada bulunduğú esnada Moskovadan iyi bir haber aldı. Natalya ile annesi Puşkini sormuşlar, ona selâm bile göndermiştiler. Bunu öğrendiği zaman çok sevindi. Bu haber, Gonçarod ailesinde Puşkine karşı derin bir tahavvül vukua geldiğini gösteriyordu. Puşkin seyahatını yarıda bırakarak hemen Moskovaya döndü. Evlenme isteğini tekrar etti. Bu defa Puşkini reddetmediler.

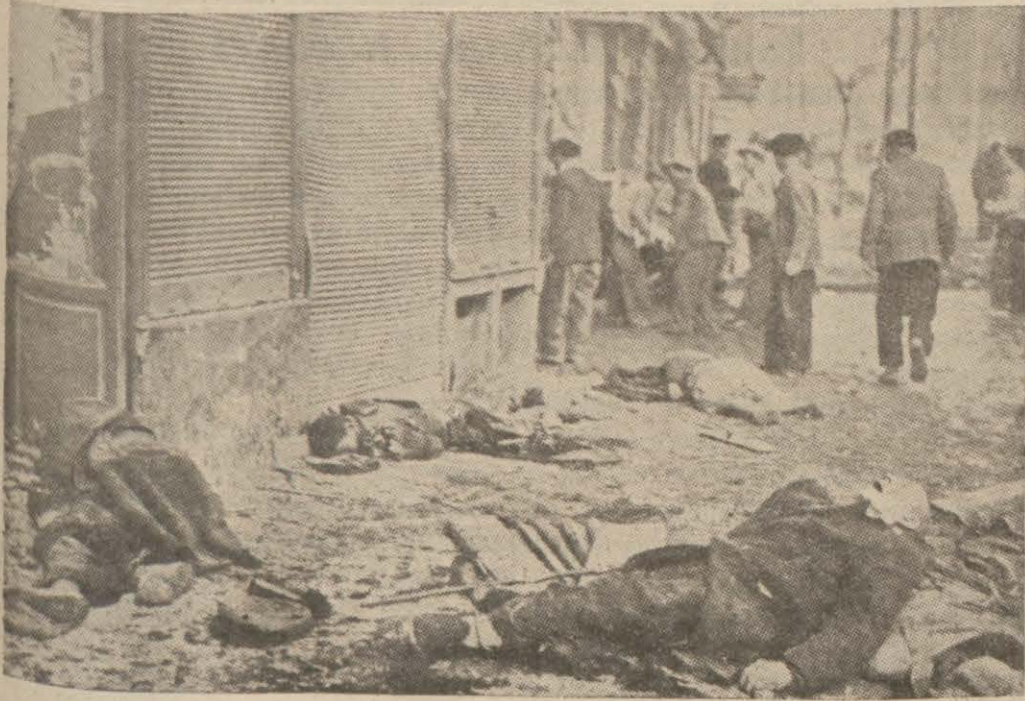
1830 senesi 6 mayısında Puşkinle Natalya resmen nişanlandılar. 1831 senesi 18 şubatında da düğünleri yapıldı. Puşkin ilk zamanlar çok mes'uttu. Dostlarına yazdığı mektuplarda bu sadetini şöyle anlatıyordu:

(Arkası var)

İspanya faciasının içyüzü

Her gün biraz daha ölen bir şehir: Madrid

Madritte kadınlar hep siyah giyorlar. Çünkü her biri bir evlâdın, bir koca veya sevgilinin matemini tutmaktadır. Hergün bir kaç cenaze tehlike mintakası olmayan mezarlığa taşınmaktadır: Madrid bir cenaze alayı şehri olmuştur.

Ölümlerle dolu Madrid sokaklarından bir manzara

Madridten yazılıyor: Madrid, bugün topların velleleri, patlayan bombaların tarrakeleri altında sarsılan mahsur bir şehirdir.

Hayat normal olmaktan çok uzaktır. Halk kâh tehlikelere göğüs gereker, kâh en yakın melcelerde gizlenerek gizli bir ömür geçirmektedir.

Şehir yıkılmış, enkaz ile dolmuş, cihan harbinde tahrip ve istilâ felâketine uğramış her hangi bir şehirden daha harap bir hale gelmiştir. Madridin bugünkü hali istikbalde bir Avrupa harbinin dehşet ve feccatini şimdinden nazarlarda tecessüm ettirmektedir.

Madridde bir hafta yaşayan bir kimse, devletlerin gırtlak gırtlığa geldikleri takdirde Avrupa payitahtlarının düşeceği feci hal ve vaziyeti derhal kestirebilir. Bir zamanlar güzeli bir şehir olan Madrid ölüm ve harabî sahnesinden başka bir şey değildir. Her defasından en aşağı 20 bombardıman tayyaresinin hücumuna uğruyan ve az müdafaası olan bu şehir kalbinden vurulmuş gibidir. Muntazam sokakları kan lekelere, lâtif binaları tahribat âsârı ile çirkin bir manzara arz etmektedir.

Madrid sabahın erken saatlerine kadar oturur, ve geç uyurdu. Geceleri geç vakte kadar uyanık olan halk ancak öğleye kadar uyanırdı.

İspanya payitahtının son saatleri pek meşhurdur. Bugün bu neşeli hayat sönmüştür. Halk şimdiki saat 8 de sönen sokak lâmbalarıyla birlikte gözlerini kapamakta ve güneşle beraber uyanmaktadır.

Bazı geceler kimsenin gözlerine uykuyu girmedeği de olur; çünkü bombardıman tayyareleri güneş doğuncuya kadar her hangi bir saatte şehrin üzerinden ölüm saçabilirler.

Bir gün parlak bir sabah vakti tepeden yükselen güneşle beraber evden çıktığımızı farzediniz. Manzara size hüznü verir. Neşe ile yürüdüğünüz sokakların murdarlığı, yıkılan enkaz ve pislik ile perişan hal sizi yese düşürür. Sokaklar yıkanmamıştır; çünkü kâfi derecede su yoktur. Ve halk ta artık pisliğe aldırmıyacak kadar bitkin değildir. Madrid bir zamanlar İspanyanın en temiz şehri iken bugün pis bir çöp tenekesi halini almıştır. Kaldırım taşları üzerinde, kol, bacak, kafa parçalarını rastgele görürsünüz.

Kazaya uğramış insan, eşek ve köpek gibi hayvan cesetleri kaldırımın üzerinde durur. Şu içinde şoförü ile birlikte delik deşik olmuş otomobil, kim bilir belki de gece nöbetçisinin dur emrini dinlemeyen bir millicinin, otomoblidir.

Bu sabah manzaraları, İspanyolların gösterdikleri yüksek cesareti ve en aşağı korkaklığı temsil etmekte olduğu gibi, aynı zamanda da tehlike ve ızdıraba karşı insanların metanet ve kayıtsızlığını göstermektedir. Çok kere hücum eden tayyare filosunu seyir için halkın tamamıyla lâkayt bir surette sokak ortasına çıktığı görülür.

Geceleri mutâk olan 7-9 gezintileri de,

artık yapılmamaktadır.

Madridlinin ilk endişesi gıda tedariği meselesidir. Yiyecek satan dükkanların önünde dizilenlerin ekserisi kadınlardır; çünkü erkeklerin başka vazifeleri vardır. Hemen hemen her sokakta talimle meşgul olan çocuklar ve delikanlılar görülür. Bunlar sivil elbise giymekte ve şapka ve saire gibi sınıflâk alâmetleri taşımamaktadırlar. Kadınlar de şapka giymemekte ve en kötü elbiselerle sokağa çıkmaktadırlar.

Yiyecek satan dükkanların önünde sokakta titreyerek toplananlar, araları iştirilen harp dedikodularını korka korka dinlemektedirler, bazan civarda dükkanların birinde bir bomba infilâk eder, insan dizileri dağılır ve derhal toplanır. Vızlıyan bir top mermisinin tehlikesi olmayan geçici bir mermi olduğunu artık tecrübe ile öğrenmişlerdir. Mermi düştüğü anda kendisini hatırlatacağını bildikleri halde bu dağılıp toplanmalar devam eder.

Yalnız Madridliler gökte bombardıman tayyare filosunu gördükleri zaman daha ihtiyatlı davranarak bir yere sığınmazlar. Bazan da bir çoklarının günlerece sığınıp saklandıkları yeraltlarına kaçırlar.

Bir defa yeraltı yollarının üzerinde patlayan müthiş bir hava torpili zeminde paralayıp, aşağıya kadar nüfuz etmiş ve kendilerini emin sanan bir çok halkı telef etmişti. Bombardıman tayyareleri geçerken halk başlarını yukarıya kaldırarak «Kue son kanallas» yani «köpekler!» diye bağırır ve en müthiş bir küfür olarak tercümesi pek kabul olmayan «karay» kelimesini savururlar.

Bir kaç zaman evvel bir İtalyan tayyarecisi diğer bir tayyare ile çarpıştı.

İtalyan tayyareci parasütüyle aşağıya atladı ve şehrin ameale mahallesine indi. Milis kuvvetinden bir kimse gelinceye kadar İtalyan yaribeline kadar soyuldu ve ayaklarından bir otomobile bağlanarak sürüklendi. Bunu bizzat gördüm. Tayyare bombardımanına maruz kalanların halî gözönüne getirilirse belki bu hareket mazur görülebilir.

Gecelerin kamyonlarla Valenciada cephaneye ve erzak taşınması. Bu kamyonlar harbiye nezareti, postahane ve İspanya bankasının bulunduğu «Cibelles» meydanında toplanıyor. Erzak kamyonlarının etrafına toplanan halkın «acaba bundan bize de hisse var mı?» tavrı halile bakışları insana dokunuyor.

Madridlilerin düşünceleri sadece yiyecektir. Bombalar düşebilir. Fakat her halde yemek lazım. Kadınlar hep siyah giyinmişlerdir. Çünkü her biri bir evlâd, bir koca veya sevgilinin matemini tutmaktadır. Her gün bir kaç cenaze, tehlike mintakası olmayan mezarlığa taşınmaktadır. Madrid bir cenaze alayı şehridir.

Harp meydanlarında ölenleri harp sahasında gömerler. Burada hayatla ölüm kucak kucağıdır.

(Devamı 15 inci sayfada)

64 üncü yaşını kutlulayan Darüşşefakada bir gün

Müdür «Hiçbir yardım isteğimizin hiçbir makam, hattâ hiçbir şahıs tarafından reddedildiğini görmedim. Eğer hamiyet sever vatandaşlarımız cömertliklerini biraz daha genişletirlerse yakında Darüşşefakanın sıcak şefkatinden pay almayan tek öksüz kalmıyacak», diyor

Darüşşefakanın kapısı ve Ali Kâmi ile arkadaşımız talebe arasında

Maliye nazırı esbaki merhum Yusuf Ziya Paşa, henüz «Yusuf Bey» adında küçük bir memurken; yani bundan tam yetmiş yıl kadar evvel, Aksarayda, Söfular mahallesinde oturmuş. Her gün erkenden işine giderken, büyük çarşının önünde çarşı kapısının açılmasını bekleyen esnaf çıraklarını, sokak ortasında itişip kakışan kalfaları görür, onların hallerine, ve boş geçen vakitlerini acırır. Bir gün, bu üzüntüsünü, dostu Gazi Ahmet Muhtar Paşaya da açmış. Ve iki arkadaş, o biçareleri, Çarşıkapısında ziyân olan vakitlerinde okutmayı kararlaştırmışlar. Ve bu kararla da, «Cemiyeti tedrisiye-i islâmiye» namında bir «cemiyeti hayriye-i ilmiye» tesis etmişler.

Bu cemiyetin tarihini yazan Bay Mehmet İzzet:

«Bu cemiyet, diyor, bidayeti teşekülünde, esbap ve vesait cihetile pek te kuvvetli görülmediğinden, emsali tesisi satı ilmiyeye nazaran devamı bile ümit olunmamış iken, gösterdiği âsar ve netaiç memulün fevkinde zuhur etmiş, ve herkesi hayrette bırakmıştır!»

Bu cemiyetin tesisinden bir müddet sonra, boş vakitlerini kahve köşelerinde israf eden esnaf, kalfalar, çıraklar, «Ummeullah kadın» vakfından alınan taş mektepte, gürül gürül okumaya, harıl harıl yazmaya başlamışlar.

Mektep açılmadan önce, bir gün harap binayı tamir eden bir Ermeni nakkaş, Paşaya, o binada ne yapılacağını sormuş. Paşa :

«Halka, okuyup yazmasını öğreteceğiz. İhtiyar ve nekregü nakkaş, işine devam ederek cevap vermiş : «Çok âlâ ama, çok geç kalmışsınız.»

Söylenildiğine göre, cahil nakkaşın bu çok mânidar cevabı, cemiyet müessislerine en müessir ihtar olmuş ! Bu mektepte verilen derslerin, çölde bulunmuş bir vâha kadar tehacüme uğraması, işin genişletilmesi lüzumunu doğurmuş.

Ve «bu emri hayri daha mazbut, daha muntazam bir şekle ifrâğ etmek emelile, Darüşşefakanın tesisine teşebbüs olunmuş. Sultanselimde açılan mektep için, arsanın satın alınmasında, inşaatın tamamlanmasında, Yusuf Ziya Paşanın o kadar büyük hizmetleri görülmüş ki, en nankör tynetli mahlûklar bile :

«Darüşşefakanın taşı toprağı, Yusuf Ziya Paşaya borçludur! demekten kendilerini alamamışlar.

Bânileri Yârap ne büyükmüş, bu ne himmet Şakirtleri elbette olur şakiri nimet, Elbette unutmaz bu büyük nimeti ümmet, Melce bugün evlâdına bir çok fukaranın, Ben sayeî sakkında yetiştim bu binanın!

Misralarile, Darüşşefakada okumaktan duyduğu asil iftiharını ifadeleştiren koca şair İsmail Safa gibi, nice kıymetleri ebedî vatandaşlar yetiştiren o ocak yakında altmış dördüncü yaşına basıyor..

Fakat yıldönümü, mekteplerin tatil olduğu sıcak bir yaz gününe rastlıyor. Bu itibarladır ki, Darüşşefakanın vefa-

kâr mezunları, tatilde yapılacak bir toplantıda, birçok arkadaşlarının hazır bulunamamaları ihtimalini hesapladılar, ve ocaklarının 64 üncü yaşını kutulamakta biraz erken davranarak, dün gece, Fransız Tiyatrosunda bir araya geldiler.

Mekteplerinden bahsettiler, mektep hatıralarını andılar, mektepleri hakkında yazılmış şiirleri okudular ve lezzetine kanamadıkları bu samimî geceye, nihayet verdiler.

Ben dün, günümün birçok saatlerini, Darüşşefakanın, bir mâbet kadar temiz, ve bir çocuk bakışı kadar sıcak havası içinde geçirdim.

On yedi yıldır, mektebin başında bulunan değerli ve mütevazı Ali Kâmi ile birlikte, her birini birer evlât gibi sevdiği talebeler arasına karışık. Merhum şair İsmail Safanın kardeşi Ali Kâmi :

«Bugün, diyor, maddî bakımdan hiç bir sıkıntımız yok... Çünkü bu ocak sanki taş bir bina halinde şu arsaya deşil de, bir koca şefakat âbidesi halinde, bütün milletin ruhuna kurulmuş... Ben hiç bir yardım isteğimizin, hiç bir makam, hattâ hiç bir şahıs tarafından yerine getirilmediğini görmedim. Darüşşefakanın bir ihtiyacı mevzuu bahsolunca, hissetiyle meşhur kimseler bile, cömert, hattâ müsrif kesiliyorlar.

Bırakın ki Darüşşefaka zaten, kendi yağıyla kavrulacak vaziyette bulunuyor.

Beyazıtta, şimdiki askerî tıbbiyenin altındaki sarraf dükkanları bizimdi. Darüşşefakaya vakfedilmiş emlak vardı. Bunlara mukabil, Evkaftan ve Maliyeden tahsisatımız var. Bunlar haricindeki teberrüler sayesindedir ki, mektebimizin daha birkaç sene evvel 160 talebeye çıkarabilmiş bulunuyoruz !

Eğer hamiyet sever vatandaşlarımız, bu ocaktan hiç bir zaman esirgemedikleri cömertliklerini biraz daha genişletirlerse, yakında, Darüşşefakanın sıcak şefakatinden ve feyzinden pay almayan tek öksüz kalmıyacak demektir.

«Yollarda velisiz gezilmeyecek. Ön düğmeler gözük olmyacak... Tokalar belde bulunacak... Kahve, gazino, çalgılı yerler, tiyatro, karagöz, ortaoyunu gibi münasebetsiz mahallere gidilmeyecek... zinhar... zinhar... Galata ve Beyoğlu tarafına geçilmeyecek... So kâklarda durulup eğlenilmeyecek, dükkanlara girilip çıkılmıyacak... Hilâfın da hareket edenler, darben, hapsen mücazat görecek! Ata, merkebe binilmiyecek... Mektebe gazete sokulmıyacak... Hariçte bir efendi, kendi sınıf arkadaşının evine bile gitmiyecek...»

Darüşşefakanın, kırk beş yıl önce talebelerine yüklediği memnuniyetleri okuyan müdüre gayri ihtiyari :

«Yeter... diyorum, ve ilâve ediyorum :

«Burası o zaman bir Darüşşefaka değil, Darüşşefakencî imiş...»

Ali Kâmi gülüyor :

«Öyle... Fakat bugünkü hürriyetin kadrini anlamak için, o zamanki esareti bilmek lâzımdır... Bugünün pedagojî kavaidi, zabtı raptı muhafaza şartı ile talebeyi hür ve serbest bir hayata hazırlamaya ne kadar müsait ise, Darüşşefaka talebesi de o kadar bu hayata ihzar olunuyor...»

Mafevke hürmet, maduna şefakat, ak rana nezaket, meşakka tahammül, azim, kuvvet, iman, ve derin bir vatan sevgisi, istihdaf ettiğimiz ruhi terbiyenin ana hatlarıdır..

Talebelerden birkaçıyla konuşurken, bu prensibin tatbikinde gösterilen titizliğin sonsuzluğunu anlıyorum. Bana, mektebin spor sahasındaki faaliyetleri hakkında izahat veren sevimli bir talebe :

«Biz, diyor, futbolde şampiyon olmadık. Fakat sportmenlikte şampiyon olduk...»

Geçenlerde, müsabakalar tertip olunmuş. Ve ortaya iki kupa konulmuştu: Bu kupalardan birisi futbol birinciliğini kazanacak olan takıma, diğeri de, en centilmence, en sportmence oynayacak takıma verilecekti. Yani birisi «futbol şampiyonluğu» ötekisi «sportmenlik şampiyonluğu» kupasıydı.

Genç muhababım, çok haklı ve asil bir iftiharla göğsünü kabartarak ilâve etti :

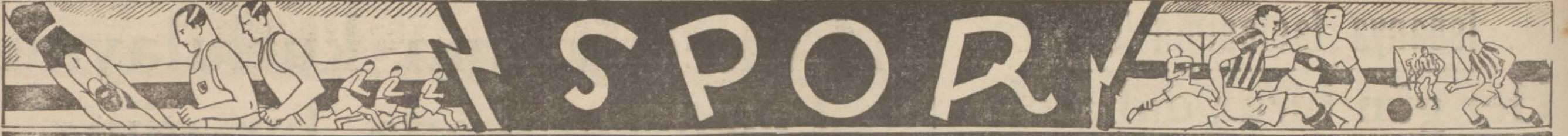
«Ve biz, ikinci kupayı kazandık! Bilmem, o ocaktaki genç ve temiz ruh hamurlarının ne sağlam bir karakter nüktesinde yüğurulduğunu, bu cevaptan daha kuvvetle gösterebilecek bir misal bulunabilir miydi?»

Büyük edip Ahmet Rasim, Darüşşefakaya girişini şöyle anlatıyor :

«Valde kapıda, ben içerde kaldım ! Artık Darüşşefakaya kaydedilmiştim. O dayak patırdısından sonra, valde beni mektebe götürerek ilmühaber aldık. Mahalleden bikes olduğuma dair bir kâğıt çıkararak mektep müdürüne verdik. Tam Ağustosun on yedinci günü idi. O terbiyetgâhi yegânedede beni soydular. Bir gömlek, bir don, bir keten urba, bir kırmızı fes, bir de lâpçin verdiler. Giyiniş bahçeye fırladım.

Bir alay çocuk. Oynuyorlar. Ben durur muyum? Yarım saat içinde cümlesine alıştım. Hattâ altı tanesinin adlarını bile öğrendim: Hüseyin, İhsar, Mehmet, Reşit, Raşit, Ali, Fahri, Salih... Hep bunlar benim arkadaşım. Fakat bu rada birisi var. Bir mi ya? Beş altı kişi var. Bize nezaret ediyorlar. Arif Ağa mubassırımız... Naki Efendi müdürümüz. Ziyade hasarlılık olmyacak. Der hal kaç çatlıyor. Bu iyi. Dayak yok. Hele o mektepten kurtuldum. Gık desem, sopa başıma iniyordu. Burada öyle şey yok. Ben valdeyi unuttum. Akşama kadar o geniş, çiçekli, muntazam bahçede oynadık. Bir düdüğü ses? Kim aldırır. Çocuklar çalıyor. O ne? Herkes toplandı. Sıra duruldu. Ben de onları taklit ettim. Bizden bir sene evvel giren bu efendilerden biri bizi tabur haline koydu. Kemalî gururla :

(Devamı 15 inci sayfada)

Amerikanın ezeli ve ebedi Feneri ile Galatasaray

Amerikayı aylarca meşgul eden, tâ Kanadadan seyirci çeken, bir intihap kadar gürültüye sebep olan maç, iki Üniversite arasında her sene tekrarlanan bir müsabakadan ibarettir.

(Amerika Muhabiri Mahsumumuz bildiriyor)

Palo Alta, Kânunusani — Futbol mevsiminin başlangıcından beri, Amerika dahilinde veya haricinde bütün Amerikanları meşgul eden bir sual var:

— Büyük oyunu kim kazanacak?

Şampiyonluğu hangi takım alacak diye düşünen yok! Filanca ismi duyulmamış takımın bütün rakiplerini hayret verici neticelerle yenmesi ikinci plânda! Geçen senenin en kuvvetli takımlarının, bu sene sonlarında çabala-dığına aldırın yok.. Fakat, herkes bir şey düşünüyor:

— Büyük oyunu kim kazanacak?

Sadece futbol mevsiminin başlan-gıcındanberi değil, hattâ, geçen seneki maç biter bitmez, bütün Amerikayı ye-niden düşündüren «büyük oyun» veya «BIG GAME», birbirinden 30-35 mil u-zakta, Sanfransisko körfezinin iki ay-rı sahilindeki iki üniversite arasın-da tekrar edilen bir maçtan ibarettir.

Fakat, sporcular veya sporla alakası olmayanlar, ya oyunlarını beğendikleri için, veya Stanford veya Kaliforniyanın eski talebelerinden, hocalarından ol-dukları için, o günü heyecanla bekler-ler.

Sporla veya bu iki üniversiteden bi-rile hiç alakası olmayanlar ise, işin para, ticaret, kumar kısmile uğraşılır, talihlerini deneyip bir kaç para kaza-nabilmek için günü gününe gazeteleri takip ederler.

Amerikanın bu ezeli «Galatasaray - Fener» maçının biletleri, aylarca ev-velden satılır, bütün memleketten, hat-tâ cenubi Amerikadan, Kanadadan, meraklılar aylarca evvelden otellerde yer ayırtırlar. O gün değişecek olan Kaliforniya seyrisufer kanunlarını, eğ-lence kanunlarını, en iyi bir şekilde tanzim için aylarca evvelden tertibat alınır.

BIG GAME günü, heyecanile, eğlen-cesile, kazaları vak'alarile, kalabalığı hararetile Amerikada bir senebaşı, bir intihap günü kadar ehemmiyetlidir.

★

Amerikan üniversitelerinin her biri-nin menşei belli olmamakla beraber ek-seriya bir hayvan şeklinde, hususi sen-bolleri var.

Kaliforniyanın senbolü ayı Stan-fordun ki ise «Kırmızı derili» insandır.

Maç yirmi gün kale, gazeteler, du-varlar, otomobiller, otobüsler, hep bu senbollerle donanır.

Her iki üniversite, duvarlarını do-natan karikatürlerle, talebesine, taraf-tarlarına, yaklaşan oyunun heyecanını aşılır.

★

Maç 15-20 gün var... «Stanford» da hocasından hademesine kadar, herkes bir mevzu konuşuyor.

Stadyom, her akşam, futbolcuların değil de seyircilerin antrenman sahası.. Binlerce talebe, evvelden tesbit edilen yerlerde oturmuşlar, yeni şarkılar ez-berliyorlar, yeni «nâra» lar öğreniyor-lar..

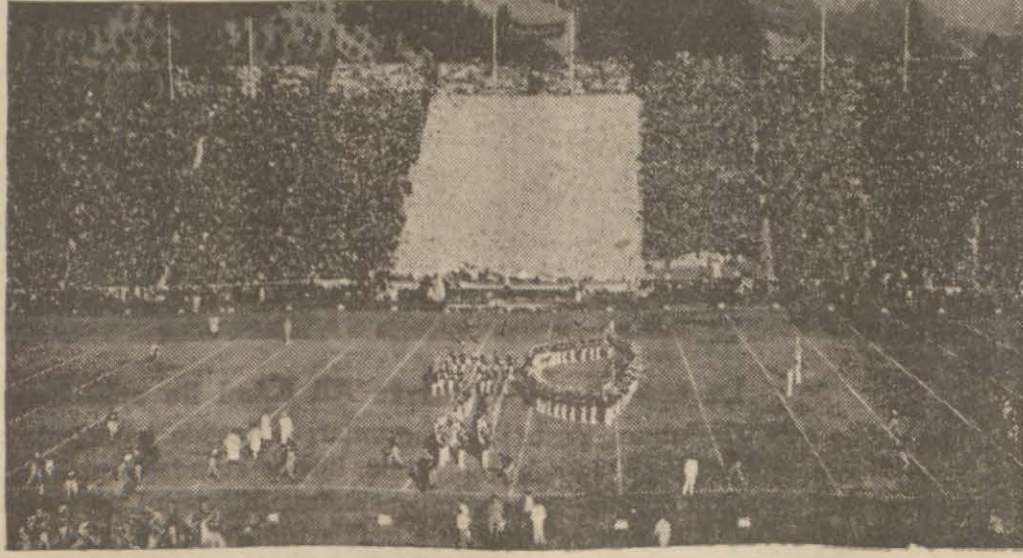
Günler geçtikçe, bu hararet artıyor, organizasyon genişliyor. Her iki üni-versite yekdiğerile alay etmek, diğeri-ni rahatsız etmek için çareler arıyor.

Günün en ehemmiyetli nesnesi bir balta..

Stanfordun 40 bu kadar sene evvel bilmem neye istinaden, kendisine sen-bol edindiği, sap tarafı kırmızıya bo-yalı bir balta, Hind kumaşı gibi, nöbetçilerin muhafazasında..

Komşunun tavuğunun komşuya kaz-göründüğünden olacak. Ortaya çıktığı gündenbergi Kaliforniyalıların gözü baldada.

Günün birinde Kaliforni'ali bir kız,

Kazanan takımı oyuncuları sahada balta şeklinde ..

Arkadaşımız Tevfik Sadullah Amerika da tahsilde bulunan Galatasaraylılar-dan Mithat Sait ile beraber

balta muayene bahanesile mahfa-zasından, elbisesinin içine sokmuş, vak'a 35 sene evvel cereyan ettiği için kimse durdurup ta kadını muayeneye cesaret edemediğinden, diş hırsız, elini kolunu salıya salıya, balta koynunda Berkeley'nin yolunu tutmuş.

Kalem kâğıt üzerinde, tatlılıkla ya-pılan müracaatların neticesizliğini gö-ren Stanfordlular, yememiş içmemiş-gibi, çalışmışlar ..Fakat bu da para et-memiş, ve balta, 30 sene Kaliforniada kalmış.

Nihayet, gene bir büyük oyun arife-sinde, Kalifornialılar balta etrafında a-laylı merasimler yaparken, resim çek-mek bahanesile kalabalığın arasına ka-rışan üç «Kırmızı derili», balta ta-şyanın genesine yumruğu indirdikleri gibi, hazır bekliyen otomobile atılarak balta ile beraber, olanca sür'atle «Pa-lo-Alto» nun yolunu tutmuşlar.

Önde onlar, arkalarında ilk şaşkınlık geçip te takip etmeği akıl edebilen Ka-lifornialılar, polise, işarete, köprü pa-rasına aldırılmadan, kazasızca Palo-Al-toya varabilmişler, ve bittabi «ayılar» a da kös dönmek düşmüş.

Fakat inat bu ya, Kalifornialılar, komşularının baltasına, büsbütün bal-ta olmuş, ve o gündenbergi de balta büs-bütün kıymetlenmiş.. Beş senedir, bil-hassa, büyük oyun arifesinde onlar balta-yı çalmağa, Stanfordlular da mu-hafaza etmeğe uğraşılır. Birbirlerine girerlermiş. Nihayet işin zararını gö-rebilen üniversite idareleri, balta-yı, bu seneden itibaren, her sene, bir yıl müddetle büyük oyun galib'ne vermeği karar altına almışlar.

Maç üç gün kala şu haberi duyduk. 80 kişilik bir freshmen (*) grup-u, ayrı yollardan Berkeleyye, geçerek, Kaliforniyanın arkasındaki dağa çizil-miş sarı renkli kocaman «C» in üye-sine, kova kova kırmızı boya dökmüş-ler. Ve bittabi, bu ara, nöbetçilerin de hatırlarını sormağı (!) ihmal etmemiş-ler.

Bu hâdise, zaten sınırları gerilmiş o-lan Kalifornialıları büsbütün çoştur-muş. Düşünmüşler, taşınmışlar, niha-yet kiraladıkları tayyarelerle Palo-Al-toya bir gece hücumu yapıp azap veri-ci gazlar atarak öğ almağa karar ver-mişler.

Bereket versin ki, biraz kafasına sa-hip idareciler ve pofis işe müdahale et-miş ve Amerika da tayyareli, gazlı, as-rî bir muharebeye şahit olmaktan böy-lece kurtulmuşlar.

★

BIG GAME'in an'anevî merasimle-rinden biri de «Rally» dir. Bizimkil-e-rin «Rally»si, bir nevi fener alayı. Bin-lerce genç, üniversiteden başlıyarak, ellerinde meşaleleri, şarkı, neş içinde toplu olarak bir geçit yapıyorlar. On-dan sonra «son gelen çorbasını içe» vezince, gene freshmenlerin günlerce civardan topladıkları enkaz parçaların-dan yakılan muazzam bir ateşin etra-fında toplanıyorlar. Nutuklar söyleyip, hatıralar yâdedildikten sonra, kocaman bir C yi ateşe havale edip, isimlerine izafeten, aley etrafında «Kırmızı de-rişiler» gibi dansederek merasime ni-hayet veriyorlar.

Kaliforniyanın Rally'si ise, bu sene biraz daha gürültülü, daha azılı olmuş. Tramvayları durdurmuşlar, kırmızı boyalı bir otomobili, yanı sıra Stan-fordundur diye başaşağı getirmişler.

Zaten bu Rallylerin bir adı da «bü-yük oyun çığlıkları» dir.

★

Oyun günü beni Berkeleyde karşı-layan Çalatasaraylı arkadaşım Mithat Saidin dudaklarında acı bir tebessüm var:

— Geldin, göreceğin var! diyor.

O, bir senedir içinde okuduğu Ka-liforniya o kadar ısınmış ki... Takılıyo-rum.

— Galibiyetin senelerdenberi Stan-fordun inhisarında olduğunu unutu-yorsun galiba?

— Ooo... Geçmişe mazı derler dos-tum... O günler geçti..

Sokaklarda, otomobiller, birbirleri-ne yapışık sanki... Yayaların, ve vesai-ti nakliyenin istikameti hep aynı: Stad-yom.

Açık göz apartıman sahipleri, garaj-larını açmışlar, otomobillerini bırakacak yer arıyanlara kiralyıyorlar... Gü-

(*) Birinci sınıf talebesi.

Haftanın tarihi

Askeri Liseler pehlivanlık müsabakaları - Tekirdağlı Hüseyin ve Dinarlı mes'elesi - Bir akşam gazetesinin spor anketine cevap - İstanbul elebaşı klüpleri - Spor Kurumu mecmuasının İstanbul matbuatına tavsiyeleri münasebetile...

Yazan: M. Sami Karayel

Askeri liseler pehlivanlık müsabakaları Askeri liselerin son senelerde atletik sporlara verdikleri ehemmiyet ve bil-hassa bu işlerde gösterdikleri intizam Türkiye sporuna örnek olabilecek bir şe-kil ibraz etmektedir.

Bu hafta deniz lisesinde yapılan gü-reş müsabakalarında kara liseleri birin-ciliği almıştır.

Askeri mekteplerimizin Cumhuriyet ten evvel çok sönük ve prensipleri ma-lûm olan bedenî faaliyetleri, bugün il-mî prensiplere istinat etmektedir.

Türk ordusunun Cumhuriyet devrin-de vücade getirdiği mükemmel işler-den biri de, Almanya dört beş zabıt gönderip atletik sporları ve beden ter-biyesini tahsil ettirmesi ve bu zabitleri de askerî liselere spor muallimi yapa-rak ordumuza yeni prensipler dahilinde spora heveskâr genç zabitler yetiştir-mesidir.

Askeri liselerin spor faaliyetleri, bü-

tün bir sene aralarında yaptıkları müt-sabakalar acaba sivil liselerimiz için bir nümune mevzuu olamaz mı?

Yoksa; sivil liselerimizin bedenî faa-liyetleri ve bu bapta prensipleri ayrı bir terbiye noktaı nazarı mı taşıyor? Böyle bir düşünceye imkân verilmediği takdirde, sivil liselerin bugünkü spor ataleti neye delâlet eder? Ve bunun mâ-nası nedir?

Tekirdağlı Hüseyin ve Dinarlı davası Bir gazete yazıyor:

— Türkiye serbest ve yağlı güreş baş-pehivani İstanbula gelmiştir. Fakat; ortada Dinarlı yok... Çabuk bulunuz Dinarlıyı, Hüseyin güreşe hazırdır... fa-lan, filân...

Hüseyinin İstanbula geleceğini bize ve Dinarlıya haber mi verdinizdi? Biz ve Dinarlı malûmumuz olmayan seya-hatlerden ve geliş güzel gidip geliş-lerden neden dolayı muhatap olalım?

(Devamı 11 inci sayfada)

nün en kârlı ticaretlerinden biri de bu..

Akan kalabalığın arasında, biz de aynı istikamette yürüyoruz... Arka-mızda bir pazarlık:

— 25 isterim..

— Tehlikesini hesaba almıyorsun.. Biletin talebe bileti.. Ya anlarlar da beni içeri bırakmazlarsa..

— Tehlike senin kadar benim için de var. Parkettikleri takdirde, elindeki hüviyet varakasile ilk arayıp bulacak-ları ben olacağım..

— 20 veririm.

Nihayet üç aşağı, beş yukarı, yirmi de uyuyorlar. Ve bir talebe 1,65 do-lara aldığı biletini 20 dolara satıyor.

Sonradan öğreniyorum. Biletler, da-ha ortaya çıkar çıkmaz, yani bir buçuk ay evvel, o kadar kapışılmış ki, bilet kithığında, 4,5 dolarlık sivil biletleri, hüviyet varakası tehlikesi olmadığın-dan, kolaylıkla 40 dolara satılmış.. Ti-caret veya ihtikâr, ve bir maç seyri için verilen parayı gösteren bu rakamlar, bir hayli hayret verici.

Stadyomun kapisında, arkadaştan ayrılıyor. Onun yolu ayrı..

İçeri girdiğim zaman, dışarıdaki bü-yük kalabalığa rağmen, 90 bin kişilik stadyomu, ağzına kadar dolmuş bul-dum. Karşıdaki yüksek sırta da, en a-şağı 3-4 bin bedavacı var.

Talebe kısmı, bizim tarafta, baştan aşağı beyaz gömlek ve kırmızı beyaz kûlah giymişler.. Kalifornialıların ise kûlahları sarı.

Gazeteciler, hususî mevkllerinde, u-facık masalarına daktilolarını kurmuş-lar, mütemadiyen yazıyorlar.. Mikro-fonların başında speakerler, iki daki-ka sonra başlayacak maçın tafsilâtını uzak dinleyicilere yayabilmek için sa-bırsızlanıyorlar.

Tam vaktinde iki takım, kendi renk-lerinde şık uniformalar ve muntazam bandolarile sahaya çıkıyorlar.

Kalifornia bandosu, ortada, balta şeklinde diziliyor.. Bu, California ta-rafında tarif edilmez bir dalga yara-tıyor, binlerce gurtlağı yırtan heyecan-lı bir nârâyı sevinç tezahüratı takip e-diyor.

«Stanford» sakın ve emin görünüyor. Baş «yaygaracı» işaretini veriyor ve üç bin kişi kumanda ile cevap veriyor:

— Give em the axe... Where? Riht-in the vech.

Baltayı yapıyor... Nereye?. Tam en-se köklerine!

Bu coşkun tezahüratı birden anî bir sükût takip ediyor. Ortada her iki ban-do birleşerek, evvelâ Stanfordun, son-ra Kaliforniyanın marşını çalıyor. «90» bin kişi ayakta. Büyük bir huşula, iç-ten gelen bir sesle, etrafı titreterek bandoya refakat ediyorlar. Ve, niha-yet oyuna başlanıyor.

Amerikan futbolu, kafa kol kapmak esasına bağlı bir oyun. Topu alan bir tarafta, diğerleri başka bir tarafta, bir-birlerini yiyorlar. Ekseriya, yirmi iki kişi, bir külçe halinde birbirinin üye-rine yığılıyor. O zaman herkes sükût kesiliyor. Fakat 21 kişinin altından kendi oyuncularının kalktığını gören taraf stadyomu yıkarcasına tezahürat yapıyor.

Zaman zaman paslar oyunu serleş-tiriyor, o vakit heyecan büsbütün ar-tıyor, nârâlar, daha intizama giriyor.

Alkışlamak, bağırarak, oturmak, kalkmak, her şey intizam dahilinde.

★

Haftayım, bir nevi karşılıklı atışma, alay etme zamanı.. Bir bando bırak-ıyor, öteki alıyor. Biri bitiriyor, öteki başlıyor. Evvelce hazırlanan şarkılar, alaylar, karşılıklı birbirini kovuyor..

Bu alayların en zevklisi ve en göz a-lanı, canlı resimler evvelce tertip olu-nan yerlerde, renkli kartonların muay-yen bir kumanda altında muntazam kaldırılıp indirilmesi ve değişmesi-le hâsil olan bu resimleri, herkes, büyük bir ihtimamla vazifesini bilerek, ter-tip ediyor.

Stanfordun en güzel resmî, zincire bağlanmış bir ayının oynatılması idi. Bu karşı tarafı bile güldürecek, aynı zamanda da küpüre bindirecek bir muvaffakiyette yapıldı.

Onlar da «Kırmızı deriler» ile bir hayli alay ettikten sonra Stanford an-trenörünün, kendisinden daha canlı bir resmini yaptılar. Üzerine de «za-vallı Tiny» diye yazdılar. Muhakkak ki mağlûbiyetin acısından ne yapacağını şaşırın «Tiny» ye en yaraşan sıfat «za-vallı» idi..

★

Maç bittiği zaman galibiyetin hız-ile yerlerinden fırlayan Kalifornialılar soluğu Stanford tribünlerinde aldılar Binlerce ağızdan aynı terane yükseli-yor:

— Balta... Balta...

O birbirine girmiş sel gibi kalabalı-ğın içinde balta-yı tutan aşağıya iniyor.. Fakat bir tek aykırı hareket eden, aşırılık gösteren yok. Gene her iki taraf, «yaygaracılar» nun idaresinde şarkı-larını söylüyor, alaylarını ediyor, ve bin türlü çeşitliklerle başlıyan BIC CA-ME samimî tezahürat arasında nihayet buluyor.

Maahaza, bu BIC CAME'in sahadaki kısmıdır. Spor sahasının tezahüratı spor sahasında bittikten sonra, asil te-zahüratın son noktası içki kadehinde o-luyor. Yeniler tes'it için, yenilenler def'î gam için içiyorlar. İçmek için za-ten fazla vesile arıyan bir millete bundan büyük bir sebep olur mu?

Tevfik Sadullah
Palo Alto. 936

Çok çocuklu aileler vergilerden muaf tutulamazlar mı?

"İlk mektebe devam eden çocuklarımı mektepten aldım, şimdi sokaklarda serseriyane dolaşıyorlar. Şu hal ile cemiyeti beşeriye 3 serseri daha kazanmış oluyor. Ben bundan mes'ul olabilir miyim?"

(Bu sütunlar «Son Posta» ekuyucularını memleket mesele ve derterli hakkındaki fikirlerine tahsis olunmuştur. Görüşler ve mütalealar tamamen onlara aittir.)

(SON POSTA) nın devamlı bir okuyucusuyum. Her ne zaman gazeteyi elimde alsam hükümetimizin çiftçiye, köylüye, esnafa, sanayia yoksul ve kimsesiz talebeye saireye yardım için lazımgelen faideli kararlar ittihaz etmek suretile her sınıf halkımızın refahı için çalıştığına şahit oluyorum ve seviniyorum. Yalnız nazarı dikkatimi celbeden bir nokta var bu nokta en ziyade memleketin nüfus seyasetine hizmet eden ve en ziyade hükümetimizin yardım ve himayesine muhtaç bulunan çok çocuklu babaların hiç bir yardımına nail olamamalarıdır. Vakti onlar yol parasından istisna ediliyorlarsa da bu onlara bir yardım teşkil etmiyor.

Bulduğum yerde yol parası pek azdır. Keşke çocuğum olmasaydı da 2-3 misli yol parası verseydim. Daha çok memnun olurum. Çünkü istisna edildiğim yol parası çocuğumun birinin ayakkabı parası değildir. Ben kendimi nazarı itibare alarak bu yazıyı yazmakla içtimai derterimizden, içtimai yararlarımızdan birine temas etmiş olurum. Ben 70 lira ücretle bir müessesede çalışıyorum. 6 çocuğum, mahlul bir kız kardeşim ve eşimle 9 nüfuslu bir aile teşkil ediyoruz. Kazanç, müvazene, buhran ve saire kesildikten sonra elimde aldığım para (53) lira (81) kuruştur. Bundan 15 lira ev kirası, elektrik ve su parası veriyorum elimde (38) lira (81) kuruş kalıyor. Çocuklarımın biri liseye 2 si orta mektebe devam ediyor (3) oğlan çocuğum da ilk mektebe devam ediyorlardı. Baktım her gün bir isteklerle karşılaştım. Bu gün kitaplar değişmiş, yarın elbise şöyle olacaktı, şapka böyle olacaktı, defter kalem kâğıt ve sair istekleri bitmiyor, tükenmiyor, bu para ile 6 çocuğum okutmak ve aynı zamanda 9 nüfus aileyi geçindirmek mümkün olamayacağı anladım; ilk mektebe devam eden çocuklarımı okutmaktan vazgeçerek mektepten aldım. Derslerine pek düşkün olan çocuklarım şimdi serseriyane sokaklarda aşık oynamakla vakitlerini

öldürmektedirler. Şu hal ile cemiyeti-beşeriye (3) serseri daha kazanmış oluyor. İhtimali ileride memleketi nafi bir uzuv olarak yetişecek olan bu çocukları mektepten almakla belki memleketi karşı olan vazifemi yapmamış oluyorum. Fakat bundan vicdanen muazzep miyim? Değil miyim? Şu hal ile bunu düşünecek vaziyette değilim. Çünkü benim için başka türlü hareket etmek mümkün değil.

Benim gibi burada 5-6-7 çocuklu bir kaç baba daha var; onların vaziyeti benimkinden daha elim ve daha fecidir. Halkımızın refahına hizmetini daima şükranla gördüğümüz hükümetimizden ufak bir yardım ve himaye bekliyoruz.

Meselâ:
Aylık safi kazançları 100 liradan aşağı olan çok çocuklu babalar, kazanç, buhran, müvazene ve bekçi parası ve sair bir kısım tekaliften ve tenvirat ve tanfiz gibi tekalifi belediyeden istisna edilse ve bunların ücret ve maaş ve yevmiyeli memur ve işçi kısımlarına maaş ve ücretlerinden başka hizmet ettikleri müesseseler tarafından hiç olmazsa beher çocuk başına beşer lira kadar bir zam ve 10 lira kadar mesken kirası verilse, memur ve işçisine mesken veren fabrika gibi müesseseler ve demir yolları bunlardan kira almasa, bu aileler çocuklarını kanlı ve canlı ve dimaen kuvvetli kılmağa çalışarak memleketi nafi birer uzuv olarak, yetişirlerse fenamı olur?

Bu suretle yapılacak olan yardım ve himayenin memleket nüfusunun çoğalmağa medar olacağı gibi bu yüzde her zaman tesadüf edilegelmekte olan içtimai faydaların da önüne geçilmiş olur.

Halkımızın refahına ve nüfus siyasetimize ehemmiyet veren hükümetimizin Büyük Meclisimizin ve büyüklüğümüzün bu ciheti de göz önünde bulunduracaklarına iman ve itikadımız vardır.

Çok çocuklu namına
N. Ö.

Haftanın tarihi

[Baştarafı 10 uncu sayfada]

Ya biz size dersek ki;
— Dinarımızın İstanbuldan başka bir yere gittiğini haber alır almaz. Bu gayububetten bilistifade Hüseyini derakap İstanbulla davetle bu yolda bir meydan okuma manevrası mı yapıyorsunuz?
— Bu kadar gürlüğe lüzum yok.. Her iki pehlivanın taraftarları bir gün tayin edip ikisini de İstanbulla çağırınlar...
— Ondan sonra; seslenmelerin, meydan okumalarının tonlarını görürüz...
— Güreşecek onlar... Bize ne oluyor da kolumuzu pay edemiyoruz? Yoksa, gene mi organizatörlük meselesi var?
— Bir akşam gazetesinin spor anketi
— Bir akşam gazetesi sporculardan soruyor:
— Türkiye sporunda istediğiniz beş şeyle, istemediğiniz beş şeyi yazıp yazmayız...
— İnsan bu gazetenin bu sorgusu karşısında Türkiye sporunda beş şeyin fenal olduğunu, beş iyi şeyi bildirecek le de bu fenalıklara karşı koyabilecek çareleri bolması muhtemel bir anket açıldığı zannına düşüyor. Böyle garip bir suali olsa, olsa Sadun Galip dostumuz ortaya koyabilir. Ben, bu arkadaşın merakını bir an evvel defetmek için yazıyorum:
Fenallikler şunlardır:
1 — Sadun Galip gibi, sporcu olma-

dığı halde sporcu ve spor muharriri olarak geçinler.

2 — Ömründe bir kere olsun futbol şayan görülecektir. Muhakkak her yaparlar...

3 — Sporcu olduğu halde gençliği ve bizim gibi kimseleri istismar ederek her sahada yol alıp sporcu samimiyetini kaybedenler...

4 — İdareci sıfatıyla bedava seyahate gidenler.

5 — Amatör olduğu halde birçok vesilelerle gizli ve gizli olmıyarak yolunu bulup para alanlar.

Bu beş fenalığı sayarak ankete cevap verdikten sonra, ayrıca iyilikleri saymağa lüzum görmem. Çünkü; Sadun Galip bu beş fenalığı tersine çevirirse cevap yerini bulmuş olur.

İstanbulun elebaşı klüpleri

Senelerden beri, gerek spor kurumu, nu, gerek gazete muharrirlerini ve halk rekabetleriyle, dedikodularile, etrafında toplayan Fenerbahçe, Galatasaray, Beşiktaş, Güneş klüpleri aralarında sıkı bir anlaşma vücade getirmişler. Ecnebi memleketlerden futbol, güreş ta kımları getirip oyunlar tertip ederek hâsılatını aralarında paylaşıyorlar!

Kendi kendime düşündüm:

— Acaba, bu klüpler bunra senedir dedikodularile bizi neden yordular? Bu işi daha evvel yapamazlar mıydı?

EKONOMİ

Balık ihracatı devam ediyor

Bu yıla gelinceye kadar bol istihlal ve devamlı ihracat yapılmadığı söyleniyor, balıkçılar memnun

Dün balıkhaneye on bin çift torik balığı gelmiş, çifti 28 - 30 kuruştan satılmış, iki bin kilo uskumru gelmiş, kilosu 30 - 40 kuruştan satılmış, Sinop'tan Denizyolları gemileriyle buzlar içinde az miktarda kalkan getirilmiş, kilosu 50 - 60 kuruşa satılmıştır.

Yerli kalkan henüz görünmemiştir. Bir ay sonra bollanması muhtemeldir.

Hamsi balığı azalmıştır. Dün balıkhaneye beş bin kilo kadar getirilmiş kilosu 7 - 8 kuruşa satılmıştır. Aynı balıklar piyasada 10 - 15 kuruşa satılmaktadır.

Limanımızda bulunan İtalyan ve Yunan balığı gemi ve motörleri oldukça hareket etmektedir.

İtalyadaki açık deniz avcılığı tamamen durmuştur. Bu noksan buradan giden balıklarla telâfi edilmektedir. İtalyan açık deniz balıkçıları daha dört ay denize çıkmıyacaktır.

Hiç bir sene bu mevsimde görünmeyen torik ihracatı, tuzlu balık ihracatını seçmeye uğratmıştır. Bulgaristan, Yunan, İtalyan ve Rumenler tuzlu balık yerine toriklerimizi alarak gitmekte, tuzlu balıklar rağbetini göstermemektedir. Maamafih edilen istifade zararlı kıyas kabul etmeyecek derecede fazladır. Balıkçılar bu yüzden hiç bir memnuniyetsizlik göstermemektedir.

Menşe Şahadetnameleri

Ankara, 8 (Hususi) — Yabancı ülkelere sevk ve ihraç edilen ticarî mahiyetteki her mal için alınacak menşe şahadetnamelerinin Ticaret ve Sanayi odaları nizamnamesine ve mer'î ticaret anlaşmalarının hemen kâffesinde mevcut hükümlere göre odalar tarafından verilmesi icap eylediği halde bazı belediye daireleriyle gümrük idareleri tarafından menşe şahadetnamesi verildiği ve bu sebepten dolayı mal bedellerinin hak sahiplerine Merkez bankasınca ödenmediği anlaşılmıştır. İncelemeleri hey'eti bu hususta yeni bir kararname ile bu kabil muamelelerin tasfiyeleri için İktisat Vekâletine salâhiyet vermektedir.

İskenderiye ticaret mümessili şehrimizde

İskenderiye konseyyesi Ali Sıtkı, Ankaradan İstanbula gelmiştir. Perşembe ve cuma günleri alâkadar tüccarları toplayarak hasbihalde bulunacak, pazartesi günü İskenderiye'ye gidecektir.

Bugün bu şekilde derlenip toplanmaya bir sebep var mı dersiniz? Eh!.. Şöyle bir beklilikli. Türkçede bir dar bimesel vardır:

— Karamanın koyunu, sonra çıkar o yunu...

Spor Kurumu mecmuasının İstanbul matbuatına tavsiyeleri

Spor Kurumunun çıkarmakta olduğu mecmuanın otuzuncu ve son sayısında «kızım sana söylüyorum, gelinim sen anla» kabilinden bir yazı hülâsaten şu fikirleri taşıyor:

«Mecmuamız; yevmi matbuatta sporun asaletine menfi ruh aşılacak için yazı yazan ve hakikî spor veçhesine bilerek kara sürenlere bir prensip eseri olarak neşrolunmaktadır.»

Hayret ettim. Ben, zannediyordum ki; yevmi matbuatın şimdiye kadar yaptığı spor neşriyatı hiç olmazsa tebrike şayan görülecektir. Muhakkak her yazı, duacı ve merhabacı olacak değil. İçinde bazı kılçıklı da bulunacaktır. Büsbütün garazkârane olanlarını da Türk spor eskârı umumiyesi tahliiden âciz midir?

Bir parça insafl.

M. Sami Karayel

Dördüncü kros müsabakası

İstanbul Atletizm ajanlığından:

1 — İstanbul Kros şampiyonasının dördüncü müsabakası Fenerbahçe stadı ile Kalamış yolu arasında yapılacaktır.

2 — Müsabakaya üçer kişilik takımlarla iştirâk edilecektir.

3 — Müsabakaya iştirâk edecek klüpler 12/2/937 akşamına kadar mıntaka Atletizm Ajanlığına atletlerin listelerini vermiş olmalıdırlar.

4 — Müsabakaya saat 1 lde başlanacaktır. Atletler muayyen saatte Fenerbahçe stadında bulunmalıdırlar.

Zeytinyağları Nasıl karıştırılacak?

Zeytin ve sade yağlar hakkında yeni talimatnamenin tatbikatına dünden itibaren başlanmıştır. Zeytin yağları, susam veya pamuk yağlarından yalnız birisile ve nisbeti yüzde yirmi beşi geçmemek ve kapları üzerinde karıştırılan yağın ismi, nisbeti gösterilmek şartile mahlût olarak satılabilecektir.

Tereyağı ile sade yemeklik yağlar, başka hiç bir madde ile karıştırılmıyacaktır.

İstanbul Borsası kapanış fiyatları 9 - 2 - 1937

PARALAR		
	Ahş	Satış
1 Sterlin	619.	619.
1 Dolar	123,00	126,00
20 Fransız Fr	114.	117.
20 Liret	120.	125.
20 Belçika Fy	80.	84.
20 Drahmi	18.	22.
20 İsviçre Fr	565.	575.
20 Leva	20.	23.
1 Florin	63.	66.
20 Çek kuruonu	70.	76.
1 Avusturya Sl.	20,00	23.
1 Mark	25.	28.
1 Zloti	20.	22.
1 Pengü	21.	23.
20 Lev	11.	14.
20 Dinar	48.	52.
Ruble		
1 İsveç kuruonu	30.	32.
1 Türk altını	1024.	1025.
1 Banknot Os. B.	245.	246.

ÇEKLER		
	Açılış	Kapanış
Londra	616,00	616,00
Nev-York	0,7945	0,795
Paris	17,0625	17,0625
Milano	15,0975	15,0910
Brüksel	4,71	4,7090
Atina	88,63	88,63
Cenevre	3,4775	3,4784
Sofya	64,4480	64,4480
Amsterdam	1,4510	1,4512
Prağ	22,7675	22,7675
Viyana	4,25	4,25
Madrid	11,3675	11,3675
Berlin	1,975	1,975
Varşova	4,195	4,195
Budapeşte	4,4642	4,4642
Bükreş	108,7662	108,7672
Belgrad	34,6590	34,6590
Yokohama	2,7888	2,7888
Moskova	24,91	24,91
Stokholm	3,1435	3,1485

ESHAM		
	Açılış	Kapanış
Anadolu şm. % 60 peşin	00,00	00,00
% 60 vadeli	24,50	24,50
Bomonti - Nektar	0,00	0,00
Asian çimento	14,60	14,75

İSTİKRAZLAR		
	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	22,275	22,275
» » I vadeli	22,50	22,40
» » II vadeli	21,20	21,25

TAHVİLÂT		
	Açılış	Kapanış
Anadolu I pe.	39,50	39,50
» I vadeli	39,30	39,40
» II pe.	39,50	39,50
» II va.	39,30	39,40
Anadolu mü. peşin		

Kurbanlıklar gelmeğe başladı

Et fiyatları gittikçe yükseliyor

Et fiyatları alabildiğine yükselmektedir. İstanbul piyasasına Anadolu'da kasaplık hayvan gelmekte ise de k... yollarının mevsim dolayısıyla bozukluğu yüzünden müvaredat normal şekildedir.

Dün mezbahada koyunun kilosu 48, kıvrıncığın kilosu 55, kuzunun kilosu 37, sığırın kilosu 30 kuruştan satılmıştır. Bu fiyatlar her semtteki kasaplar bir miktar kâr koyduktan sonra satılmaktadır.

Kurbanlıklar gelmeğe başlamıştır. Kurbanlık koyun fiyatları da pek yüksektir. Söylendiğine göre geçen sene kurban satışı günlerinde 15 liraya alınan bir koyun bu sene ancak 25 liraya temin edilecektir. Kurban piyasasına çıkarılmak üzere İstanbul'a getirilen koyunlar pek gelimsizdir.

Usulen, kurban bayramı için koyunlar bayrama üç gün kalarak muhtelif semtlerde satılığa çıkarılacaktır.

Bulgaristanın bir yıllık ihracatı

1936 yılı zarfında Bulgaristan dış ticaretinin büyük bir inkişaf gösterdiği bildirilmektedir. Cihan pazarlarındaki fiyatların yüksek bulunması dolayısıyla Bulgaristan büyük bir varidat temin etmiştir.

1936 yılında Bulgaristandan ihraç edilen başlıca mahsuller:

Tütün, yumurta, buğday, sofrâ zümü, mısır, ayçiçeği tohumu, kesilmiş tavuk, fasulye (kuru), koyun derisi, domuz eti, taze erik, gülyağı, büyük başlı hayvanlar, ceviz, taze elma, canlı domuz, arpa, kaşkaval peyniridir.

Almanya yumurta ihracatı

Almanyanın 1936 yılı zarfındaki yumurta ithalatı 1935 senesine nazaran hissedilir derecede çoğalmıştır. Muhtelif memleketlerden yapılan ihracatta memleketimiz on ikinci gelmektedir.

Ticaret ve zahire borsası

9 Şubat 937

İTHALÂT

Buğday 391, kepek 15, arpa 60, çavdar 45, mercimek 32, mısır 15, tiftik 8 1/2, susam 17 1/2, un 96, fasulye 26, iç ceviz 8 1/2, pamuk 9, iç fındık 38 1/2, yapağı 24 1/2, nohut 5 ton, ayfon 146 kilo.

İHRACAT

Tiftik 33, iç ceviz 7 1/2, kuşyemi 20.

SATIŞLAR

Buğday yumuşak kilosu 6 kuruş 20 paradan 6 kuruş 30 paraya kadar, Buğday sert kilosu 6 kuruş 35 paradan 7 kuruş 4 paraya kadar, Arpa kilosu 4 kuruş 32 paradan 4 kuruş 39 paraya kadar, Çavdar kilosu 6 kuruştan, Mısır kilosu 4 kuruş 30 paradan, İç ceviz kilosu 37 kuruştan, Pamuk kilosu 51 kuruştan 53 kuruşa kadar, Güz yünü kilosu 79 kuruştan 90 kuruşa kadar, Yapağı Anadolu kilosu 62 kuruştan 90 kuruşa kadar, Yapağı Bergama kilosu 73 kuruştan, Zeytin yağı yemeklik kilosu 53 kuruştan 62 kuruşa kadar, Zerdeva derisi çifti 5100 kuruştan 5300 kuruşa kadar, Sansar derisi çifti 3400 kuruştan 4225 kuruşa kadar, Kunduz derisi çifti 1200 kuruştan 1500 kuruşa kadar, Tilki derisi çifti 500 kuruştan 900 kuruşa kadar, Porsuk derisi çifti 625 kuruştan 650 kuruşa kadar, Çalka derisi çifti 225 kuruştan 240 kuruşa kadar, Tavşan derisi adedi 21 kuruştan 25 kuruşa kadar.

TELGRAFLAR

Londra mısır (Laplata) şubat tahmîl korteri 24 Şi. - pe Kl. 3 Kr. 40 santim, Londra keten tohumu (Laplata) şubat tahmîl tonu 11 Ster. 15 Şi. Kl. 7 Kr. 13 santim, Anvers arpa (Lehistan) şubat mart tahmîl 100 kilosu 125 B. Frank Kl. 5 Kr. 31 santim, Liverpool Buğday mart tahmîl 100 libresi 8 Şi. 8 3/4 pe. Kl. 5 Kr. 93 santim, Şikago Buğday (Hartvinter) mayıs tahmîl Buşeli 135 1/8 sent Kl. 6 Kr. 25 santim, Vnipek Buğday (Zanitoba) mayıs tahmîl Buşeli 129 3/8 sent Kl. 5 Kr. 99 santim, Hamburg iç fındık (Giresun) derhal tahmîl 100 kilosu 155 R. Mark Kl. 78 Kr. 61 Sa. Hanburg iç fındık (Levan) derhal tahmîl 100 kilosu 151 R. mark Kl. 78 Kr. 10 Sa.

İspanyada kanlı facia

(Başaralı 1 inci sayfada)

sularına kontrol maksadile harp gemisi göndermesine muhalefet etmektedir.

İtalya, denizden kontrol hakkının yalnız Akdeniz devletlerine ait olduğunu iddia etmektedir.

Madrid Önünde

Madrid 9 — Havas ajansı muhabirinden:

Şel gibi yağın bir yağmur ve şiddetli bir rüzgâr altında âsi kuvvetleri dün Madridin cenubunda Aranjuez civarında taarruzlarına devam etmişlerdir.

Âsiler bir kaç kilometre ilerlemeğe muvaffak olmuşlarsa da henüz Madridin müdafaasını sarsabilecek hayati ehemmiyeti haiz hiç bir noktada edememişlerdir.

Malaganın işgalinden sonra

Sevil 9 — Havas ajansının muhabiri bildiriyor:

Malaganın zaptı ve Valensiya yolunun kesilmesi üzerine askerî vaziyet tamamen değişmiştir. Valensiya yolunun kesilmesi hükümet merkezi ile şark eyaletleri arasındaki münakalatı durdurmuştur. Şimdi Franko kit'alarının sür'atle ilerleyecekleri tahmin edilmektedir.

İspanyanın cenubunda bulunan hükümet kit'aları şimdi başlıca işe merkezlerinden mahrum kalmışlardır.

Şehir ateşler içinde

Teneriffe 9 — Malaga şehri, feci bir manzara arz etmektedir. Bütün cadde ve sokaklar ateş içinde kalmıştır.

Bilhassa hazinesi yağma edilmiş olan büyük kilisenin etrafında fevkalâde harabî âsarı görülmektedir. Marxist zimamdarlar beraberlerinde bir çok rehine olduğu halde firar etmişlerdir.

Acıklı sahneler

Almeria 9 (A.A.) — «Havas ajansının muhabiri Francisco Ocana bildiriyor:

Bütün sahlin bombardıman edilmesi üzerine bir çok mültecilerle birlikte Malagayı terkettim. Almeriaya beş bin kadar kadın ve çocuk gelmiştir. Eyaletin her tarafından gelen sayısız mülteciler pek acınacak bir haldedirler. Son günlerde çektikleri ıstırapın izlerini taşıyorlar. Benzin depoları Malaga istasyonu ve Capuchinos'ların kışlası alev alev yanmaktadır.

Madridde karşı

Avila 9 (A.A.) — Malaganın zaptı, büyük vatanî merasimle tes'it edilmiştir. General Mola halka hitaben söylemiş olduğu bir nutukta ezümlü şöyle demiştir:

«Bu zafer, müntehanın mebbeidir. Madrid muzafferiyeti pek yakındır. İlimizden en nikbin olanların bile ümit etmedikleri pek kısa bir zamanda Madrid'e gireceğiz.

Hükümet kuvvetleri

Palma de Majorca 9 (A.A.) — Malagada bulunan hükümet kuvvetlerinin Almeriaya doğru çekilmekte oldukları söylenmektedir. Bu iki şehir arasındaki yol, âsilerin ateşi altındadır. Burgos hükümetinin bayrağı Malaganın bütün binalarına çekilmiştir.

Yetmiş iki milyon Peçeta

Malaga, 9 (A.A.) — Hükümet erkânı Malagadan kaçmayı ve beraberlerinde de 52 milyon peçetalık bir meblâğı götürmeğe muvaffak olmuşlardır.

Barselonda 15 bin kişi idam edilmiş Paris, 9 (A.A.) — Mebusan Meclisi Radikal Sosyalist grupuna mensup dört mebus Katalonyada yaptıkları seyahat hakkında bir rapor vermişlerdir.

Mebuslardan biri Barselonda tam bir anarşinin hüküm sürdüğünü, Anarşist sendikasının elinde olduğunu ve şimdiye kadar on beş bin kişinin idam edildiğini söylemiştir. Bu mebusların kanaatine göre, ecnebi gönüllüler olmasaydı, şimdiye kadar dahilî harp çoktan bitecekti.

Malaga şehri

Dünden beri zaptı haberleri verilen Malaga şehri, İspanyanın büyük ve güzel merkezlerinden biridir. Fenikeliler tarafından kurulmuş olan bu şehir, tarihin her devrinde şöhretini muhafaza ederek gelmiş bir şehirdir. Araların İspanya fütuhatında ve İspanyadaki Arap medeniyeti devrinde büyük bir rol oynamış olan Endülü's kit'asının merkezidir. 160,000 nüfusu olan bu şehir bugün birçok bakımdan İspanyanın mühim bir merkezi idi. Bir kere İspanyanın mühim bir üssü bahrîsidir. Askerlik bakımından iyi müdafaa edilen bir limana, kara tarafından da tam bir yarı daire şeklinde kendisini muhafaza eden yüksek bir dağ silsilesine sahiptir. Malagaya hücum için en şiddetli muharebeler iki haftadan beri bu dağlar üzerinde oluyordu.

Malaganın şöhreti

Malaganın ötedenberi şöhretini yapan şeyler, meyveleri, üzümleri ve şarapları idi. Tatlı ve kokulu Malaga şarabı dünyanın meşhur şaraplarından biridir. Malaga, mühim bir toprak mahsulleri ihracat merkezidir. Üzüm, incir, badem, fındık, portakal, limon ihracatı çok meşhurdur. Başka bir cinsten olmakla beraber üzümleri, birçok memleketlerde, ezümlü Fransada, bizim kuru üzümümüzün revacına mâni olur. İncir de ihraç ederse de, kaliteleri çok düşüktür. Bu sene piyasamızda fındık ve bademin çok pahalılaşmasını se-

Bir sinema Yıldızı geliyor

Meşhur sinema yıldızı Lily Damita ile kocası tanınmış sinema sanatçılarının Erol Flynn Avrupada birkaç ay kalmak üzere Holivuttan hareket etmişlerdir. Artistlerin ilk uğrayacakları memleket (İrlanda) dir. Bundan sonra Fransa, İtalya, Yunanistanı ziyaret edecek olan sanatçılar İstanbul'da gelecektir. Bu maruf sanatçının Nisan ayında gelmeleri muhtemeldir. Burada on gün kadar kalacaklardır.

Lily Damita, şen, kıvrak, fevkalâde bir cazibeye malik bir Fransız kızdır. Uzun senelerden beri Holivutta bulunmaktadır. Çevirmiş olduğu filmlerde çok muvaffakiyetler kazanmıştır. Son seneler zarfında ise pek az film çevirmiştir. Bunun sebebi yeni kurduğu aile yuvasındaki fazla meşguliyetten ileri geldiği söyleniyor.

Erol Flynn'de Holivudun en ziyade beğenilen genç sanatçılarından biridir. En son çevirdiği film (hafif şivari alayının hücumu) filmidir ve çok muvaffak olmuştur.

Avrupa hattında tren Ücretleri indiriliyor

(Başaralı 1 inci sayfada)

mal Hidayet bu direktif üzerine dünden itibaren çalışmalara başlamıştır. Bundan evvel ve halen meriyet mevkiinde bulunan tarifeler gözden geçirilecek, muhtelif mevsimlerdeki hâsılat ve yolcu adedi öğrenilecektir.

Nafia Vekâleti banliyö trenlerindeki ücret tarifesinde âzami tenzilât yapacaktır. Cemal Hidayet tarafından hazırlanacak rapor verildikten sonra hemen tatbikata geçilecektir. Edirne ve İstanbul arasındaki tren ücretlerinde Haziran'dan itibaren tenzilâtı tarifelerin tatbikına geçileceği sırada âzami tenzilâtı banliyö ücret tarifesi de tatbik mevkiine konacaktır.

bebi Malaganın ihracat yapmaması olmuştur.

Malaganın zaptı ile İspanyada muharebe yeni bir safhaya girmiş bulunuyor. Aynı zamanda etrafında geniş mik yastı pamuk ziraatı yapılan Malaga büyük bir mensucat sanayi merkezi olduğundan burada mühim bir amele hareketi vardı ve Malagada bu amele hareketine dayanmak sayesinde kendisini şimdiye kadar müdafaa edebilmişti. Müdafilerin pek azı kurtulmuş olacağı tahmin edilen Malaganın zaptından sonra, bu sahayı kuşatmak ve onu hücum ile zaptetmek vazifesile mükellef olan 40 - 50 bin kişilik bir ordu kalyon ki bu ordu gerek İspanyanın yeni mîntakalarını istilâ ve gerek Madrid'e karşı hücumu daha kuvvetlendirmek bakımından çok işe yarayacak bir kuvvet olarak kullanılabilir.

«Kızılay,, ın himayesinde bir tiyatro san'atkarları birliği mi kuruldu ?

(Başaralı 6 ncı sayfada)

— Eh, dedim, artık dideler ruşen... Siz de, varyeteciler de, canbazlar da yaşadınız... Elimdeki ilân, yüzüme, söylediklerime bir mana vermek gayretile bakan Naşidin eline verdim:

— Bak... Bundan böyle koltuk altındasınız. «Değerli halk san'atkarı» ünvanını kuvvetli çenesinin, ve ince zekâsının keskin kılıçile kazanan Naşit, malûm ilâna dikkatle göz gezdirdikten sonra:

— Doğru... dedi... Himayenin böylesinden korunmak için bir koltuk bulup altına saklanmak lâzım!

Ve ciddileşerek ilâve etti:

— Ben, bu ilânın altında imzası bulunan Etem Dinçeri tanımıyorum. Bu isimde bir meslekdaşın mevcut olmadığına da eminim...

Bu isimde, bir zengin, bir büyük zata hatırlıyamiyorum.

— Ha! böyleyken, bu zat bizi nesile himaye edecek? Bizden alacaklarile mi? Aah... Ben, gölge etmemesini kâfi bir himaye sayıyorum!

— Bizi himaye edecek zat, ya geniş sâlahiyet, ya büyük servet sahibi olmalı...

Yahut ta, hiç değilse, bizim içimizden çıkmalı. Yani bizim yaşayış şartlarımızı, hususiyetlerimizi, ihtiyaçlarımızı, dileklerimiz, dertlerimizi bilmeli...

Bu şartları haiz olmıyanlar, «birlik» kurayım derken «ikilik» çıkarırlar... Bu itibarla, lütfen, inayeten, mürüvveten, hamiyeten, bizi himaye etmekten vaz geçsinler!..

Hem zaten biz, kendi aramızda bir birlik kurmak üzereyiz... Eğer bu birliği kurmaya kalkışan zat, san'atkarları himaye etmek emelinde ise, birliğimizi kurduğumuz zaman gelip aza yazılır, aidatını tıkr tıkr verir. Biz de hüsnü niyetine iman edip, yedi ceddine rahmet okuruz!

Halk opereti rejisörü Lütfullah Süruri, aynı kâğıdı okuduktan sonra, hemen aynı cevapları verdi. Ve gülerek ilâve etti:

— Bu «Y. Direktör» ün yegâne isabetli hareketi, bizleri canbazlarla bir tutması... Canbaz, ip üzerinde gezer. Halbuki bugünkü imkânsızlıklar içinde, hiç bir yere tutunmadan bir tiyatro sahnesinde barınabilmek, ip üzerinde yürümekten değil, kıl üzerinde peyrek atmaktan daha büyük bir hünerdir. Aramızda bir tek fark var: Onlar elleri ayaklarile ip üzerinde, biz ise çenemizle ve sahne üzerinde canbazlık ediyoruz.

★

Aynı suali, Halk operetinden Bay Celâl Süruriye de soruyorum: — Himaye mi? dedi... Ve sol elinin

iki parmağıle ceketinin yakasını, sil kerek ilâve etti:

— Bırak birader, bırak... Vaktile peşerinin himayesindeyim, sırtımda her gün bir iki dal kırılırdı.

Sonraları ahbabların himayesine girdim: İki yakam bir araya gelmedi.

Şimdi gene himaye gördük: O tiyatro senin, bu tiyatro benim, sürünüp duruyorum! Şimdilik şöyle bir kendimizi toparlıyalım... Çünkü himayeye tahammül edecek tahattimiz, kudretimiz kalmadı!

★

Komik K. Hüseyin, eline verdiğim kâğıda dikkatle, ve uzun uzun baktıktan sonra acı acı güldü:

— Birader, bu süslü püslü, pırl pırl kâğıtların parası da bizim cebimizden çıkacak değil mi?

Aman gözünüzü seveyim, bizi bu birlikten himaye edir!

★

Halk operetinin değerli san'atkarı Mehmetle de görüştüm. Onun bu bahiste hiç şakaya tahammülü yok.

— Hey Allahım, diyor, bizi böyle «himaye» lerden sen himaye et!

N. S.

Kullanılan her şeyin ömrü kısaldır!

yalnız

RADYOLİN

ile fırçalanmış beyaz, parlak ve temiz dişler müstesna

«Son Posta,, nın Edebi Tefrikası: 47

SONEN ALEV

Yazan: Perle Celâl

Yalnız söylemesini beklediğim halde yeni hasta bakıcının hastalığından hiç bahsetmedi.

Akşam yemekte gene beraberdik, o yemeğini yeyemez sofradan acele kalktı. Bana ürkek bir bakış fırlatarak:

«Bizim hasta bakıcı Fatma hasta, bakayım arkasında hafif bir konjesyon var.» Gene hiç sesimi çıkarmadım ve o çıkıp gitti. Ben de fazla yorgun olduğum için odama çıkıp yattım. Fakat epey zaman uyuyamadım. Bir takım şüpheler içinde bunalityordum.

Başhemşirenin mânâlı sözleri, Sırrı Nihadın yemekten kalkıp Gül Fatmayı yoklamaya gideceğini söylerken bana attığı garip bakış, bunların hepsini kafamın içinde topladım ve çıkardığım netice beni korkuttu. Acaba Sırrı Nihad ondan hiç umulmayan bir zaafıyla Gül Fatmanın o fettan bakışlarına kendini kaptırmak üzere miydi?

Nitekim de korktuğuma uğradım. Bir kaç gün sonra başhekimin Gül Fatmaya iyiden iyiye tutulduğu kuvvetli bir şâyia halinde hastanede çalkanıyordu.

Daha Gül Fatma odasından çıkmamış ve doktor onun bir kaç gün daha

istihlat edeceğini başhemşireye söylemişti. Yemeği filân hep ayağına gidiyor, gayet iyi bakılıyordu. Ona hizmet eden kadın hademeler bu rivayeti daha beter ateşlemişler: «Kadının hiç bir şeyi yok. Saçları gerdanına büküm büküm dökülmüş, yüzü pembe pembe yatağında yaslanıp keyif sürüyor» diye söylenmeye başlamışlardı. Doktorun da son günlerde benden kaçır gibi bir hali vardı. Uzun uzun odasına kapanyor, yemeklerini aşağı inmiye rek yalnız yiyor, boş saatlerinde bile biraz hastalardan, hastanenin dahilî işlerinden konuştuktan sonra yazılacak bir rapor, okunması lâzım tıbbî bir kitab bahane ederek yüzüme bakmaktan korkar gibi telâşla yanımdan kaçıp odasına kapanyordu. Ben garib bir şaşkınlık içinde idim. Ne yapacağımı bilmiyordum. Yalnız şehirde Sırrı Nihadın kuşruğuna teneke bağlayacak kadar dedikoduların ilerlediğini hissediyor, merdiven başlarında gizli gizli fısıldaşan hasta bakıcıları, hademeleri gördükçe müthiş sinirleniyordum.

Fakat nihayet kat'i bir karar verdim. Bir akşam üstü idi. Gene odasına kapanmış olan Sırrı Nihada hademe ile

bir kâğıt yazıp yolladım. Biraz sonra Sırrı Nihad yüzü belli olacak kadar asabî aşağı indi. Hayretle yüzüme baktı:

— Ne var Selim, dedi. Biraz dışarı çıkıp dolaşmamızı, bana bir şey söylemek istediğini yazıyorsun.

— Evet, dedim. Seninle konuşmak istiyorum. Hem de biraz hava almış oluruz, fena mı?

Beni dikkatli dikkatli süzerek: — Mademki öyle istiyorsun, peki, dedi. Haydi, yürü, çıkalım..

Hastaneden çıktık. İki tarafında tek tük ağaçlar bulunan tenha yolda şehire doğru ağır ağır ilerlemeye başladık. Sırrı Nihad ne konuşmak istediğini sormuyor, ellerini cebine sokmuş, başı önünde, yanımda yürüyordu.

Etraf yeni kararımı başlıyordu. Şehrin beyaz minarelerinde güneş parçaları titreyiyor, camlar karşıda deşetle açılmış birer göz gibi pırl pırl tutuşmuş yanıyordu. Aramızda derin manalı bir sükût vardı. Nihayet ne olursa olsun bir şey konuşmam lüzümü hissederek, doktora şehrin birbirine yapılmış muazzam siyah kümelere halinde oraya buraya serpilmiş evlerini göstererek:

— Bizim hastane şehirden epey uzak, dedim. Fakat böyle olması bence daha iyi..

Sırrı Nihad cevap vermedi. Alay eder gibi devam ettim:

— Fakat biliyor musun böyle uzak

olmamıza rağmen bizi vilâyete bağlayan şu geniş yolda öyle dedikodular gidip geliyor ki!

Birdenbire başını kaldırdı. Gözlerini hafifçe açmış yüzüme bakıyordu:

— Ne dedikoduları?..

Güldüm:

— Demek daha senin kulağına erişmemiş!

Birdenbire yolun ortasında durmuştu:

— Demek benimle konuşmak istediğin şey şehirden taşan bu dedikodularla alakadar öyle mi? Belki bildiğin ve hemmiyet verdiğin şeyler var..

— Yok canım öyle ehemmiyetli şeyler değil.. şu Gül Fatma meselesi..

Bir anda Sırrı Nihadın değiştiğini farkettim. Yüzü akşamın esmerliği içinde fark edilecek kadar sarardı. Boğuk bir sesle sordu:

— Bu ne demek?.. Ortada bir Gül Fatma meselesi mi var?..

— Evet, dedim, hem içinde senin de isminin çok sık geçtiği bir mesele..

Yolun ortasında ikimiz karşılıklı duruyorduk. Ben onun bir şeyler yapmasını, şaşırmasını bekledim. Hiç hareket etmedi. Yalnız gözlerini kısarak yolun ucuna doğru çevirdi. Dudaklarının kenarında iki keskin hat kıvrılmıştı.

— Haydi, yürüyelim, dedim. Kendine gelmek ister gibi bir hareket yaptı. «Nâsil istersen.» dedi. Gene yürümeye başladık. Artık ne söyleye-

ceğimi bilmiyordum. Cesaretim kırılmıştı. Sustum. Hava iyice kararışmış, etrafımızdaki evler sıklaşmaya başlamıştı. Sırrı Nihad birdenbire elini uzatıp kolumu tutarak olduğu yerde durdu. Hayretle yüzüne bakarak ben de durdum. Demindenberi önüne eğdiği başını sert bir hareketle kaldırmıştı. Her zaman bir şeye kırılmış gibi garib, küskün bir mana ile bulanık gözleri şimdi alev alev yanıyordu:

— Bu meseleyi fazla konuşmasak, Selim, dedi. Sen en iyi anlaştığın bir insan olduğun için yalnız bir kaç kelime söylemek istiyorum. Bu âdetâ hummalı bir hastalık Selim. Daha doğrusu bir sinir râşesi o kadar. Fakat emin ol ki kısa sürecektir. Çok yakında bu dedikoduların kapanması için ne lâzımsa yapacağım.. fakat hemen değil..

Müthiş şaşırım:

— Sen neler söylüyorsun, doktor! — Şaşırıyorsun değil mi? Benim gibi bir adam böyle çocukca şeyler yapar mı?.. Fakat bilersen..

Devam edemedi. Sesi heyecandan titriyordu. Yüzündeki perişanlık sesinin zorla çıkıyormuş gibi boğukluğu beni şaşırttı. Ona «hani cemiyete kazandıracığın kadın ne oldu?» diyecektim. Fakat vaziyetin acı bir alaya tahammülü yoktu. O gece ikimiz birbirimize küsmüş gibi hiç konuşmadan, yanyana karanlık yollardan hastaneye döndük.

(Arkası var)

"Son Posta"nın tefrikanı : 12

151 numaralı şehit
(Ertuğrul faciasına karışan aşk macerası)

Yazan : A. R.

Sefere çıkacak gemi hakkında tetkik hey'eti şu mütale-
ayı ileri sürmüştü: "Nevakısı ikmal edildikten sonra
gemi sefere çıkabilir, mevsim ancak o zaman müsaittir.."

[Ertuğrul; burada Tersane-i Amire-
tezgâhlarında; tamamile Türk ustala-
rının elinden çıkmış bir gemi olduğu
için bu geminin böyle büyük bir sefere
girişmesi.. ve bu seferi muvaffakiyet-
le ikmal etmesi de, bizler için, ayrıca
bir şeref teşkil edecektir.

[Ancak şu var ki; merbut listede
zihnedilen bazı noksanlar ikmal edil-
meli.. ve geminin kumanda heyeti ile
mürettebatı ehli ve muktedir kaptan-
lar ve gemiciler takviye edilmelidir.]
Bahriye Nazırı Hasan Paşa, bu ra-
poru okur okumaz, derhal mektupçu
Şükri Beyi çağırır.. bizzat kendisi
dikte ederek sadrazam Kâmil Paşaya
cevap yazdırmıştı.

Kâmil Paşanın tezkeresinden tam
on bir gün sonra yazılan bu cevaba,
tetkik heyetinin verdiği raporun sureti
rapet edilmiş;

[Nevakısı ikmal edildikten sonra,
yaz iptidalarına doğru gemi sefere çı-
kabilir. Mevsim, ancak o zaman
müsaittir.]

İşbu maruzat, tasvibiâliye iktiran
ettiği takdirde, sefere ait noksanların
ikmal- ve sefer esnasında cefine hü-
mayunda tatbiki icab eden talimatna-
menin tanzimi için, neticenin emir ve
iş'âr buyurulması müsterhmdir.]
Denilmişti.

Sadrâzam Kâmil paşa, bahriye nazırı
Hüsni paşanın bu cevabını derhal
saraya, başkâtib Süreyya paşaya gön-
dermişti. Başkâtib tarafından da he-
men o dakikada, hünkâra arz edilmiş-
ti.

Abdülhamid, bahriye nazırının tez-
keresini, büyük bir dikkatle gözden ge-
çirmişti. Fakat okumasını bitirirken;
yüzünde - memnuniyetten ziyade -
hoşnutsuzluğa delâlet eden âlâmetler
belirmişti. Çünkü; gerek Hüsni pa-
şanın tezkeresi, ve gerek tetkik hey-
etinin rapor sureti, Abdülhamidi tatmin
etmemişti. Onun için evrakı Süreyya
paşaya iade ederek:

— Sadrâzam paşaya haber gönde-
rin. Babâlıden çıktuktan sonra, doğru-
ca buraya gelsin.

Demişti.
Baskâtib Süreyya paşa, Abdülhami-
din huzurundan çıkar çıkmaz odasına
gelmiş; hünkârın iradesini, telgrafla
Babâliye bildirmişti. (1)

Kâmil paşa, o akşam Babâlıden
doğruca saraya gelmiş; huzura girmiş-
ti. Abdülhamid, sadrazamı görür gör-
mez, hiç bir mukaddemeye lüzum gör-
meden sözle girişmişti:

— Paşa!.. Bahriye nazırının tezke-
resi ile ona merbut olan raporu oku-
dunuz, değil mi?..

— Evet, efendimiz.
— Bunlardan, ne fikir hâsil etti-
niz?..

— Bilmem ki, efendimiz... Bu iş, bir
ihtisas meselesi olduğu için, mütaleca
beyanından ihtiraz ederim.

— Evet.. doğru söylüyorsunuz. Ta-
bîidir ki, benim de aklım ermez... Fa-
kat, ben, bu tetkikâtı kâfi görmedim.
Bu hususta salâhiyyet bir kaç kişinin
de fikrini almak niyetindeyim... Şimdi
sizi davet etmemin sebebine gelince...

Abdülhamid, bir sigara yaktıktan
sonra, sözüne devam etmişti.

— Ben bu işe, biraz daha resmiyet
vermek istiyorum.

— Ne gibi, efendimiz...
— Eğer, Ertuğrul gemisini Japonya
aya sadece bir mekteb sefinesi namı
altında gönderir isek, matlûb olan tesiri
icra edemeyeceğiz... Onun için, gemi
ile ricâli devletten birini de göndersek..

(1) O tarihte telefon mevcut olma-
dığı için, saraydan verilen müstacel
emirler, saray telgrafhanesi vasıtasile
tebliğ edilirdi.

Hindistanda ve Hindistanın cenubun-
daki adalarda bulunan İslâm rüesâsile
temas ettirsek.. ve hattâ; Çin İslâmları
arasında da şöyle bir gezdirsek, diyo-
rum.

Kâmil paşa, kısa bir düşünce geçir-
dikten sonra, cevap vermişti:

— Zâti şâhânelerine mühlhem olan
fikir her ne ise, hiç şüphesiz ki isabet
ândadır; efendimiz... Ancak şu var ki,
bu hareket, derhal İngilizlerin ve Fran-
sızların nazarı dikkatini celbedecektir.

Ve hiç şüphe edilmemelidir ki; türlü
bahane'ler icad ederek bu seyahatin ö-
nüne geçmek istiyebileceklerdir. Hattâ;
çok kuvvetli bir ihtimal ile arzedebliri-
m ki; filen de muhalefe göstermeye
yelteneceklerdir. Tabîidir ki, onların
bu suretle hareketlerine karşı, tarafı-
mızdan hiç bir şey yapılamıyacaktır.

Bütün yapabileceğimiz iş, sadece pro-
testodan ibaret kalacaktır.

Bu sözlerden; hayalleri sarsılan Ab-
dülhamidin yüzüne, tekrar bir hoşnud-
suzluk gelmişti. Fakat; her hakikati en
küçük riya hissine kapılmadan Ab-
dülhamide söylemeye alışmış olan Kâ-
mil paşa, hünkârın çahresindeki te-
beddülün farkında olmakla beraber,
sözüne devam etmişti:

— Tarafı şâhânenizden gönderile-
cek bir zâtn, böyle bir muhalefet kar-
şısında kalmalı.. ve bu muhalefete kar-
şı da hiç bir şey yapılamaması; İslâm
âlemi üzerinde çok fena bir tesir husu-
le getirir. Onun için kulunuz, bu me-
selede fazlaca gösterişe tarafdar de-
gim.

Kâmil paşanın, bu doğru sözleri kar-
şısında, Abdülhamide birdenbire bir sü-
kûnet gelmişti. Elindeki sigarasını der-
in derin çekerek dalgın dalgın:

— Ne yapabiliriz?..
Demişti.

Kâmil paşa; Abdülhamidin fikrini
değiştirmekten mütevellid bir mem-
nuniyetle cevap vermişti:

— Efendimize iradei tarik etmek had-
dim değil. Fakat iradei seniyelerine im-
tisalen arz edeyim ki.. bendenize kalır-
sa, yüksek rütbeli ümerayı bahriyeniz
kullarımdan birini göndermek de,
maksadı şâhânelerini temine kâfi ge-
lir.

— Ümerâyı bahriyeden mi?..
— Evet, efendimiz... Şöylece.. me-
selâ, miralay rütbesinde olursa, nazarı
dikkati celbetmez.

— Tasavvur edilen maksat karşısın-
da, bu rütbede bir zâtn gönderilmesi,
hafif düşmez mi?..

— Yolda.. veyahud mahalli maksu-
da müvaseleti esnasında bu zâtn rüt-
besini terfi etmek mümkün değil mi,
şevketmeâb?..

— O da, olur a... Ne ise.. ben, bir
tarafdan düşünce duruyum. Bir taraf-
ta da siz, bahriye nazırına sorunuz.
Lisan âşına.. dirayetli.. sözü söhbeti
yerinde birini bulsunlar.

Diyerek, Abdülhamid bu mülâkâta
hitam vermişti.

Kâmil paşa ertesi gün, bahriye ne-
zaretine şu tezkereyi göndermişti:

[Ertuğrul firkateyn hümayununun,
iz'ârı nezaretpenahileri üzerine zikro-
lunan mevsimde yola çıkarılması, bil-
istizan şifâhen irade buyurulmuştur. Mev-
simin vürudunda, icabının icrası tek-
rar arzulunarak iradei seniyesi istik-
sal olunacaktır.

Bir de, tarafı şâhânedan Japonya hü-
kümdarı hazretlerine ihda buyurula-
cak olan mürassa, imtiyaz nişânı âli-
si ile diğer hediye'lerin takdimi vazife-
sini ifa etmek üzere lisan âşına, erbabi
dirayet ve siyasetten bir zâtn iradei, i-
radei şifâhiye iktizasındandır. Böyle
bir zâtn tensibi ile iş'âr buyurulması,
mercûdur, efendim.]

Tarih: [20 Mart 1305]...
(Arkası var)

"Son Posta"nın Tarihi Tefrikanı : 55

SÜMER YILDIZI
TUNÇAY

Yazan : Celâl Cengiz

Gudea Samaya kızdı: "Sen onun
kaçmasına yardım
etmiş gibi görünüyorsun.," dedi

Sama etrafını araştırdı.. delikanlı
rüzgârlara karışarak ortadan kaybol-
muştu.

Sama ilk önce saray kapısına koştu;
nöbetçilere sordu:

— Buradan ölüm mahkûmu bir de-
likanlı geçti mi?

Nöbetçiler hayretle birbirlerine ba-
kışarak:

— Hayır, dediler, hepimiz uyum-
ğuz.. ve gözümüzün önünden cinler bi-
le geçse görürüz.

— Tanzerin yeğeni kaçtı..
— O halde sarayın içindedir. Kus
olsa uçamaz buradan..

Sama sarayın her köşesini araştı-
rdı.. bahçeyi, ahırları dolaştı. Delikanlı-
nın izini bulamadı.

Şimdi ne yapacaktır?
Gudeaya gidip anlatsa, kralın ga-
zabına uğrayacağından şüphe etmiyordu.

Öyle ya.. Tanzerin yeğeninin göze
görünmez bir hale gelerek ortadan
kaybolacağı kimin hatırına gelirdi?

Sama (Suz) şehrinde de böyle bir
vak'aya şahit olmuştu. Mısırlıların
(mukaddes timsah)ları (1) gib: Elâm-
ların da mukaddes ve göze görünmeyen
bir cinleri vardı. Kral Nabo (Suz) da-
ğının eteklerinde bir kara taşın dibinde
her yıl martın birinci günü güneş doğ-
madan bir kurban kanı akıttı.. Fakat,
bu kurban koyun veya deve değil..
genç ve gümüşsüz bir kızdı. Sama bir
yıl da Nabo ile bu merasime birlikte
gitti.. Göze görünmeyen (mukaddes
cin) kralın inancına göre her yıl aynı
gün ve aynı saatte oraya gelir, kurba-
nını beklerdi. Nabo emir verdi.. Cellât
genç kızın boynunu vurdu.. kanını
toprağa akıttı.. bu sırada sert bir rüz-
gâr esmeğe başlamıştı. Kral Nabo:
(mukaddes cin, bu yıl verdiğim kur-
bandan pek ziyade hoşlandı!) diyerek
sevîç ve neş'e içinde dönmüştü.

Bu mukaddes cinin vaktile bir insan
oğlu olduğunu iddia edenler de vardı.

Sama bu vak'ayı hatırlayarak, ya-
vaş yavaş yürüdü.. tereddütle kralın
dairesine geçti. Gudea delikanlıdan
haber bekliyordu. Sama hakikati an-
lattı:

— Benim bir suçum yok, dedi, o
birdenbire göze görünmez bir hale
geldi. Saray kapısındaki nöbetçiler
bile onun nasıl ve nereden kaçtığını
görmemişler.

Gudea hiddetlendi.. gözlerini aç-
rak bağırdı:

— Gözünü neden açmadın? Saray-
daki zindandan şimdiye kadar hiç kim-
se kaçmamıştı. Sen onun kaçmasına
yardım etmiş gibi görünüyorsun, Sa-
ma?

Sama biraz daha izahat verdikten
ve Suzda da başına böyle vak'a geldi-
ğini Gudeaya anlattıktan sonra:

(1) O devirde bu meşhur timsahı gö-
zile görmüş olan Mısırlı müverrih (İs-
taoban), bir kitabede, ziyaretini şu su-
retle ifade ediyor:

«Ev sahibi o gün, timsaha yemek gö-
türmeğe mecburdu. Sabahleyin hazırlan-
dık. Kızarmış balık, çörek, bal ile
yapılmış şerbet alarak yola çıktık. Nil
kenarına geldik, Timsah suyun kena-
rında yatıyordu. Rahipler bizi görünce
timsaha doğru ilerlediler. Bunlardan
iki kişi timsahın ağzını açtı. Diğer biri
de evvelâ gözeği, arkasından kızarmış
balığı, daha sonra da şerbeti döktü.
Timsah biraz sonra küpeli kulaklarını
sallıyarak suya daldı. Mukaddes hay-
van o gün bu ziyafetten çok memnun-
du.»

— O, benim hasmımın yeğeni idi,
dedi, ben ona hayatta hiç bir iyilik ya-
pamazdım.

Gudea hayretle Samaya sordu:
— Kimdir senin hasmın?

— Tanzer..
— Tanzer mi? Fakat, onun şimdi
kemikleri bile meydanda yok.

— Kemikleri meydanda yok amma,
yeğeni hayatta. Ve bu delikanlı, amca-
sını çok yakında bulacağını umuyor..

Gudeanın içine giren bu şüphe çok
zayıf olmakla beraber, kendisini bir
haylı düşündürmüştü.

— O halde hemen muhafız askerle-
rine emir ver.. Ur sokaklarına yayıl-
sınlar ve Tanzerin yeğeninin zindan-
dan kaçtığını ilân etsinler.. dağ etek-
lerine kadar dağılıp arasınlar.

Muhafızlar atlarına bindiler..
Kargılarını sallıyarak kol kol şehrin
her köşesine yayıldılar.

Ve sarayın kapısındaki (Türe taşı)
üzerine şöyle bir kınık buyruğu (1)
astılar:

«Geçen yıl içinde kendini
nehre atıp öldüren kahraman
Tanzerin yeğeni, GÜNEŞİ ÇİĞ-
nediği için ölüme mahkûm ol-
muştu. Yirmi beş yaşlarında o-
lan bu uzun boylu ve dik başlı
delikanlı bugün zindandan kaç-
mıştır. Kendisinin gizlendiği ye-
ri bilip te Kınık memurlarına
haber vermiyenler ağır ceza gö-
recekler ve aileleri şehirden çö-
le sürülecektir.»

Gudeanın imzasını taşıyan bu ilân
saray kapısına asıldığı dakikadan iti-
baren herkes Tanzerin yeğeninin
-muhafızlarla birlikte- araştırmağa
başladılar.

Sumerliler krallarına çok mutiydi-
ler.. (Kınık buyruğu) na saygıları
vardı. O güne kadar hiç bir kimse ka-
nuna karşı hareket etmemişti.

O gün Ur'da güneş batıncıya kadar
araştırma yaptılar. Tanzerin yeğenini
hiç bir köşede bulamadılar.

Sama o akşam saraya eli boş dön-
müştü.

★
«Zevk ve Sefahat,, mabuduna
verilen kurbanlar..

Sumerin en işlek bir ticaret merkezi
olan (Nipur) şehrinde, halkın taptığı
garib bir mâbud vardı: Bu, ihtiyar ve
dişleri dökülmüş bir geyikti. Halk bu-
na: «Zevk ve Sefahat Mâbudu» diye
tapardı.

(İhtiyar geyik) ekseriya günahkâr-
ları affederdi. Ona günahı çok olan ka-
dınlar giderdi. Kızlarından şikâyetçi o-
lan babalar da kızlarını her yıl nisanın
birinci günü bu mâbuda kurban verir-
lerdi.

Nipuruların bu inanışları ile Mısır-
lıların (Mukaddes Timsah) a inanış-
ları arasında çok garib benzeşmeler var-
dı.

Zaten son yıllar içinde Mısırlılarla
fazlaca temasa başlayan ve alış verişle-
rini ilerleten Nipuruların (İhtiyar ge-
yik) lere tapışları çok eskiydi. Mısırlı-
ların da Sumerlilerden bu âdetleri ve
inanışları memleketlerine başka şekil-
lerde götürdükleri muhakkaktı.

Mısırlıların sayısız mâbudları ol-
duğu halde Sumerden görekerek kendi-
lerine bir de (Sefahat Mâbudu) bul-
maktan geri kalmamışlardı.

(1) Hükümdar iradesi.. ferman.. hü-
kümler.. Kınık = hükümdar demektir.

(Krokodilopolis) şehrinde de rahip-
ler tarafından insana alıştırmış mu-
kaddes bir timsah vardı.

Memfisteki mukaddes bir timsahla,
diğer timsah, hâiz olduğu kutsiyet ve
meziyetleri itibarile birbirinden ayrılır-
lardı.

Tanisin perestiği ettiği timsah ekseri-
ya günahkârların rüyasına girer, onu
fenalıklardan kurtarmak için ikaz eder-
di.

Memfisteki timsah hayırperverliğile
meşhurdu.

Halbuki (Krokodilopolis) teki tim-
sah Mısırlıların itikadına göre, insan-
lara çok alışmıştı. Kulakları yağfur hal-
kalardan görünmüyordu. Suya sık sık
girmezdi. Şaraplı bal şerbetini ve kızar-
mış balığı çok severdi. Bütün şehir hal-
kı bu timsaha nefis yemekler yetiştir-
mekle mükellefti. (Arkası var)

★
Nöbetçi
Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlar-
dır:
İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda : (Sarı), Beyazıda : (Ce-
mil), Fenerde : (Emilyadi), Şehremünin-
de : (Hamdi), Karagömrükte : (Fuad),
Samatya'da : (Rıdvan), Şehzadebasında:
(İ. Hakkı), Eyüpte : (Hikmet Atlamaz),
Eminnönünde : (Beşir Kemal), Küçükpa-
zarda : (Yorgil), Alemarda : (Eşref Ne-
şet), Bakırköyünde : (İstipan).

Boğaziçi ve Adalarda:
Üsküdar'da : (Ahmedye), Sarıyerde :
(Osman), Büyükdada : (Şinasi Rıza),
Heybelide : (Halk).

Bir Doktorun
Günlük Çarşamba
Notlarından (*)

Burun
Kanaması

Burun kanaması gençlerde olur, ihtiyar-
larda olur ve bazı hastalarda olur. Ve gö-
rülen şahsı ve şekle göre başka başka ma-
nası vardır.

Gençlerde görülen burun kanamasında
evvelâ burunun içerisinde kanatan bir â-
rıza mevcut olup olmadığını tetkik et-
mek mecburiyetindeyiz. Burunda bir şey
yoksa o zaman kanın pıhtılaşma lâssas-
ından mahrum bulunan bir vaziyet kar-
şısında olduğumuz anlaşılmalıdır. Ka-
nında kalsiyum mürekkebatı eksik olan-
larda veyahud çok azalanlarda burun ka-
naması çok görülür. İhtiyarlarda burun
kanamaları çok şiddetli olur. Bu şiddetli
kanama büyük bir damar katılığından
ve tansiyon yüksekliğinin bir neticesidir.
O zaman ehemmiyeti artar İhtiyarlarda
tansiyondan mütevellid burun kanama-
ları muvakkat bir emniyet şüpbâsi mak-
amında olabilseler de yarın öbür gün be-
yinde ve kalbe bir damarın patlaması ih-
timali daima göz önünde tutulmalı ve o-
na göre sür'atli tedabir alınmalıdır.

Bazı hastalıklarda meselâ tifo ve gripte
burun kanamaları çok görülür. Tifonun
ilk zamanlarında ve gripte hastalığın
sonlarına doğru burun kanaması çok gö-
rülür. Bunlar geçicidir.

Burun kanamasına karşı derhal iyice
içeri kadar itilme suretille büyük pamuk
parçası konulmalıdır. Ne kadar içeri ti-
karsanız o kadar korkusuz ve neticesi
iyi olur. Son derece hareketsiz durmalı-
dır. Baş aşağı durmamalıdır. Yarım otur-
muş vaziyette bulunmalıdır. Buruna pa-
muktan veyahud gazden tampon yapıldığı
zaman parmakla bir miktar tazyik
de yapılmalıdır ve sonra tamponu orada
bırakılmalıdır. Sık sık tamponu değiştirmek
câziz değildir. Kan kesildikten sonra lâka-
kal altı saat geçmeden pamuğu çıkarma-
malıdır.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut
bir albüme yapıştırıp koleksiyon yapınız.
Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor
gibi imdadınıza yetişebilir.

İttihat ve Terakkide on sene

On ikinci 1. isim No. 5

CIHAN HARBİNİN SON PERDESİ

Yazan: Eski Tanin Başmuharriri Muhittin Birgen

Enver Paşa kongrede hesap vermeğe kalkmıştı!

Paşa kürsüye çıktı. Halinde, tavrında o eski yüksek duruş kalmamıştı. mütevazı görünmek için nefisini zorlayan bir adamdan ziyade kendisini suçlu hisseden bir insana benzeyordu. Üzerinde onun silik ve sinmiş tavrı vardı.

Evvelâ, Kayser, Sonra Avusturya - Macaristan imparator ve kralı, demokratları memnun etmek üzere emirnameler neşretmeğe, onlara kontrol hakları vermeğe başladılar. Kayser imparatorluğunu sür'atle istilâ eden bir demokrasi taşkına uğradığını ve üstünde oturduğu tahtın bu taşkın is tilâsi altında kalmak tehlikesinin baş gösterdiğini gören Kayser, bir emirname ile verdiği kâfi gelmediğini anlayınca ikinci bir emirname ile biraz daha hak veriyor. Bunu üçüncüsü takip ediyordu. Aynı şekilde de yeni imparator kral Karl da aynı yoldan gidiyor, her iki memlekette de demokratik hareket büyük bir kuvvet kazanıyordu. Hareketin bilhassa kuvvetli olduğu Almanya'da Tyentrum namını taşıyan bir demokratik blok teşekkül ediyor, Erçberger diye bir meb'us ismi meydana çıkıyordu. Komünist Hoze, sosyal-demokrat Şaydeman yüksek sesle söylemeğe başlamışlardı.

İsviçreden türlü türlü şayialar, rivayetler, geldiği görülüyordu. Hükümetler değişiyor, nazırlar çekiliyorlar, İsviçrede iki muhasım blokun demokratları ve sosyalistleri arasında temalar, konuşmalar vukua geliyordu. Bugün çıkan bir şayia yarın bir taraftan veya öbür taraftan tezkip ediliyor, tezkibin tezkibi ve bunun da tezkibi birbirinin arkasından geliyordu. Bütün bu ahval, ortada bir huzursuzluk, neticenin yaklaşmakta olduğunu görmekten mütevellid iki taraflı bir kaynaşma bulunduğunu gösteriyordu. İki taraflı bir yorgunluk, iki tarafın da birbirine benzeyen içtimal kütlelerini birbirine yaklaştırmaya, aralarında anlaşma çarelerini tecrübe etmeye sevk ediyordu.

İttihat terakkinin üçüncü kongresi

İşte, bu sıralarda idi; İttihat ve Terakkinin, harb içinde, üçüncü kongresi toplanıyordu. Kongre âzaları toplanmıştı; fırkaya mensub âyan, meb'uslar vilâyet heyeti merkezîyeleri muhahhasları, hep bir araya gelmişlerdi. Enver paşa, harb vaziyeti hakkında kongre âzasına izahat vermek için kürsüye çıktı. Kendisi Almanya'ya yaptığı bir seyahatten yeni avdet etmiş olduğu için en taze havadis onda demekti.

Kürsüye çıktı. Halinde, tavrında o eski yüksek duruş kalmamıştı. Sarıkamış faciasından beri tedricen herkeste ona karşı itimad azalmış, hattâ bir kısım insanlarda bu itimadsızlık, derece derece, emniyetsizliğe, husumete ve hattâ kine kadar gitmişti. Harbe girişten, daha doğrusu harbe girişin zamanından ve tarzından, harbin idaresinden, İsmail Hakkı paşanın keyfi itikadından dolayı herkes baş me'sul olarak onu görüyordu. Onun da siyasî muhitte adamları ve dostları vardı. Kendisine bu muhitte geçen şeyleri ona söylüyorlardı. Bu sayede, Enver paşa, siyasî muhitte, memlekette kendisine dair hüküm süren fikir ve hisleri bildiğinden, o gün kürsüye çıktığı zaman eski sert asker duruşunu, vakur ve azametli tavrını muhafaza edemiyordu. Mütevazı durmak, mütevazı görünmek cihetine kasdî surette ehemmiyet verdiği hissedilmekle beraber, halinde mütevazı görünmek için nefisini zorlayan bir adamdan ziyade kendisini suçlu his-

Enver Paşanın umumî harpte yapıp satılan kartpostallarından biri seden bir insanın silik ve sinmiş duruşu bâriz bir surette göze çarpıyordu. — Arkadaşlar! Diye söze başladı. Sonra, bir kere yutkunarak devam etti:

— Size harbin umumî vaziyeti hakkında malûmat vermek isterim. Herkes de bunu bekliyordu. Bütün dikkatlerin kendi üzerinde toplanmış

Allahın yarattığı tabii ve saf çocuk gıdaları

Pirinç, yulaf, mercimek, buğday, irmik, patates, mısır, arpa, çavdar, türlü, badem.

HASAN ÖZLÜ Unları ile

çocuklarınızı besleyiniz ve büyütünüz. Vitamini ve kalorisi bol olan bu özlü unlardan istediklerini ve sevdiğilerini biktırmıyarak değiştire değiştire yediriniz. Çabuk büyürler, çabuk diş çıkarırlar.

Hasan markasına dikkat. Başka marka verirlerse almayınız ve aldanmayınız. Bütün eczaneler ve bakkalarda bulunur. Hasan deposu, İstanbul, Ankara, Beyoğlu, Beşiktaş, Eskişehir.

olduğunu hisseden Enver, cephe vaziyetini anlattı. Evvelâ, bizden bahsetti. Gerek Rusların, gerek İngilizlerin evvelâ bizim hesabımızı görmek ve Boğazları açarak Rusya ile müttefikleri arasında kolay ve kısa bir muvasala temin etmek istedikleri cihetle olanca kuvvetleriyle üzerimize yüklenmiş olduklarını anlattı. Bir aralık dört cephede birden harbetmek ve aynı zamanda bazı noktalarda ihtiyatlı bulunmak mecburiyetinin bizi her tarafta kuvvetli durmaktan menetmiş olduğunu izah eyledikten sonra cephelerde geri çekilmemizin zarurî olduğunu söyledi. Muvaffak olduğumuz yerler üzerinde fazla durarak, kaybettüğümüz muharebeleri muhtasar geçerek ve o sırada çoktan eskimiş bir vak'a telâkki ettiği Sarıkamış faciasının adını bile anmıyarak bizim vaziyetimizi, herkesin bildiğinden daha basit bir şekilde izah ettikten sonra bu bahsi şu sözlerle kapadı:

— Şimdi Rusya yükü üzerimizden kalkmış olduğu için artık İngilizlerle daha kolay uğraşabiliriz!

Fakat, uğraşmak için kuvvet lâzımdı. Kuvvet bahsinde ise İngilizler, git-tikce artıkları halde biz gittikce sayı-fıyorduk. Genç yaşlılardan aldığımız asker harpten bıkmış olup da askerden kaçarak dağlarda dolayanların bıraktıkları boşlukları ancak doldurabiliyorlardı. Fakat bunlar da genç delikanlılardı. Ne askerlikte tecrübeleri, ne de iyi bir tâlim ve terbiyeleri vardı. Karşımızda her gün kadroları dolan bir İngiliz ordusuna mukabil elimizde her gün safları seyrekleşen bir sürü fırka ve kolordu numaraları, ordular ve ordu grupları vardı. Bizde kadro ve teşkilât, ötekilerde ise ordu, muharib ve malzeme vardı. Tam üç senedenberi her gün yalnız askerlik ve muharebe bahisleri ile meşgul olmuş insanların artık askerlikten anlamaya başlamış olduklarını bilen Enver paşa, bu bahs üzerinde fazla durmak istemiyerek müttefiklere geçti ve Almanya'dan bahsetmeğe başladı.

Enver Paşa ile Napolyonun müşterek vasfı

Bu bahs üzerinde istediği kadar söyleyebilirdi. Çünkü, kendisini dinleyenler hem Almanyanın hakikî vaziyetini bilmekten uzak, hem de kafaları, harbin başındanberi karada, denizde, havada yalnız Almanların yaptıkları hârikülâde kahramanlıkların hikâyeleri ile dolu idi.

Ben ise onu, sözlerinin hiç birisine inanmıyarak, hem dinliyor, hem de tetkik ediyordum. O gün dikkat ediyordum ki Enver'e, o kadar sevdiği ve bir misalini yaratmak istediği Napolyon arasında tamamı tamamına benzeyen tek bir benzeyiş noktası vardı: Söz söylemesini becerememek! General Bonapartin, henüz general olduğu son günlerde, Fransız parlamentosunun karşısına çıkıp söz söyleyişine aid hikâyeleri hatırlıyordum. Onda da, bizimkinde de söz söyleme kudreti yoktu. Fakat, ötekinin bir düşüncüsü, bir yazış, bir de, bilhassa, yapış kuvveti vardı ki insana hayret verirdi. Bizimkinde bunlardan hiç eser yoktu!

Almanya'da cepheleri gezdiğinden, Hindenburg'la konuşmalarından, Kayserden bahsediyor, Almanyanın ne yenilmez bir kuvvet olduğunu anlatıyor-

Hikâye

Bir hayal Vehmi

Yazan: Melâhat Tezer

Bol ışıklarla yıkanan salonda müziğin tatlı nağmelerine ayak uyduran çiftler dönüyorlardı. Asımanı ahbablarından biri dansa kaldırdığı için masamda yalnızdım. Karşıda oturan siyahlı bir kadın nazarı dikkatimi çekti. Onun yeni seneyi ümit ve sevinçle karşılamak için müşterek bir neş'eyle coşan, çılgınca gülüp eğlenen süslü bayanlardan başka bir hali vardı. Gözlerimi siyah buklelerin çevrelediği mahzun yüzünden ayıramıyordum. Hem bu çehre bana hiç de yabancı gelmiyordu. Hafızamı yokladım, hatıralarımı canlandırmaya çalıştım. Dimağımdaki sis birdenbire sıyrıldı. Bu kadın; yirmi sene evvel deli gibi sevdiğim Nihal'di. Aradan çok uzun seneler geçmesine rağmen onunla geçirdiğim temiz gönül macerasını in enince önemsiz teferüatına kadar hatırlıyordum.

Sultanilerin birinde parasız yatı talebesiydim. Mahallemizde zengin bir aile oturuyordu. Büyük annem onlara sık sık gidip gelirdi. İşte Nihal bu evin kıızıydı. Kısa, siyah önlüğü ile mektebe gidişi bugünkü gibi gözlerimin önünde... Ben; perçimleri altında uçuşarak ip atlayan bu küçük kıza ilk gençliğim bütün ateşi, bütün buhranlı tahassüsü ile bağlanmıştım. Hafta sonları eve geldikçe ninemle beraber onlara gider, Nihalin derslerle, yaptığı eğri boğru resimlerle uzun uzun meşgul olurdu. Bu çocuk ruhunda da kendisi ile fazla ilgilenen mektepli ağabeye karşı kuvvetli bir sempati vardı. Öteki kardeşleriyle oynasam hemen somurtur, bir hafta kendisini görmeden mektebe dönssem öbür gelişimde benden bucağ bucağ kaçır, büyük bir kadın gibi dargın dururdu.

Nihal büyüdü, çok ince, zarif bir genç kız oldu. Artık onu pek seyrek görebiliyordum. Eski sokulganlığının yerine şimdi garip bir çekingenlik gelmişti. Nihal kendisini sevdiğimi çoktan biliyordu. Biz; onunla yıllardanberi itirafsız sevişiyorduk. Büyük ve temiz sevdamızın kelimelere bürüne rek dudaklarımızdan dökülmesine hacet yoktu. Bakışlarımız bu güzel sırri çoktan ifşa etmişlerdi. Biz; gözlerin ilahi lisanile anlaşmış, birbirimizin olmağa karar vermiştik. O sıralarda sultaniyi bitirdim. Avrupaya talebe göndermek için açılan smavı da kazandım. İstanbuldan ayrılacağı son akşam Nihalle evlerinin arka bahçesinde buluşmuştu. Bu; bizim ilk yalnız konuşmamızdı. Hiç unutmam koyu mavi bir elbise giymiş, boynuna da aynı renkte bir atkı sarmıştı. Üşüyormuş gibi dişleri birbirine çarparak güçlkle sordu:

— Avrupadan ne zaman döneceksin Faruk?
— Altı yıl sonra Nihal...
Biraz durdu. Sonra aynı titrek sesle:
— Gitmeden önce beni babamdan iste Faruk, dedi.
Buz gibi ellerini yanan avuçlarına aldım:
— İşte bu kabül değil Nihaleik, dedim. Ben; fakir, eli ekme tutmamış bir talebeyim. Seni hangi yüzle babamdan isteyebilirim?
Sonra gözlerinin içine bakarak ilâve ettim:
— Hem buna lüzum var mı? Sen nasıl olsa beni ölüncüye kadar bekleyeceksin değil mi? Benden başka kimse nin eşi, hiç kimsenin Nihali olamayacağına söz verir misin?
Nihal başını arkaya çevirmiş ağı yordu. Hafifce sarılsan omuzlarından tuttum, kendime döndürdüm. Şimdi göz yaşlarımız birbirine karışıyor, yanaklarımızı ıslatan damlalar; tanrısel bir teselli yağmuru gibi gönüllerimize süzülüyordu. Böyle ne kadar ağladık bilmiyordum.

du. Harb, nihai zafer Alman cephele rinde halledilecekti. Bunu anlatıyordu. Bir aralık başka noktaya geçti.

Almanlarla yaptığı bazı müzakarelerden, levazımdan, malzemeden bahsetti. Bazı nevi malzemenin Almanya-

Nihal birden:

— Evden beni aralar Faruk gideyim, dedi. Sonra başımı kendisine doğru çekip saçlarını okşadı:

— Müsterih ol Faruk, seni bekliyeceğim, senden başka hiç kimsenin olmayacağı.

Eğildim, solgun alnım üzerinde titreyen kıvrık buklelerini, sonra avucumdaki narin elin parmak uçlarını ibadet eder gibi öptüm.

İstanbul'a döndüğüm zaman büyük annemi ölmüş, Nihali zengin bir tüccarla evlenerek İzmir'e gitmiş buldum. Bütün saadet hülyalarım yıkılmış, o çiçekli ümitlerim bir anda solmuştu. Artık bütün hayata, insanlığa, her şey'e küskündüm. Yıllar; büyük elemimden bir şey eksilmeden geçtiler. Talih; diğer cihetten bana gülmüş, epeyce para sahibi olmuşum. Büyük işler yapan tanınmış bir müteahhittim. Maceracı, gürültülü bir yaşayışım vardı.

Anadolunun uzak köşelerinde yazın çalışıyor, kışın İstanbul'da tam mânasile eğleniyordum. Bütün bunlara rağmen hâlâ Nihali unutamamıştım. Onun solgun ellerini öptüğüm an duyduğum sarhoş edici zevki hiç bir kadında bulamamıştım.

İşte şimdi Nihal karşımda idi. Dalgalı gözlerle dans edenleri süzüyordum. Hemen hiç değişmemişti. Aynı mat çehre.. bu şeffaf esmerliğin üzerinde yegâne renk olarak titreyen gergin, nemli dudaklar... Sanki zamanın o her şeyi değiştiren eli bu nazlı, ağılatıcı güzelliğe dükunmağa kıyamamıştı. Yalnız bakışlarına bir dalgınlık, yüzünün eski şen görünüşüne hazin bir halâvet gökmüşü. Acaba mes'ut değil miydi? Onda seven ve sevilen mutlu bir kadın hali görmüyordum. Bir aralık yanına gitmeyi, kendimi tanıtmayı düşündüm.

Sonra vaz geçtim. Ya beni tanımasa, soğuk davranırsa? O zaman üzerine titredğim son ümit ve hayal kırpınıtlarını da kaybet-

Yarınki nushamızda :

Bir Macera

Yazan: Michel Corday

Çeviren: Faik Berçmen

miş olacaktım. Çünkü ben; gön-lümce - büyük andımaza sadık kalmayıp onu mazur gösterecek sebebler icat etmişim. Kimbilir belki de babası ölünce maddî bir zaruret neticesi bu zengin adamı elini uzatmıştı. Kalbim; onun beni hâlâ unutmadığına inanmak istiyordu. İnce hisli, derin görüş ve duyulu Nihal; kabil değil ilk sevdasını büsbütün unutamazdı. Bu renkli ışıkların, musikinin bir rüya âlemine çevirdiği salonda onunla dans etmek, saçlarının yumuşak temasile ürpermek... Benim için ne büyük bir saadet olurdu. Fakat bunu yapmadım. Nihal uzaktan beni görüp tanımasını diye köşeme daha ziyade büzüldüm. Şimdi karşısına bu yıpranmış vücudüm, bembeyaz saçlarımla çıkarsam onu derin bir umusaya uğratacaktım. Bütün rüyaları bir anda sönecek, güneşli hatıraları silinecekti. Onun hayretle büyüyen gözlerinin derinliklerinde benim için titreyen son sevgi parıltısının da eriyip dağıldığını görecektim. Ben, onun halinde daima o son ayrıldığımız akşamki kumral saçlı, güzel endamlı genç olarak kalmalıydım.

Asıman yanma gelince:
— Ne oldun Faruk, dedi, rengin sararmış. hasta mısın yoksa?..
— Başım ağrıyor Asıman, dedim, salın pek çok sıcak.. biraz dışarı çıkalmı istersen?

— Ben çıkamam bu dans için de söz verdim. Sen biraz hava al da gel..

★
Bahçeye indim. Mehtaplı, durgun bir gece.. kar sessiz sessiz yağıyor.. iri, yumuşak parçalar; alnıma, saçlarıma dökülüyor.. yüzümü bir dost eli gibi okşuyor.

Pencerelerden dökülen ışıklara baktım. Tanrısel bir mucize kudsiyetle azızlediğim büyük sevdama yaşsız gözlerle ağladım.

da da azlığından dolayı vermek istemediklerini, buna rağmen, kendilerini kandırarak almıya muvaffak olduğunu anlattı ve bu mârifeti şu kelimelerle ifade etti:

(Arkası var)

RADYO

Bugünkü Program

10 - Şubat - 1937 çarşamba
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:
12.30: Plakla Türk musikisi. 12.50: Hava-
dis. 13.05 Muhtelif plak neşriyatı.

Akşam neşriyatı:
18.30: Plakla dans musikisi, 19.30: Konfe-
rans: Doktor Kemal Cenab, İnsanda his ve
ruhiyet dünyası, 20: Nezihe ve arkadaşları
tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları,
20.30: Bay Ömer Rıza tarafından arapça ha-
vadis, 20.45: Türk musikisi heyeti: Saat ayarı,
21.10: Orkestra, 22.10: Ajans ve borsa haber-
leri, 22.30: Plakla sololar opera ve operet par-
çaları.

BÜKREŞ

18.20: Modern musiki. 18.55: Amerika zen-
ci şarkıları. 19.30: Senfoni konser. 21.15: Or-
kestra. 21.45: Haberler.

BUDAPEŞTE

17.30: Plak neşriyatı. 19: Orkestra. 20: Mi-
nahlı konuşma. 20.50: Karnaval havaları.

PRAG

17.30: Sonat'lar. 18.10: Almanyadan nakil
(konser). 19.25: Karnaval havaları. 19.55:
Muhtelif havalar. 22.25: Viyolon ve viyola
havaları. 22.45: Brno'dan nakil.

VİYANA

17.30: Viyolon havaları. 18: Arjantin hava-
ları. 19.30: Operet. 22.20: Plak neşriyatı. 23:
Dans havaları.

VARŞOVA

17.15: Orkestra. 19.20: Konser. 20.15: Fan-
tez. 21: Dans musikisi. 22.20: Dans plakları.
23: Dans musikisi.

Yarımlık Program

11 - Şubat - 937 - Perşembe
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:
12.30: Plakla Türk musikisi. 12.50 Hava-
dis. 13.05: Muhtelif plak neşriyatı.

Akşam neşriyatı:
18.30: Plakla dans musikisi. 19.30: Tayyare

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiyedeki şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü
★ Her türlü banka işi ★

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25.
İSTANBUL

İlan fiatları

- 1 - Gazetenin esas yazısıyla bir sü-
nunun iki satırı bir (santim)
sayılır.
- 2 - Sahifesine göre bir santim ilân
fiatı şunlardır:

Sahife	: 1 - 400 kuruş
"	: 2 - 250 "
"	: 3 - 200 "
"	: 4 - 100 "
Diğer yerler	: - 60 "
Son sahife	: - 30 "

- 3 - Bir santimde vasatî (8) keli-
me vardır.
- 4 - İnce ve kalın yazılar tutacak-
ları yere göre santimle ölçülür.

Cemiyeti namına konferans: Kâmiran Kaf-
tancı tarafından. 20: Rifat ve arkadaşları
tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları.
20.30: Bay Ömer Rıza tarafından, Arabca ha-
vadis. 20.45: Saflıye ve arkadaşları tarafından
Türk musikisi ve halk şarkıları: Saat ayarı.
21.15: Orkestra. 22.10: Ajans ve borsa haber-
leri. 22.30: Plakla sololar, opera ve operet
parçaları.

Bir vapur Bir yelkenliyi Parçaladı

Dört tonluk Tefviki Rabbânî yel-
kenlisi Çanakkale boğazından geçeri-
ken Holanda bandıralı Artimiri vapu-
rile çarpışmıştır. Yelkenli parçalan-
mış, mürettebatından Mehmet ve Hil-
mi vapur mürettebatı tarafından kur-
tarılmışlardır.

Artimiri vapuru dün limanımıza
gelmiş, kaza hakkında tahkikata baş-
lanmıştır.

Soya fasulyesi

Samsun (Husus) — Şehrimizde So-
ya fasulyesi ziraatine büyük bir ehem-
miyet verilmektedir. Bu nebat gıda için
olduğu kadar sanayi için de mühimdir.
Zürra bu nebatı ekmek için teşvik
edilmektedir. Bütün dünyada Soya fa-
sulyesi istihsalı senede 7 milyon tonu
bulmaktadır. En büyük müstahsil men-
leketler Japonya, Mançuri ve Amerika
dır.

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ : 1863

Sermayesi: 10,000,000 İngiliz İlrası

Türkiyenin başlıca şehirlerle
Paris, Marsilya, Nis, Londra ve
Mançester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak,
İran, Filistin ve Yunanistan'da
Şubeleri, Yugoslavya, Romanya,
Suriye ve Yunanistanda Filyalleri
vardır.

Her türlü banka muameleleri
yapar.

Kayıp — Pasaport ve İkamet tezkeremi
zayı ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskileri
hükümsüzdür.
İngiliz tebaasından Meri (A) Modeo de
Salvator.

TIFOBİL

Dr. İHSAN SAMİ

Tifo ve paratifo hastalıklarına tu-
tulumamak için ağızdan alınan tifo
haplarıdır. Hiç rahatsızlık vermez.
Herkes alabilir. Kutusu 55 Kr.

İspanya faciasının içyüzü

[Baştarafı 9 ncu sayfada]

Şehirde ölüm tehlikesinin gittikçe
artması gayri muhariplerin şehirden çı-
karılmasına lüzum hissetti. Hafta
da bir dağıtılan ufak bir parça et en
büyük nimet sayılıyor. Tereyağ, süt ve
yumurtayı Madridliler bomba veya
top güürütüleriyle ihlâl edilmiyen kısa
bir zamanda ancak rüyalarında gör-
mektedirler.

İş hayatını idame için gayret edil-
mekte ise de bunlar yarım teşebbüs
halinde kalmakta ve fayda vermemek-
tedir. Lüzumlu ve kabili nakil olan her
şeyi hükümet taraftarları toplamışlar-
dır. Bu cihetle dükkânlar kapalı ve
metruk bir haldedir.

Ben bir aralık saatimi tamir ettir-
mek istedim. Saatçi «görürlerse zapt-
ederler» diye almadı. Bu gibi şeylerin
ve otomobillerin sahiplerinin eşyası a-

linarak ellerine birer kâğıt verilmek-
ti imiş. Parasını sonra hükümetin ödi-
yeceği söyleniyorsa da şimdiye kadar
kimseye bir peçeta verilmemiştir.

Akşam saat sekiz olunca ışıklar sö-
ner. Aneak bir kaç mavi ziya bırakılır.
Madridde, ölüm esrarengiz bir surette
sokaklarda dolaşır, kurbanlarını yata-
larında, mahzenlerinde, hattâ yeraltı
sığınaklarında arar ve bulur. Sinirle-
kopacak imiş gibi gerilir, fakat nigiz
kopmadığına hayret edilir. Muhafızlar
ve gazete muhabirlerinin dolaşmasına
müsaade edilir. Tabii bunlar daima sı-
kı suallere maruz kalırlar ve kızmaya
da hakları olmaz.

Artık cephe hemen şehir içinde de
necek kadar yakındır. Her yerde ö-
lüm.. Her an ölüm... Gündüzleri kor-
ku.. Geceleri gündüzlerinden daha
korkunç bir şehir.. Zavallı Madrid..
(Newyork Times)

49 üncü yaşını kutulayan Darüşşe- fakada bir gün

(Baş tarafı 9 ncu sayfada)

— Tabur... İleri arş! dedi. Yürüdük.
Mihrabın yanında sarıklı bir adam dur-
muyor mu? Titremeye başladım: Bu-
rada da mı hoca var? Gene falaka, değ-
nek mi? Mümkün değil, ölürüm, bu
mektepte okumam! Meğer o zat imam-
mış. Namazdan sonra taahhaneye gel-
dik: İşte burası iyi. Böyle mektep ol-
maz: Yemek var. Oyun var. Urba var.
Arkadaş var. Öteki mektepte döverek
ağlatıyorlardı, burada ağlarsan döve-
cekler: Neşe şart...»

Cumhuriyet - Açıksöz davası

Dün üçüncü ceza mahkemesinde
Cumhuriyet gazetesi sahibi Yunus Na-
di tarafından Açık Söz gazetesi sahibi
Etem İzzet, Nizamettin Nazif ve res-
samı Edip hakkında açılan hakaret da-
vasına devam edilmiştir.

Dünkü celsede Açık Söz sahibinin
Cumhuriyet gazetesi neşriyat müdürü
Hikmet Münif aleyhine açtığı hakaret
davasının derdesti tetkik olduğu anla-
şılmış, Yunus Nadi vekili bu iki dava
arasında irtibat mevcut olmadığını, di-
ğer taraf da her iki davanın mürtebit
olduğunu iddia etmiş, mahkeme irtibat

Kulaklarımda:

«Yüzler güldü, göz yaşları hep dindi,
Nurlu yolun yolcusunuz biz şimdi.
Ana baba bize şimdi bu mektep,
Bu mektepte yer için, oynarız hep!»
Diye, büyük bir neşe içinde mektep
lerinin meşhur marşını okuyan talebe-
lerin sesleri..

Mektepten ayrılırken, Rasim'in
bu satırlarını hatırlıyorum, ve o
ocağın eşsiz sıcaklığını tasvir edebil-
mek için başka kelimeler aramayı yer-
siz bir küstahlık sayıyorum!

Naci Sadullah
Darüşşafaka ...3

Ağaç yüzünden bir adamın kolu kırıldı

İnebolu (Husus) — Darsu köyün
de bir ağaç yüzünden Yahya oğlu Nuri
ile karısı Fatma, Reşide ve Mehmet oğ-
lu Mutullah, Zıprı oğlu Rasimi naçak-
la başından ağır surette yaralanmışlar
dır. Rasimin sağ kolu da kırılmıştır.
Kavgacılar yakalanmışlardır.

mevcut olup olmadığını tetkik için
duruşmanın diğer dava ile birlikte rü-
yetine lüzum göstererek muhakemeyi
17 şubata bırakmıştır.

İNKİBAZ

ve ondan mütevellid baş ağrıları de-
feder. MİDE ve barsakları kolaylıkla
boşaltır. Son derece teksif edilmiş bir
tuz olup MÜMASİL MÜSTAHAZARLAR-
DAN DAHA ÇABUK, DAHA KO-
LAY, ve DAHA KAT'İ tesir eder ye-
meklerden sonra alınır HAZIMSIZ-
LIĞI, MİDE EKŞİLİK ve YANMA-
LARINI giderir. MİDE VE BARSAK-
LARI ALIŞTIRMAZ.

Ağızdaki kokuyu ve tatsızlığı defe-
der. MAZON isim ve HOROS marka-
sına dikkat.

Küçük şişesi çıkmıştır, fakat büyük
şişesi ekonomiktir.

İstanbul Belediyesi İlanları

Beherinin mu-
hammen bedeli

288 takım kasketile beraber elbise
35 adet manto
30 " gömlek

14 Lira
14 "
4 "

Belediye merkez ve şubatile müessesatı hademeleri için yaptırılacak
yukarıda mikdarları ve muhammen bedelleri yazılı elbise, manto ve
gömlek açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde
görülebilir. İstekliler 2490 No. lı kanunda yazılı vesika ve 348 lira
15 kurusluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 15/2/937
Pazartesi günü saat 14 de Daimi Encüminde bulunmalıdırlar. (B.) (609)

★ ★

Senelik muhammen kirası 1800 lira olan Köprü altında Kadıköy
iskelesinde 31/34 No. lı dükkân 937 veya 938 ve 939 seneleri Mayıs
sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konulmuştur.
Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekli olanlar 135
liralık ilk teminat mektup veya makbuzu ile 15/2/937 Pazartesi günü
saat 14 de Daimi Encüminde bulunmalıdırlar. (B.) (583)

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.
4.cü keşide 11/Şubat/1937 dedir.

Büyük ikramiye: 50.000 liradır...

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000 Liralık ikramiyelerle (10.000
ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7/Şubat/937 günü akşamına kadar
biletini değiştirmiş bulunmalıdır.
Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakit olur...

KUMBARA

BİRE,
1000
VEREN
TARLADIR

TÜRKİYE
ZİRAAT
BANKASI

